1856 – 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 at faae en Jordemoder beskikket; men hun duelig [illegible] for [illegible] Tilfælder, som er jeg vis paa, hun mere [illegible] [illegible].— 1

4 Sept

Skole-fagl. [a]

Hvad det [illegible] skulde man [illegible] for [illegible] Catechisering m.v.: i Anled: af Hr. Provsten tilsendte mig sidst med forrige Post ankomne Circulaire fra Stiftsdirectionen, der handler om Forøgelse i Omgangsskolelærernes Aflønning, har jeg ikke villet oversende det til [illegible] Formandskabs Erklæring. Jeg [illegible] ikke ansee jeg det for saa fornødent, da jeg troer at kunde [illegible] Befatteelse af og Erindring om den Sag, der skal behandles. — Uagtet [illegible] klage [illegible] over den store Vanskelighed man har, [illegible] Skolelærere, end [illegible] som ere duelige [illegible] [illegible] Tilfældet her, som Hr. Provsten bekjendt, [illegible] end de fleste andre Steder i dette Stift, og Lønnen storre [illegible] med, end det, som almindeligviis gives, er dette dog Tilfældet. I 1853 blev en Skolelærerpost i Maalselvens Hovedsogn averteret ledig med en Skoletid af 35 Uger og en Løn af 40 Spdlr for det første Aar med Udsigt om Tillæg i Lønnen, hvis Skolecommissionen fandt sig tilfreds med Læreren; der meldte sig imidlertid kun en [illegible] Ansøger, der [illegible] seminaristisk dannet. Paa Grund af den [illegible] med Hr. Provsten og [illegible] Vedkommende [illegible] foretagne Inddeling af Hovedsognets Skoledistricter blev atter en ny Omgangsskolelærerpost averteret ledig i Maalselven [illegible], [illegible] i [illegible] af Stiftstidendes Blad. Skoletiden 30 Uger, af hvilke [illegible] den bedste Aarstid, naar mange [illegible] [illegible] og Lønnen 16 Spdlr 24 s. [illegible]. Der meldte sig dog, som Hr. Provsten bekjendt, kun 2 Ansøgere, af hvilke derfor ikke [illegible] den ene [illegible] blev en Gjenstand, medens begge [illegible] seminaristisk Dannelse. Man kan allerede [illegible], [illegible] det med [illegible] med den nu ledige [illegible] Skolelærerpost i Bardo Annex paa 20 Ugers Skole med en

tiv af 1ste Nr 24): gjelder Maalet kommen efter Forfatteren at
erholde, og Skolen hjelper kun paa den ene Side, naar
der for Almuesmandens er mindst Adgang til Lykken, saa
kan man dog eftersaa hans anordnede Selvstændighed i flere
Slags, fornemmeligen i hans egen Regning paa de Dannelse-
som omstændigheder. Men kunne betragtes som med Forfatteren
godtroende paa Hvad man i Norden. Jeg maa sige det i flere Tilfælde
der kan man bedre ingen Skolelærer at have, end saadanne
der finde nu anstrengte at melde sig til de ledige Poster;
Seminarier enkelte Candidatbeholdende og forlorne Studenter-
kan. Jeg er af den bestemte Formening, at skal Omgangs-
skolen saavel som selve Ordning og under denne strække
kraftigt med Opnaaelsen af sit Maal, maa den laanes
bort til Personer, der med et sundt og varmt Christen-
sind, hvad man almindeligt betegner med simpel
oplyst Dannelse, forener under saadan
Udvikling og Selvstændighed man ansees selv for en Nødvendighed,
der vil kun holde Skolen, som en Maskine, igang; men
ikke bringe den til med indre Livskraft og tegn som af
indre Nødvendighed at skride frem gaa hen kan mod
sit store Maal. Men i mine Tider, jeg tilsiger ikke derover,
mit Seminarister ikke, med Hensyn, end at han med
Kundskabsgrad skal være Skolen selv for Tiden og saa til
komme efter Skolens store Opgave og Fremme
og hans Deel i den Aar og Communalighed. Saa
den øvrige Indholde gjennem i Skolen Levende at nyde. —
Man sette været Selvstændigt, en formel Arbeidsevne
kan man ikke med vilkaarlige Fordrer; naar man i den
ser en nødvendig Følge og ikke, ikke modsat, en
uene den Frugt af sin Dannelse, hvorved jo Skolens
Fremme er betinget. At en saadan Skolelærer, hvorom
jeg her taler, ikke, medens han er fri fra Skolen, søger sig
i Omgivelsernes Samvær, ikke vil gaaen fra almin-
delig Dagleie, Slidearbeid eller desligt, hvorfor jeg er ganske

1856 det bör være. Jeg kunde tilføie endnu, at jo Skolelærere, der
udgaaer fra Seminariet, ned og ind i de simpleste Bygder, men
dette om jeg saa maa udtrykke mig, i den Grad, som
hvilket maa kunne forklarende Enkelt og Almuesfolk
at man Afgjørelsen Lærer og Smaadeler. Men en saa
duelig Skolelærer, hvorom her handles, kan ikke lønnes
Aaret rundt med en saadan Løn, som her gives, 36 ℛ
aarlig; han maa idetmindste have 50 a 60 Spdlr. og
det er aldrig den Løn seminaristisk dannede og duelige
tige Lærere for Eiken, hvorimod mig bekjendt, forden.
Kunde man ogsaa give saa stor Løn, saa, meget hellere
tror jeg, Skolelærerposterne ikke skulle indtil nu saa
ofte blive ledige eller besatte med høist mid-
delmaadige, uduelige Personer. Imidlertid, i
det mindste hidtil, kan man sige, en Skolelærer har
den ringeste Løn for sit Arbeide. En Staldkarl
faaer paa Stedet mal 1 Rd 6 ß a 1 Rd 12 ß for Dagen, en Haand-
verker, en Skomager, Snedker eller Skrædder vil
ikke arbeide for mindre Aaret rundt; en dimittere-
ret Elev fra et Agerdyrkningsseminarium skal lønnes
med 80 Spdlr aarlig; og en Skolelærer, hvis Arbeide
og Kald dog er besværligere og vigtigere, end
alle disse, har, og det næsten som høieste Betaling
1 Ort for Dag i 20 a 30 Uger og den øvrige Tid af Aaret
pasdagsfri; det er dog mindre, end mindst. —
Dette Præstegjelds økonomiske Forfatning er vist
ikke i de senere Aar gaaet tilbage, men meget
mere, saavidt jeg veed, gaaet fremad, og heller
ikke man man sige her findes Uvillighed til at
forøge Lønnen for Lærere, med hvilke man finder
sig fornøiet; hvorledes er i Bardo i det høieste Aar
Lønnen forøget fra 25 til 30 Spdlr. for 20 Ugers Skole
for Aaret. Men jeg tror dog, at det ogsaa for dette skulde alle

Ole Sten
Nilsen
Guldhelle
og
Gregar
Tjelde

Lønnen
Tabel
Maaged

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

fraflyttede Stedet; men skiönt nödvendigt, at Læreren anstæn-
-digt lönnes fremmer, med Erfaring, ugat det das tilstaaes
at 1 ort 12 ß: for Dag skulde man den ringeste Betaling af
Skoletiden ikke paa nogen Maade kortere, end 40 Uger
aarlig; thi hvad enten der lægges til Læreren eller Com-
-mune kan Skolen efter min Formening ikke have an-
-det end Skade med den altfor lange Fritid; i Bardo
Kr. 20 Uger Skole; altsaa over 30 Uger fri; i Maalselven
30 Uger Skole; altsaa over 20 Uger fri. Den gjældende
Skoleplans Bestemmelse om Skoletiden maa fastsættes
almindelig indskjærpes; det er vist de færreste Steder, den
overholdes. Slutteligt vil jeg, forat udtale mig paa
det Bestemteste om et af Circulærets Punkter, tillade
mig end ydermere at bemærke, at forsaavidt jeg for-
staaer, vil hverken Maalselvens eller
Bardos Communer kunne paaregnes at falde for i
Velvillighed forat tilvejebringe en for dem Lønsfor-
bedring for sine Lærere, som efter min Opfattelse maa
ansees baade fornuftigt og nødvendigt, forat
faae og beholde Skolelærere, der kunne ansees som
Oplysningens Venner og Formidlere. ——

Ole Stavi Nilsen Guldhav og Løvgaar Tjærte | 25 Sept.
[illegible] af Omstændighederne [illegible]
[illegible] efter [illegible] Forlangende
[illegible] paa Maalselvens Præstegaard [illegible]
at [illegible] [illegible]
af F. G. Holmboe [illegible] Betalingen for
samme Arbeide [illegible]
[illegible]
[illegible] af Maalselv: Præstegaard di

Commune [illegible] | 5 Octbr.
[illegible] efter [illegible] ikke
[illegible]
[illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

137. jeg [illegible], som kan gavne [illegible] for [illegible]
at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
at det man [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] Be-
[illegible], og [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
at [illegible] i [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
man [illegible] en [illegible] [illegible] skal man [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], og [illegible] man med
[illegible], [illegible] [illegible] og [illegible] [illegible]
som en [illegible] [illegible], og [illegible] [illegible]. I-
midlertid skal jeg med Guds Hjelp i [illegible] [illegible]
[illegible] at [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] af de [illegible] [illegible], skal
[illegible] [illegible] udfærdigt og [illegible] [illegible]. –

[a]

Uskagen(?) Der er Mangel paa [illegible] i længere Tid har, [illegible] [illegible] 4 [illegible]
[illegible] [illegible] til Dem om; men Forholdene har [illegible]
foranlediget mig at have [illegible] [illegible], at det alle
[illegible] [illegible] med at framlægge Dem Sagen, førend vi
i Sommer maatte have den Glæde under Deres [illegible]
at faa Dem her. Imidlertid have Forholdene i denne
[illegible] [illegible], ligesom uformodentlig, faaet den
Charakteer, at jeg, for ikke at forsømme den [illegible],
[illegible], jeg skylder mit Embede, troer det [illegible]
[illegible] med at framlægge for Dem mit Anliggende
til Deres Raad og Bestemmelse. De vil [illegible] over
med mig, min [illegible] [illegible], om jeg af og til [illegible] for
Dem, som en af Mangel paa [illegible] Tro, [illegible]
forsagt Mand, idet jeg seer mere paa Stormen og
Bølgerne, end paa Herren, der ogsaa er i det Skib,
hvis Roer [illegible] [illegible] Stund er overladt i min
svage, [illegible] Haand. Det er med [illegible] [illegible] til De
[illegible] [illegible] [illegible] for min [illegible]
som Præst og Sjælesørger i Maalselvens Sogn, jeg
nu udbeder mig Deres kjærlige Raad og Bestemmelse;

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

og forbedet at blande ~~ikke~~ Alt omhinanden saaledes, som ikke ligger i det betegnede Sind, vil jeg fremlægge Hindringerne i disse 3 nedenstaaende Punkter:

1. Kirkens Beliggenhed og Stand.
2. [illegible] Kaldenes Befordring og Virksomhed.
3. Præstegaardens Beliggenhed.

ad 1. Maalselvens Sogn strækker sig fra en Gaard 3/4 Miil omtr: fra Elvens Udløb i Søen og til den øverste Plads oppe i Dalen i en Længde af omtr. 7 Mile; derimellem der flere Steder tale med langsom og korte Udstrækninger [illegible] ere i det Hele temmelig [illegible] og [illegible] at komme frem paa. Gaardene ligge, oppe i Dalen forunderlig spredte og adskilte. I dette vidtudstrakte Sogn er kun 1 Kirke, og den ligger 1 Miil fra den nederste Gaard, altsaa 6 Mile fra den øverste. Enkelte have af den Grund 6 Mile til Kirken; Flere 5, Mange 3-4; de Allerfleste henimod 2 Mile. De Færreste have under 1 Miil. Hvorvidt besværligt bliver det da for de Allerfleste af Menigheden at besøge Kirken; derfor blive de ogsaa borte fra den, og det baade Vinter og Sommer. Nogle Faa, og De de Kirken nærmest boende, have fraskan nogenlunde ofte i Kirken; de Fleste, ja de Allerfleste komme 1 a 2 Gange om Aaret, naar de skulle søge Herrens Bord. Hvor underligt tungt at man Sjælesørger og Kristelærer [illegible], skjønt i Menigheden, maaske, faar dog for fra den næsten ganske fremmede Mennesker. [illegible] faa, at de i hvor Tiltroende ellers er mere her, end andensteds; men jeg kan ikke finde Ro i den Tanke, at det ellers er mere her, end andensteds. Det er tungt, naar man har Lyst til at virke, og i [illegible] har Magt at virke, men kan dog ikke faae virke. Hvorfor? Fordi Kirkebesøget, skjønt den [illegible] Resultatet bliver en Illusion. Jeg er fraset, [illegible] ogsaa jeg, hvad fraset, [illegible]
naar Sig ikke kan, faae merke, som Præst, Jeg er en

1857 / Vanskeligheder i Embedet af forsk. Art og haver Menigheden. Det er sandt, og det bliver min [illegible] for mig [illegible] Illusion naar jeg ikke kan faae den samlet om mig, forat betjene den med Guds Ord og være for den en Christi Tjener og [illegible]. [illegible] Kirken er liden og rummer neppe mere end noget over 400 Mennesker, er den dog rummelig nok, naar undtages ved visse Anledninger f. Ex: ved Confirmation og Visitatsgudstjenester, og Maalselvens Sogn har dog ved sidste Folketælling 1713 Mennesker. Og nu Kirkens Stand. Skjønt den har et sømmeligt Ydre og jeg har faaet den malet og pudset indvendig, saa er den dog saa daarlig udført, saa fuld af Gulv-, Vægge- og Loftsrevner, saa kold, at det neppe er at holde ud i den i den gjennemtrængende Kulde, som undertiden grasserer om Vinteren; især i Vinter flere Gange [illegible], imellem 30 og 37 Grader. Det har hændt, at mit Haar og Skjæg har rimet sig, medens jeg har prædiket. Mere, om skulde jeg mene, at de have Kjerlighed til Guds Huus, maa dog holde sig hjemme, forat de, som ere syge, holdt det ikke ud i den kolde Kirke. Fra 1 Søndag i Advent og til henimod April Md. staaer jeg da hver Søndag og prædiker for nogle faa gjennemfrosne Mennesker. Saaledes [illegible] regelret Undtagelse. Og forat jeg føler, det bør mest at værne om det [illegible] Tilgjængelighed i Menigheden, har jeg ikke baade Evne og [illegible] til, [illegible] i den strænge Kulde, og om der har mange nok faa Sjæle, søgende at forflytte Gudstjenesten fra Kirken til et privat Huus. — jeg mener, at saavel dette, som den [illegible] jeg ellers lægger, [illegible] Huus, er bleven lagt mig tilligemed [illegible] Grund til, at jeg af et mig [illegible] maa [illegible] for at man en [illegible] af den efter deres Mening at Christendom og Kristeligt Liv [illegible] "Kirkelige Aristokrati". [illegible] Forbigaaende [illegible]

mig tilladt at bemærke, at hverken heroppe lægger Vægt paa, hvad for
Skaaning med den kirkelige Andagt ... paalægger; eller det
Almuen anseer at være bedre end et andet Sind; forestaaende
anordnet af Herren. Dog anseer for nødvendig til Salighed og
Almuen Sacramenterne ... af Herren, med hvil-
ken han ikke træder i den inderlige Forening med den bod-
færdige fromme Synder til Salighed paa Syndernes
Forladelse formedelst hans Død. — Men jeg kan høre fra Ste-
dlaugers Side har Menigheden undret det Nødvendige i og
for sig at Kirkebygning, at en Kirke til skal bygges længere oppe
i Dalen og jeg har paataget mig i mit Embedsliv at fore-
rette 10 Gange aarlig i den. Men man har ikke kommet saa
vidt med denne Sag, at Regning med Overslag over Om-
kostningerne for Kirkebyg: ligger ved Sognepræsteembedets
Arkiv; hvorimod til dens Udførelse var allerede Forslag
for og Varmeudredning hvad der vare. Ansøgning
var allerede fuldt om Tilladelse til at opføre Kirken
paa en Gaard med Navn, Nordmo, og Alt saavidt jeg kan
begribe: men med det standser det. Nogle Beboere
øverst oppe i Dalen kom med et Klage til afdøde Stifts-
provst over Stedet, der var paalagt til Kirken, de vilde
nemlig have den længere oppe i Dalen paa en Gaard
med Navn Neergaard. Biskoppen forlanger da Sagen
om Kirkens Beliggenhed bragt i en ... For-
handling; nu brød Striden løs; og skal man anvende
til de Stridendes ... ..., kan det vare længe,
forend en Kirke bliver bygget oppe i Dalen. Kunde
man blot faa en Kirke, og det med Varmeudred-
ning, hvad enten det nu bliver paa det ene eller
andet af Stridspunkterne, paa Nordmo eller Neer-
gaard, saa vilde det dog være en Hjælp, med hvil-
ken man maatte kunne ... tilfreds under de forhaan-
denværende locale Forholds Vanskelighed. Deter mig
nok, som jeg ovenfor har anført, min Mening, hvil-
ket ... ... Biskoppen fuldstændigen ...

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

183[illegible] at, hvor en Kirke haves, bør man [illegible] eller forlade slette Guds
1 [illegible] Forsamlingshuus, [illegible] Guds-
tjenesten eller forkyndt Ordet i andre Huse, [illegible] Men-
[illegible], [illegible] at sidde i en
[illegible] Stue og i Mangel af Tro, [illegible] jeg [illegible] ud-
[illegible] mig. [illegible] uundværlige
Fødsel til [illegible], nødvendigen [illegible]
[illegible]. Men [illegible] Forsamlingshuus [illegible]
[illegible], [illegible] mig, at [illegible]
[illegible] at [illegible], [illegible]
[illegible] af sin Menighed, i [illegible],
[illegible] Kirke [illegible] opført, forelommer [illegible]
[illegible] Prædiken med Bøn og Sang. At den nærvæ-
rende Kirke, opført 1820, [illegible] Beboere andre
[illegible] Sognet, er et Forsamlingshuus for
hele Maalselvens Menighed, er vel saa, men den er
[illegible] i Nærværelse [illegible] Menig-
hedslemmer, der efter Kirkens Opførelse have ned-
sat sig i Bygden. Paa Gaarden Nordmo, beliggende om-
trent 3 Mile fra Maalselvens Kirke er en temmelig
[illegible] Stue, [illegible] jeg troer Beboerne [illegible],
i Tilfælde, afstaae til Gudstjeneste- eller Prædikens
Afholdelse [illegible] Søndage om Aaret, og jeg meldte
[illegible] gjerne [illegible] mig [illegible] med
Guds Ord og til Nordmo 8-10 Gange om Aaret, [illegible]
[illegible] i sin Orden og
[illegible], at Gudstjenesten [illegible] Søn-
dage [illegible] i Maalselvens Kirke. [illegible] jeg
[illegible] lidt, men [illegible]
[illegible] Sjelesørger for en [illegible] af min Me-
nighed, som jeg nu [illegible] daglig [illegible]
[illegible]; og [illegible] i denne Tid, [illegible]
[illegible] mig, [illegible] Gammes [illegible]
[illegible]. Ved

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

185[illegible] at, hvor en Kirke kommer, bør en [illegible] eller forlade dette Guds
1 Communicantantallets Forsamlingshuus, forat varetage Guds-
tjenesten eller Forretninger [illegible] i andre Kirker, [illegible] Me-
nigheden, forditi den fandt det fornødent at holde i en
lunken Stue og i Mangel af Tro, om jeg som man ud-
trykker mig. [illegible] [illegible] eiendommelige
Tøjet til det Kirkemødes Huus, misforstaaelige [illegible]
det. Man maatte forandret Forsamlingshuus endnu
lidt større, tykkes det mig, at Præsten her holder en stille
Tjeneste medens at [illegible] begrændset Huus, [illegible]
en væsentlig Deel af sin Menighed, i Vinterdage,
medens en Kirke kan blive opført, forbeholdende den
Andels Prædiken med Bøn og Sang. At den normale
Kirke, opført 1820, [illegible] Beboere endnu
fandtes ovenfor Fossen, er et Forsamlingshuus for
hele Maalselvens Menighed, er vel saa, men den er
dog for det meste kun i Navnet for de fleste Menig-
hedslemmer, der efter Kirkens Opførelse have ned-
sat sig i Bygden. Fra Gaarden Nordmo, beliggende om-
med 3 Mile fra Maalselvens Kirke er en temmelig
[illegible], [illegible] jeg troer Beboerne væsentligen, meest,
i Almindelighed, afstaae til Gudstjeneste eller Prædikens
Afholdelse meest Søndage om Aaret, og jeg melder
de saa gjerne [illegible] mig det Besvær at reise med
Guds Ord og til Nordmo 8-10 Gange om Aaret, eller
[illegible] Leilighed [illegible] findt [illegible] i sin Orden og
meest tillade, at Gudstjenesten bliver [illegible] Søn-
dage indstillet i Maalselvens Kirke. Saa kunde jeg
der [illegible] [illegible], men [illegible] [illegible]
blive Sjelesørger for en væsentlig [illegible] af min Me-
nighed, som jeg nu under daglig Erfaring ikke kan
have [illegible] Omsorg for; og det i denne Tid, da det
forekommer mig, [illegible] i [illegible] Grunde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Ved

Forældrene i Ord og Gjerning en [illegible] for mange: vogt mine Faar og røgt mine Lam! – At jeg med Gudstjenesten [illegible] paa Nordmo, naar [illegible] Kirken, ikke [illegible] Forandring, følger af sig selv. Om jeg i Tilfælde, at Biskoppen befaler og tillader denne forandrede Ordning med Hensyn til [illegible] af Gudstjenesten i M: skal under Forandringen paa Nordmo [illegible] Omak eller ikke, mellem [illegible] god at [illegible] [illegible] saadan Ordning mellem Gudstjenesterne [illegible] i Prestegjeldet [illegible] saaledes fordelt.

I Bardo Annex . . . 20 Gange aarlig
paa Nordmo . . . . 10 –
I Kirken i M: . . . 33.

ad 2. Naar jeg nu maa [illegible] om O: K: der for [illegible] mig i Mange [illegible], vil jeg bede Gud [illegible] mit [illegible] for [illegible] Modtagere: [illegible] dette ikke, saa er det min Skyld; jeg har ikke [illegible]. Jeg vil ikke fremstille [illegible] [illegible] saaledes, som jeg efter nærmere [illegible] med [illegible], har opfattet den. Thi jeg vil ikke [illegible] [illegible]; jeg vil ikke, om jeg kunde, [illegible] at [illegible] [illegible] den [illegible], som han [illegible], [illegible] jeg mig [illegible] [illegible] en [illegible] af dem, der [illegible] [illegible], til hans Ære og Priis. Han [illegible] og [illegible] der for Gud, [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] og [illegible]. Naar jeg [illegible] mig [illegible] [illegible] [illegible], saa skal det ikke være, [illegible] [illegible], man [illegible] [illegible] Raad med [illegible], ikke med mig [illegible] med min Person, med med min [illegible], med [illegible] Gjerning med mig i det mig under [illegible] [illegible] af Herren [illegible]. I den Tid, jeg har [illegible] her i Menigheden, har Gud med [illegible] ladet mig finde enkelte Personer, som derfor [illegible] [illegible] mine [illegible] og [illegible] med dette [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], som [illegible] [illegible], at [illegible] [illegible] og paa samme Tid har [illegible] [illegible] med flere

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

forretningerne i Tale og Skrift en [illegible] som [illegible]: [illegible] og [illegible] mine Kaar? – At jeg med Gudstjeneste afholdt paa Nordmo, naar [illegible] Beboere [illegible], ikke [illegible] Forsamling, følger af sig selv. Om jeg i Tilfælde, hvis Veiforholdene tillader denne forandrede Ordning med [illegible] af Gudstjenesten i M: skal under Forandringen paa Nordmo [illegible] [illegible] eller ikke, maatte De være saa god at bestemme. Uden saadan Ordning maatte Gudstjenesterne her i Præstegjeldet [illegible] forskelle.

I Bardo Annex . . . 20 Gange aarlig
paa Nordmo . . . . 10 "
I Kirken i M: . . . . 33.

[a] ad 2. Naar jeg nu maa skrive om O: K: der for [illegible] i mange Tvivler, vil jeg bede Gud [illegible] med [illegible] [illegible] Motiver. Hvor dette ikke, hvor er det min Skyld; jeg har ikke [illegible] [illegible]. Jeg vil ikke fremstille hans personlige Forhold, som jeg efter nærmere Bekjendtskab med ham har opfattet dem. Thi jeg vil ikke med dette [illegible]; jeg vil ikke, om jeg kunde, bringe at sætte [illegible] i sin Tvivl, hvor han har om [illegible] vil, glæder jeg mig, eller [illegible] en anden Stemning af dem, der [illegible] Kunne til hans Ære og Fred. Han staaer og falder for Gud, der kjender en [illegible] [illegible] forandret og [illegible]. Naar jeg [illegible] mig [illegible] [illegible] [illegible], saa skal det ikke være, fordi anklage ham, men fordi [illegible] Raad med hans [illegible], eller med mig ikke med min Person, men med min Virksomhed, med [illegible] Gjerning med mig i det mig under [illegible] og [illegible] Forvaltning af Herrens [illegible] [illegible]. I den Tid, jeg har virket her i Menigheden, har Gud med [illegible] ladet mig finde enkelte Personer, som derfor ere blevne mine Venner; men med dette har [illegible], formanende [illegible] hans Holdning, som det [illegible], at [illegible] [illegible] og paa [illegible] [illegible] Tale med [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

fremtraadt — alvorlige — Udygtighed

1857. [illegible] fremtraadt og en al[illegible] og [illegible]; Dannyst-
fuldere Mand. [illegible] fremgaaelig forti, hvor Tilhængere [illegible]
at befæste sig, og min Lære [illegible] — udtalt bevæger jeg Dem
til, og hvis Grunden er Præsten og hans Virksomhed, har,
efter hvad jeg maa skatte, dannet sig. Ikke fordi at
lyde Rygte, men af troværdige Vidner, der endnu leve,
veed jeg, at paa flere Gaarde har han [illegible] opgiver
Præsten, at han i Kirken prædiker en falsk Lære, er
aandelig død, ikke vakt, ikke gjenfødt; men i det
høieste en naturlig god Mand og med gamle gode
Sæder og Udgivning efter Lovene. m. m. Dette
Faaer vi saa være; og det er jo min første [illegible]
en almindelig Dom over alle dem, som ere i det hellige
Præsteembede, og maatte min Gjerning for Ældre nok-
noksaa lige Skade deraf, saa har jeg dog selv godt deraf,
idet jeg derved føres ind i en, maaskee allerede ud-
[illegible] Selvprøvelse og Selvundersøgelse; om det
forholder sig saa, som han udsiger, hvilken inden lidt han
har altid i [illegible] blive til Velsignelse for min
øvrige Gjerning i Guds Rige, om Herren endnu i naa-
gaaende vil lade mig være i den. Desuden ligger
der i Hr. [illegible] en Opfordring til mig at [illegible]
Menigheden, det ikke forholder sig, som Modstanderne
udsiger, hvilket atter igjen med Guds Hjelp kan, naar
det Hykleri er borte fra min Fremtræden, blive til
Velsignelse for min Gjerning og den, Herren har
givet mig. — Paulus betragter jeg [illegible]
Stunden, og denne Betragtning har intet udrettet.
i mig, jeg en større Formodighed, med hvilken jeg gaaer
min Herres Arbeide [illegible] for [illegible] Slegt,
[illegible] ikke ligger som klart for Dem, at mine Mod-
standere en [illegible] for at trække sammen med [illegible]
Hans Hr. Velærværdighed: at støtte mig i min Gjerning

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Een Tagstad i Alta for samme private Samtaler, skuldte jeg
Udmærkelse ikke have bespænt mig, med sagte, udelukket fra An-
sees i med min Klage derover, men han har siden en
ufeilbarlig Tilgivelse af de indre Skyld i hans Stiftses
forestillede Kirke- og locale Forholde, og de i mange Ge-
megter ogsaa har med Kirkens fornuftige brændende Sorgs-
maale, gjennemsøgte Stemninger, fornuftig trængt sig ind og
sat sig selv i Virksomhed, at han for Tiden er meget
mere Maalselvens Præst, Lærer og Sjælesørger, end jeg;
han har fuldkommen Adgang til enhver i Menighedens
Huse, det gamle Folket om hans Ord, mindre jeg er kom-
meget til en Kirke, som de Færreste hagmommelig kun
-ne søge, o.... de kunne det, ikke kunne udholde at
være i sammes Kulde og Træk. For K: kom herhid glæ-
dede jeg, fordi saaledes min Stilling i Kirken, hver
Søndags Eftermiddag at holde Bibellæsning omkring
i Gaardene, og i den første Tid af hans Ophold har gjort
jeg det gjerne i Forening med ham, der efter Bibel-
læsningen i Almindelighed holdt en Formaningstale
til Folket; men den Maade han Opførsel og Kirke-
lighed i Sandhed have, at jeg kunde være af ganske
Grund til at være glad i at have i ham fundet en
Medhjelper til Fortgængelse af det, men kan ei Aarsag
i denne til saadan Forandring efter min Forma-
-ning høist trængende Menighed. K: var ogsaa i den
Gang saa glad i mig, at han ofte gav mig Anledning
blandt Landets Geistlige, jeg mig selv — saa lang
var — fortjente. Den Tid holdt K: aldrig Opbyggelse
om Søndags Eftermiddage uden i Forening at sørge
mig om og hvor jeg vilde holde Bibellæsning, og
naar vi vare blevne enige om Stedet, bekjendt-
gjorde jeg efter endt Gudstjeneste i Kirken, at jeg
paa dette eller hint Sted [illegible] dette eller hint Klokkeslæt
vilde i Forening med K: holde Bibellæsning med Op-

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1857. begyndte, [illegible] og [illegible], blev K: i Kirken
[illegible]. Forsamlingen [illegible], fordi K: mere formelt
[illegible] til Opbyggelse. Han [illegible] da han en Mand [illegible]
[illegible] den offentlige Gudstjeneste i Kirken. Desuden
gik Alt efter min Mening som [illegible], og jeg
[illegible], at flere og flere Sjæle med [illegible] Be-
[illegible] i [illegible], [illegible] og [illegible] [illegible] paa
en sund og kraftig [illegible] [illegible] [illegible] for [illegible]
i denne Menighed. Jeg betragtede K: [illegible] som
[illegible] en [illegible] betragtes af Mange som en [illegible]
Person for den indre Mission i vor Kirkeafdeling.
Men [illegible], hvis Aarsag ikke er [illegible],
forenlig med [illegible] denne Ordning, der [illegible] mod
[illegible] Kirkes [illegible] Interesser. Hvad enten nu
K: eller jeg blev [illegible] af [illegible] Indskydelser,
nok er det, Forholdet mellem K: og mig blev; [illegible]
[illegible] for mig med en ganske [illegible] [illegible]-
[illegible], [illegible] min Person og [illegible],
fra at være mine Medarbeidere til at blive mine
Modarbeidere. Dette Omslag i Forholdet [illegible] [illegible]-
[illegible] paa den Tid. Da det [illegible] og [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] blev [illegible] [illegible],
[illegible] der i [illegible] [illegible] om [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] og [illegible] m. v. Fra [illegible]
[illegible], [illegible] Forholdet mellem K: og mig,
[illegible] var ganske [illegible], [illegible]
med et [illegible], som [illegible] mindste [illegible] [illegible]
[illegible] til at lægge [illegible] – [illegible] det [illegible], at K: [illegible]
op til mig og [illegible] [illegible], om jeg havde
[illegible], at han [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Opbyggelser [illegible] i [illegible] paa samme Tid,
der [illegible] afholdt Gudstjeneste i Kirken. [illegible]
[illegible] jeg, at jeg maatte [illegible] [illegible] og
med [illegible] Orden, at [illegible] [illegible] Menighed-

under Paaskud [illegible] Læsehaver kommer til at føre Guds
Ord i en [illegible] Forsamling paa samme Tid, som
der holdes Gudstjeneste i Kirken. [illegible] ikke [illegible]
nok for at holde det. [illegible] Indhold af
mange frække Beskyldninger og Beskyldelser mod Præste-
stand og Præsteværdighed, Kirke og Kirkeskikke, Al-
tergang og Skriftemaal, blandt hvilke [illegible] sig
mange Vildfarelser i Fremstillingen af Frelsens Orden,
Ringeagt, om ikke Foragt for Daabens og [illegible]
[illegible] paa Alterens Sacramentes Unødvendighed
for ham og mange Andre. Den første [illegible]
[illegible] udtalte sig: den mandhaftige Erklæring: "Da
maa [illegible] troe, at du er nogen gjenfødt Præst." —
Det er ikke Menneskerne, jeg her fortæller, men Sandhed
for Herren, og Biskoppen er den første, jeg fortæller
det til. — Siden denne Tid er K. blevet min Modstan-
-der, og som jeg troer, maaskee jeg tager Feil, [illegible]
for at mod mig her i Menigheden [illegible]. [illegible]
[illegible] at underrette mig derom, end sige, [illegible]
holder han hver Søndags Eftermiddag Opbyggelses-
[illegible] i Gaarden, og paa samme Tid som jeg [illegible]
forhindrer mig fra da at holde Catechisering, [illegible]
[illegible] Menigheden fra Kirken; thi man Almuen [illegible]
at [illegible] Søndagens [illegible] Timer i Opbyggels-
[illegible], og [illegible] paa [illegible]
Standpunkt, at [illegible] at [illegible] længere
[illegible] til Kirken, hvor [illegible] forøvrigt er [illegible]
-[illegible]. For mig at holde Catechisering i en Gaard
paa samme Tid K. holder Opbyggelse i en anden, [illegible]
[illegible] Gaard [illegible] fremmed fra [illegible],
[illegible], som forekommer [illegible] mig, [illegible]
[illegible], [illegible] jeg [illegible] [illegible]

1857 [illegible] Udmeldelse og [illegible] et [illegible] følgende [illegible]
i en bestemt Selskabsforsamling. – Men [illegible] ikke hermed, thi
[illegible] ogsaa begyndt med Løverdagsaften at holde Op-
byggelse og derfra at reise til et andet Sted, hvor han
dagen igjen at holde Opbyggelse. Hvorved andre Men-
nesker fra Kirken, [illegible] han [illegible] det hemmelige
Conventikler, men [illegible] for mange Forsamling Fo-
klaring om, at Guds Ord forkyndes baade offentligt og
[illegible] i Menigheden af den ordentlige Præst. at
han ikke Sjelenes Frelse forstaaer, men han forlader
Sagen aflad. Og Gud er dog mit Vidne, at hverken
er jeg lad i min Gjerning og heller ikke forsømmer jeg
noget andet, hvad jeg skal og man efter Guds Ord
og vor Kirkes Embedsforskrifter. At jeg ikke
besøger hans Opbyggelser, melder nogen Samtale og
han undlader ikke efter endt Opbyggelse i [illegible]
Samtale at gjøre sine Bemærkninger, at Præsten
aldrig kommer, forat han kan [illegible], med det Sam-
[illegible]: jeg maatte ikke, hvad jeg har gjort Præsten,
fordi han er saa [illegible] paa mig, at han ikke [illegible]
komme i mine Opbyggelser. Men jeg besøger dem
ikke, deels fordi jeg finder det rigtigst at man be-
[illegible], naar han ikke underretter mig om deres Af-
holdelse, og deels fordi jeg meest bliver nødt til
at træde aften frem, for at modsige ham i enkelte
Stykker, fornemmelig hvad han taler om Naade-
midlerne og Kirkelivspraksis [illegible]. Thi der er
ingen Tvivl om, at han jo for [illegible] i
sin [illegible] Retning; men en
saadan Contravention midt for [illegible], frygter jeg,
være mindre rigtig og et [illegible], udenfor med
[illegible], naar jeg var nærværende, maatte være det
[illegible]. Men jeg er ikke for for Tvivl om, at

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

80 [illegible] Feil, og jeg [illegible]
[illegible] at jeg [illegible]
af mine [illegible], at [illegible]
at [illegible]
[illegible] med [illegible] Embede
holde Andagt for alle mine [illegible] og [illegible] der
aldrig [illegible] komme. — Ad: [illegible]
[illegible] som [illegible], [illegible] jeg, [illegible]
[illegible] Tid. [illegible] forekommer det mig under
[illegible], at man i vor Tid, da vor [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] og [illegible] at [illegible]
[illegible] Menigheden [illegible]
[illegible] i [illegible]
at [illegible] og [illegible]
vor [illegible] til, [illegible] at [illegible]
[illegible] eller [illegible]
med vor Kirkes Lære og [illegible]. [illegible]
[illegible] at [illegible] for
mig med [illegible] til at [illegible]; om jeg
[illegible], eller om jeg [illegible]
[illegible] som [illegible], om
jeg, [illegible] som er [illegible]
[illegible] eller om jeg [illegible]
[illegible] eller i [illegible] eller i Kirken
og [illegible], [illegible] jeg [illegible] mig
i [illegible]. —

{a} ad 3. Endelig kommer jeg til den 3die og sidste Post. [illegible]
[illegible] over Alt, jeg [illegible]
[illegible] Menighedens [illegible] mange [illegible]
[illegible] for [illegible] Korsme [illegible]
[illegible] og [illegible]. [illegible]
[illegible] og [illegible] eller [illegible]
[illegible] for min [illegible]. [illegible]
[illegible] til [illegible] der [illegible],
[illegible], hvor [illegible]
[illegible] om hvor [illegible] skulde være beliggende

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

(13)

[illegible] den i al Afstand omtr.

1857 / 1. idet enkelte [illegible] af Lyngen [illegible] beliggende Gaarde [illegible]
2 Mile fra Maalselvens Kirke, [illegible] var muligt at bekomme
Arbeidere [illegible] for Tiden værende
[illegible] Præstegaard, [illegible]
[illegible]. Da jeg [illegible]
[illegible] at Kirken blev forbedret, og da [illegible]
[illegible] Kirkebakken var [illegible]
Communerne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Kirkebakken, [illegible]
[illegible] Kirken, [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible] Communerne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 200 Spd. [illegible]
Communerne forelagde jeg [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Communer [illegible]
[illegible]"
Communerne [illegible]
[illegible]
[illegible] 200 Spd. [illegible]
[illegible]. Men, [illegible]
[illegible]
[illegible]

stille for een Dag opførte, hvad De befinder nogen ubrugbar.
Kjeldsens første Kommune-regning er saa slet opført, at
Forrige Vinter for alle mine Fatalitets, kan ligeledes, og
Det varede Alt for mig af circa 70 Rbd. Regningen staar
i halvfærdig Stand, ingen Fuldbrug til nogen Tage Brug.
Opsynet vort at Cap. der bygger og forringt paa Evede
afslandigt, at Arealerne kunde lade anlæt, om d
Gardrierne osv. osv. — Skal jeg nu for Freds Skyld lade
alt dette være saa, skal jeg sige paa, at Lille ganske
gaaer ifraa, skal jeg lade dem faae ulovlige de 400
Rbd, som de ville, eller skal jeg holde inde med dem
indtil der bygges forsvarligt. — Gjør jeg dette, lader jeg
dem gjøre, som de ville, vil jeg aarlig have Tab og
betale Renter af en Capital, hvis Anvendelse er mig
til aarlig Skade. Gjør jeg dette, som ville mine Efter-
mand have Grund til at klage over mig, der efterlod
ham en Præstegaard, hvor vil være dem til stadig
Byrde og Klage osv. Gjør jeg det ikke, vil jeg være
Gjenstand for onde Tungers Klaffer, for Mangfoldiges
Misnøie, der i mig vil see en møisommelig [illegible], hvem
vil have det grundet og begrundet paa en fuldstændig
Mangfoldig Udbetaling. Thi skal der bygges ordentligt
maa atter en ny Regning fastsættes, da den tilforn
bygnede Sum, med Embedets Indtægt ikke strækker alle
til. Jo det ikke meningsløst at Stiftsdirectionen paa
en eller anden Maade, uden min Medvirkning,
kan maaskee Embedets Cassa i slige fortvivlede
Beliggende. De mindre praktiske Forandrings-
-ninger, jeg har meddelt Straffer, da Formandskabet
lagde Hænderne i Skjødet, førti [illegible] Bygningen,
som jeg var nødt til af Mangel paa andet Logis
at tage i Brug i halvfærdig Stand, kunde kun [illegible]
-gjennende [illegible]: Lofternes Ulægning og Dørenes
Vaggers Beprening, Mangfoldige og Ovnenes Opsætning for
[illegible] at [illegible] Tilsyn til Formandskabet

1857 og Repræsentant Collegio [om dette daarlige] eller for [illegible], som dog aller=
sidste Medlemmer. — Amtets? min Herr Biskop, har
jeg inderligt takket med Hjertet for dem. Herren selv har jo gjennem
sin hellige Anordning hjemmet mig til dem og jeg und
modtage, som af Herren, Deres Haand og Formaning.
Jeg anbefaler mig til Deres Forbøn om, at jeg maatte
blive en Ordets Tjener, der ikke med Ansigt, men med
at være retskaffent, baade flittigen og [illegible] med Ydmyghed
søger at fremme sin Herres Ære i Menigheden.
En stærk Opfordring [illegible] i denne Tid til Ordets
Tjenere at bygge Herrens Huus Kirke med større
Flid, i den ene og i den anden Haand Sværdet,
forenet at møde og [illegible] Fiendens [illegible], saavel
i deres eget Hjerte, som i den [illegible] Slægt.
Herren forunde mig Naadens [illegible]; han hjelpe mig
til at virke ikke med min, men med Herrens
Kraft [illegible] og almægtige. Han styrke min Herr
Biskop i [illegible] Haand, [illegible] Herre han [illegible]
[illegible]. Gud velsigne Dem og Deres Tjeneste [illegible]
og [illegible], men end [illegible] for den "Erkjendelse og
Udmærkelse", der af Deres Haand [illegible]
udgaaet til Forstyrrelse af Djævelens [illegible]
[illegible] Vidnesbyrd og i mere Aller Erkjendelse
glæder jeg mig [illegible] med at [illegible] og tro, at De
ikke tager det ilde op, at jeg besvarer Dem med
denne lange [illegible] Skrivelse. Alle [illegible]
er [illegible] saa [illegible] og tydeligt, [illegible]
man tager [illegible] og [illegible] efter Deres
almindelige, faderlige Hjerte. — [illegible]
[illegible] i [illegible] af [illegible], [illegible] Gud
[illegible] ere [illegible], dog jeg glæder mig ved at [illegible]
[illegible], efter Medarbeidere i Herren. —

Ærbødigst
E. W. —

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

24 Febr.

Finmarkens Amt | Ovennævnte Skolelærer S. Larsen har begjært sig afskediget fra sin Post som Hjelpemissionair for Maalselvens Bygd [illegible] meld jeg at [illegible] imod at han [illegible] bekommer Be-skjedigelse af sine Pligter, som Missionair, for hvis Forretning han formedelst hans [illegible] en [illegible] og [illegible] sig [illegible] fra, [illegible]. [illegible] Maalselvens Bygd af Larsen [illegible] anmeldt for mig, og mange Gange har jeg ind-stændigen anmodet ham om at [illegible] af mine Børn, men jeg har ikke kunnet formaae ham dertil. I Tilfælde der fra [illegible] Adgang til at ansætte en ny Hjelpemissionair for Maalselvens Bygd, vil jeg tillade mig [illegible] at [illegible] Forfatteren af vedlagte Skrivelse, Skolelærer for Maalselvens mellemste Skoledistrict, Samuel Samuelsen.

* No. 26/5 11

d. s.

Stifts-committe | Opgave over, hvorledes Udbetalingerne mellem [illegible] Medlemmer i Maalselven og Bardo for [illegible] staar med Tromsø Stiftscommitte. —

1854.

1. Juni 13.	sendt fra 11 Medlem: i Maalselv	-	2 Spd 1 - -
2. Aug. 29	" " 24 - " - i Bardo	-	5 " 1 -
3. Novbr 6.	" for 10 Skilder	- - - -	10 " -
4 Ditto (3)	" - 5 "	- - - -	5 " " -
5. Decbr. 12	" - 20 Nytest	- - -	6.

Modtaget af Stiftscom:

ad 1.	Modtagelsen af [illegible]: findes ikke i min Journal anmærket.	
ad 2.	17 Nytest: modt: fra Opgaven - - - -	17 Aug.
" 3.	10 Skilder - - til Udsalg - - -	6. Octbr.
" 4.	5 " - - " - - " - - - -	19 Aug
- 5.	20 Nytest. - - " - " -	" -

1855.

Ingen Penge sendte.

at tænke og jeg kommer, forresten [illegible] med. –
Og med Velsignelse ønsker til vore, den ikke kunde ordne sig saa,
at [illegible] antraadte paa hinanden [illegible] holde [illegible]
[illegible], at han enten før eller efter denne kunde [illegible]
imod Moss. Tak til Dem [illegible]. – Og mær mig Gud be-
falet. – 11 Marts

[illegible] Søfund: Skrevet til Dem om en [illegible] Communion-
[illegible] paa Carl, [illegible] Land og [illegible] –
Barde Kirkes [illegible] Regning. – Ad-

Udtal: sendt Skyldlægningen for Maalselven for 1857 til Regn-
skabet. – Ad-

1 Mode-dom. 1857: sendt Skoleindtægningen for Barde for 56 til 57. 27 Marts

Attest til Peder Andersen Moen:

Skolelærer og Gaardbruger Peder Andersen Moen af Barde-
Sogn har anmodet undertegnede om en Attest til at medfølge hans
Andragende om at blive, i Tilfælde, antaget som A-
gent for Tromsø Afholdsforening. I denne Anledning
kan jeg med Sandhed, [illegible] for Gud og Bygdens
Folk bevidne, at jeg anser P. A. Moen fortrinlig
skikket til en Afholdsagents Virksomhed. Han har ud-
mærket sig [illegible] og [illegible]
[illegible] Andre, [illegible]
[illegible]. De [illegible] Kundskab om, hvorfor han har
[illegible] Forandring. Han er [illegible]
[illegible] efter min Formening at [illegible] Man-
[illegible] og en nidkjær og trofast Ven af Afholdssagen.
Han har den fornødne Visdom og Klogskab i Om-
[illegible] med de forskjellige Slags Mennesker: i
[illegible] mod de [illegible], i Taalmodighed
med dem, der modsætte sig og i Kraft og [illegible]
[illegible] blandt dem, der ere mindre [illegible]
[illegible]. Da jeg har [illegible] ham at [illegible] og [illegible]
som en [illegible] Person, der [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

No 7 [illegible] er [illegible] i Skriften og mer Børnelærdom[s]
formt kan en [illegible], lærer [illegible] Randtaler i Kirken selv, [illegible]
[illegible] fegnet jeg i den senere Tid ikke har faaet Udgangs til at
angive dem, at han, omend, som de fleste Andre, vel
lærer, hvilken er rokket med det i ver Tid fra samme
Kanter [illegible] Lærdommer. At han har en grundig
god og [illegible], samt forstaaer tydeligt nok
at udvikle sig skriftligt, kan jeg endelig bevidne.
At han, som Arnt, sammentlighed i fuldt mål efterfølge
den [illegible] af Foreningen gjennem [illegible] derom kan-
der jeg intet Kendskab. Jeg troer heelerer, Ikke i
Foreningens [illegible] Interesse at antage en
Mand, som P. A. Moen, til Afholdsagent. —

Tolmeao
Lagmgs
Tromsø

25 Mrtl

Foranledning Deres Skrivelse af 2[illegible] d. M.: [illegible] til Tromsø Kirkes Inventarium hørende gammel
[illegible] Alterbog, maa jeg, at under mit Ophold i Tromsø
var denne Bog i længere Tid benyttet for mig; men jeg
kan ikke erindre, om jeg tilbageleverede den, da jeg
flyttede derfra. — Imidlertid har jeg ikke, uagtet flittig
Eftersøgen, kunnet finde den her imellem mine Bøger
eller [illegible]. At jeg i ethvert Fald, ikke vil undrage mig
for Ansvaret af Sagen, følger af sig selv, da det er sand-
synligt, jeg er den, der har forlagt den. Under mine
Søgen efter Alterbogen fandt jeg vedlagte Bog [illegible]
[illegible] af [illegible], Tromsø Landsogns Almuebiblio-
thek tilhørende, hvilken herved tilbagesendes med [illegible]
om at de [illegible] over med en gammel Skik,
der [illegible], som [illegible], er [illegible] Forbedringens [illegible]. —

[illegible] Af Deres Brev af 26 f. Md: som [illegible] min Skrivelse [illegible]
af 2 Febr: [illegible] min [illegible]. [illegible] min Skri-
velse af 2 Febr: er har fremsendt en [illegible] Forandring i [illegible]
og [illegible], som jeg ikke [illegible] undlade at meddele Dem. [illegible]
[illegible], [illegible], som [illegible], [illegible] [illegible]

[a]

jeg hørte om flere Menighedslemmer [illegible] mod mig af
min Gjerning, om de mange [illegible] og mange [illegible]
[illegible] af. [illegible] eller [illegible]
[illegible] at [illegible] min Fiend, [illegible]
i [illegible] efter [illegible], med at den [illegible]
[illegible], Det var [illegible] godt at give mig, [illegible] for Menighedens
Kirke og min [illegible] i de [illegible] Skyller, [illegible]
Guds Ord og [illegible] Naademidler [illegible] fremstillede mig, [illegible]
Sjælesørger, der efter [illegible] til [illegible]
-villighed fremlagde for Menigheden [illegible]
[illegible] efter [illegible] og [illegible] Kirke [illegible]
[illegible] mine inderlige [illegible] over de Mange [illegible]
Magt, [illegible] hvor jeg [illegible]
til at [illegible]. Jeg bad [illegible]
[illegible] over mig, min [illegible] og [illegible]
med deres [illegible] til mig selv, eller til mine [illegible]
[illegible] i [illegible] med [illegible]
[illegible] Ord om deres Sjælesørgers [illegible]
[illegible] til deres [illegible]
[illegible] mig, [illegible] med deres [illegible]
[illegible]. – Jeg var dybt bevæget, da jeg talte [illegible]
[illegible] i Kirken, og mange [illegible] i den Stund.
Da jeg endelig sagde: Lader os Alle bede, og bad, at [illegible]
[illegible] os Alle til at [illegible]
Kjærlighed til [illegible] Kirken [illegible]
[illegible]. Jeg gik ned af Prædikestolen, [illegible]
[illegible], og jeg troer, jeg følte Noget af det, [illegible] føle, der
[illegible] fra [illegible]
[illegible] vil jeg troe, at [illegible]
Herren [illegible] til mig, da jeg sagde: Amen, [illegible]
Amen. [illegible] Kirken [illegible]
[illegible] og Andagt [illegible]
[illegible]
[illegible]
mange, [illegible]

1857
1

faa den Mark og tidlig Vaar med glade Forjættelser om et
godt langtbaaret Aar. En blidere Tone er slaaet an i Samtaler
og Omgang og med min Tak over til Alle, hvorfor jeg [illegible]
en Sorg der, at det ikke just mere længe saaledes; thi [illegible]
Bygt, min Gave [illegible], og gammel, og derfor har Herren
begyndt til vor Glæde; thi han bringer os til med [illegible]
Forsonende at begrede vor Glæde Grund og [illegible] fra
umiddelbare [illegible] oppe i Dalen, hvor jeg ogsaa [illegible]
en Aftensangs[illegible], hvor mine Embedsforretninger og Søndag
Helligdage [illegible], og det syntes mig, at Alle vare paa en over-
maade Velkommende med mig. Imidlertid 8 Dage efter,
jeg havde indbudt mit Sind paa omtalte Maade
i Kirken, kom 12 af Bygdens [illegible], Formandskabets
og Repræsentantskabets samtlige Medlemmer, og til
Præstegaarden. Jeg blev lidt underlig tilmode, da jeg saae
dem i thi jeg tænkte, hvad mon Alle [illegible] vil? [illegible]
Ønsket at havde sagt Dem i den [illegible] Stue, kom de
frem med deres Ærende. De meldte nemlig gjerne, at det
tidligere gode Forhold mellem Præst og Menighed (?) kunde
komme aller igjen, og de meldte for at alle kunde skee, efter
min Opfordring. Mænd, komme frem med deres Beskyldnin-
ger. Beskyldningerne vare o:

1. at jeg ikke Formandskabets, Medlemmers, kunde [illegible]
Dem til Præstegaarden. —
2. at jeg lagde for megen Vægt paa [illegible], nem-
lig [illegible]. —
3. at jeg ikke gik i Mellemes Selskaber.
4. at jeg brugte, ubekjendte, fremmede Udtryk i mine Prædikener
5. at jeg havde sagt, Jerusalems Tempel havde [illegible] og
Jøderne Djævelen [illegible], de Jerusalems Tempel [illegible]
[illegible], [illegible] andre Templer, og ikke var [illegible]
[illegible] blev [illegible] af Djævelen. —

ad 1. Svarede jeg, at [illegible] Forholdet staaet med mig
efterat jeg havde underrettet Formandskabet om, at det
meldte [illegible], hvor Alle Velkommende efter [illegible] [illegible]

droge Omsorg derfor; thi jeg kunde ikke, uden Brøde, see [illegible] over i [illegible].—

ad. 2. [illegible] [illegible] holde sig [illegible], han sagde saa [illegible] for-
fængeligt, og at tage [illegible] forfængeligt, [illegible] [illegible] derved, at man
i Overtro tillægger Sacramenterne, Ordet med Tanken [illegible]-
gjørende Virkning; men især derved, at man i [illegible] og [illegible]
Tilstand [illegible] efter [illegible]; man maatte man [illegible] dem
og [illegible] [illegible] Straf.

ad. 3. [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] K., som [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] at [illegible] [illegible]. Jeg har [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] at [illegible] med K.s [illegible]; men jeg
[illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible]. Det maatte da være
efter hans egen Anmodning, og da blev det en Kjærligheds-
gjerning, jeg [illegible] med K.

ad. 4. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible].

ad 5. Det var at [illegible] Ord. [illegible] [illegible] [illegible], at
der var [illegible] paa [illegible] [illegible]

Forøvrigt [illegible] [illegible] efter en 2 Timers Samtale, som [illegible]
[illegible] [illegible] med [illegible] om [illegible] [illegible] at [illegible] at [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] og Kjærligheds [illegible]. Og [illegible] Fr.
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], at mene, [illegible] af 2 [illegible], [illegible]-
[illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], naar K.
kommer hjem, [illegible] jeg ikke; men jeg [illegible], som [illegible] [illegible]-
tale med Fr. [illegible] er [illegible] [illegible] til det [illegible]. Jeg har efter
[illegible] af [illegible] [illegible] af 26 d. M. bekjendtgjort, at jeg
[illegible] [illegible] efter [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], naar ikke
[illegible] [illegible] komme imellem, [illegible] 2 [illegible] efter
endt Gudstjeneste, i Kirken holde Catechisering og derefter
i Forening med Skolelærerne [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible].— [illegible] [illegible] om [illegible] [illegible] Guds-
tjenesterne i [illegible] 10 Gange [illegible], for i [illegible] [illegible]
at [illegible] Gudstjenester paa Mortens, [illegible] til Fr. [illegible],
eller [illegible] til [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] Ordningen
[illegible] [illegible] [illegible] til Fr. [illegible] [illegible] i [illegible];
Gudstjenesterne paa Mortens, [illegible] [illegible] [illegible] Commune
[illegible] [illegible] og Natte[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] at [illegible] indrette [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

185[illegible]. kommer hid med Deres [illegible] Tirsdag [illegible] med Dem
[illegible] Søndag næste [illegible], der ere de [illegible] og [illegible]
[illegible] og [illegible]
Kirke. Her er [illegible] Communion, [illegible]
fra Tromsø, [illegible]
[illegible] følgende Dage. — [illegible]

Schema til Sognepr. Magrel

Foranledning Deres Skrivelse af 3te md: meddeles, at jeg
af Sognepræst Sandberg har modtaget en Skrivelse [illegible]
i de sidste 20 Aar af Maalselvens Annex med Lenvig
[illegible] i forstnævnte Sogn, [illegible] fra Begyndelsen af Aaret
1837. Nogen Skrivelse over Døbte, Copulerede eller Confirm-
erede i samme Tidsrum har jeg ikke. For det nævnte Tids-
rum kan jeg [illegible] Dødsattester; [illegible]
[illegible] man, i Tilfælde, [illegible] Noget
nøie og bestemt [illegible] for noget bestemt Tilfælde eller
Forhold med Hensyn til mit Embedes Kirkebøger, har
jeg [illegible] Undersøgelse, for ikke at sammenblande med Skulde
[illegible] Omstændigheder [illegible], saa
jeg [illegible] ikke undlade at sammenkomme med dit, [illegible]
det samme haaber jeg, De vil gjøre i samme Tilfælde.
Dog skulde jeg for min Deel meget ønske, at hvis De
[illegible] holder [illegible] for den Deel af Lenvigs
Sogn, der strækker sig fra Maalsnæs og opimod Enden
af Maalselvens Sogn, De da vilde holde Overføringen
paa Gaarden Grundnæs, saa skulde jeg paa samme
Tid holde Overføring for den nederste Deel af Maalsel-
ven paa Gaarden Lundberg eller Moen, der ligger kun
1/4 Miil fra Grundnæs. Vi kunne da træffes sammen
og underholde os med hinanden om vor Gjerning
i Kirken og i Skolen. Kunde De [illegible] det [illegible]
[illegible], at De kom til Maalselven. Thi Grundnæs ligger
i Maalselven, en Løverdag, saa kom De og til mig
Søndag: At skulde De være [illegible] for Menigheden
om De meest tage Deel i Forretningen i Kirken. [illegible]

Jeg er at hjelpe, skikket til at modtage Naade over Naade.
Kundt Alt at sige med enhver anderkjendt Naade: Din
Naade, o Gud, er mig nok; nok for mig og mit Livs
Trøst; nok for min Gjerning og Dragt! — 29 Apr:

1857

Müller, [illegible]. Med at omsende [illegible] Kongl. Resol. af 10 Apr: [illegible] 1857 til-
at give Hr. Provsten [illegible] [illegible] Lars Peder
Amundsen Olsborg med [illegible] Alder har Medhjelper i Maal-
selvens Sogn og i samme [illegible] [illegible]:

Gbr. Casper Olsen Feldsted Moen.

Denne af mig foreslaaede Mand har, saavidt mig bekjendt,
et godt, ærligt Rygte og Udmærkelse om [illegible]
-stelig Omgjængelse og falder ikke [illegible] som fri [illegible]
med [illegible] Klæder og [illegible]. —
Da Mangler min Erfaring og [illegible] vedkommende de [illegible]
-nes, nogenlunde [illegible] til at være Medhjelpere
derefter [illegible] til at overtage Bestillingen;
[illegible] sig [illegible] med Bestillingen [illegible]
-nage. [illegible] og [illegible]
[illegible] tillader jeg mig at anmode
Hr. Provsten om at behageligt saavel [illegible] til Med-
hjelper foreslaaede, hvis han dertil [illegible], som [illegible]
nærværende Medhjelper Ole Stai? Nil. Guldbrandsen [illegible]
-ge for Kirkevergebestillingen, og i dennes Sted beskikke
[illegible] dertil: Gbr. Tollef Nil. Moen og [illegible]
[illegible]berg. Om disse 2 Personer kan jeg ogsaa give det sa-
-mme Udsagn, som om Gbr. Casper Ol. Feldsted
Moen er afgivet. — Hr. Provsten vil være med til-
[illegible] af [illegible] at meddele, [illegible], eller i [illegible]
[illegible] Udtrækning af Ord i [illegible] 5 [illegible] 2-9-2
[illegible] efter den nu gjeldende Lovgivning [illegible]:
Kirkevergerne og Medhjelperne [illegible]
[illegible] for [illegible] og [illegible].

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1858 af denne Synd, hans Adfærd til Datterens Slægt; mægtede
[illegible] han at staae i [illegible] godt Forstaaelse med denne
og denne. Istedet at have lovet mig at behandle Datteren
i Almindelighed ikke, paalagde jeg hende at følge Sine
Tjeneste; men paa samme Tid anmodede jeg min Med-
hjelper Ole Stai nem at undersøge Forholdene for Samu-
el Augustinussen og at meddele mig, hvormed han an-
saa ikke forsvarligt, at Conen [illegible] Hjem-
mene under Samuels og [illegible] Omsorg og Opdragelse.
Da jeg har besluttet alvorlig at søge mig af denne
Sag, finder jeg det tjenligt at anmode Dem om,
hvad De allerede paa Forhaand har lovet i Deres
Skrivelse at meddele mig en nøiere og bedre Er-
klæring om, hvorledes Forholdet for Samuel Augu-
stinussen er imellem Forældre og Born. Vedlagt føl-
ger [illegible], og følger derved mødt Deres Skrivelse
er De mig en hendes Forklaring skyldig. Det
jeg [illegible], da ikke [illegible] kunne i denne Sag,
forventer jeg mig denne Forklaring meget snart
tilstillet. —

3 Juni

Under- dan- igst Erklæ- ring.

Underdanigst Erklæring til
J. No. $\frac{59}{1858}$.

Gottlieb Kreutzer er, saavidt jeg veed, i en Alder af
mellem 40 og 50 Aar; han er i sin Tid dimitteret fra
Tromsdenes Skolelærerseminarium. Fra Aaret 1842 har
han været Kirkesanger i Maalselvens Sogn, der, som
i nærværende Ansøgning bemærket, ved kongelig Resolution
af 22 Febr: 1853 blev udskilt fra Lenvigs Sogn, for i Forening
med Bardo Annex at udgjøre et nyt Præstegjeld, i
hvilket det skulde være Hovedsogn. Han har saaledes i
[illegible] Aar været Kirkesanger i et Hovedsogn; men han er
ikke ved at erholde Klokkerbolig blevet Deeltager
i den Rettighed, som formentlig efter de i Ansøgningen
nævnte Lovsteder tilkommer Kirkesangeren i Hoved-
sognet. Han befinder sig med en stor Familie i yderst

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

lange Kaar. Hans Indtægter i et Sogn med omtr. 1800 Indv.
ere [illegible] for ham end de for ham ere [illegible]
nødvendige at have, og det er [illegible] Grund i hans em-
dedt: Klager over de aarlige Udgifter og [illegible] hans fra Kirken
1 Miil beliggende Gaard under Opfyldelsen af hans Pligter
som Kirkesanger foranlediger han. Efter min [illegible] Mening
udfører han i Kirken sine Forretninger med en særdeles Dyg-
tighed og en gandske fortrinlig Begavelse, og man skal, troer
jeg, søge længst og længe, forend man finder en, der, som
Kirkesanger, kan hævde sig med Ære. Det har mange
Gange gjort mig ondt at see denne Mand saa [illegible]
trykket af Næringssorger, som han uskyldig er udsat for, og jeg har
bemærket, at disse oftere hindrer ham fra at [illegible] hans
Bestilling, hvad han kunde have ønsket, og, som jeg troer,
gjerne til at være. Maalselvens Kirke var en del Gods,
og de Jorder af Statens Gods, som forhen ere [illegible], ligge
saa langt fra Kirken, at de maa ansees for ubrugelige til
Klokkergaard. Den nærmeste er, saavidt jeg veed, den store
[illegible] Gaard, Rustenj [illegible] men denne ligger henved 1½
Miil fra Kirken. — Sandsynligviis vil der nok blive en
mindre Gaardparter at faae tilkjøbs i Nærheden af Kirken,
men før dette er, saavidt jeg veed, ingen saadan tilfælde.
[illegible] jeg for den nuværende Kirkesangers Vedkommende
paa det Bedste maa anbefale nærværende Ansøgning.
Saaledes maa jeg ogsaa for alle [illegible] underdanigst
gjøre det. At Kirkesanger [illegible] for Annexerne, i Til-
fælde, nyder en aarlig Godtgjørelse som Afsavn for Klok-
kerbolig, og en passende Erstatning for den forlovede Ind-
tægter han, som ovenfor bemærket, følger til. Under-
danigst vil jeg tillade mig at foreslaa det aarlige Af-
savn til mindst 20 Spd. —

Nuller Kopsl. Brudt hans ovennævnte Ansøgning — S. d. No 59/1858. —

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1858

Formandskabet

Formandskabets Skrivelse af 11te d. M. betræffende Klokkerens Løn-
holdnings Skrivelse for Alle Sognets Vedk.: har jeg til Besvarelse deraf
Kirkesangers [illegible] Udtalte Skrivelse har jeg [illegible] modtaget
fra ham. Det, vil kunne deraf sees, at han ikke seer sig beføi-
ttiet at svare paa Formandskabets 3 Spørgsmaale, med mindre
der kunde findes anledning af det [illegible] eller den høiere Autoritets
Skrivelse, ifølge hvilken Formandsk: har Ret eller Pligt til
at fremkomme med Spørgsmaalene. Ligesaa han tilføier
[illegible] Formandskabet [illegible], hvilket ses af-
at han, naar den nævnte [illegible] [illegible] med hensyn,
er villig til at besvare de fremsatte Spørgsmaale. Om
Kirkesanger med eller uden Grund troer, at der er noget fra-
og hans personlige Vedk. i Spørgsmaalene, ønsker ikke jeg
at gjøre nogen Mening, men kun ønsker, at den
[illegible] Gud og [illegible] kan ikke hans
[illegible], med at [illegible] i det [illegible] og [illegible]
[illegible], ham, til at [illegible] for Engle og Mennesker, [illegible]
[illegible] mellem Formandskabet og Sognets [illegible]
[illegible]. Jeg har mange Gange [illegible] til [illegible]
[illegible] denne Anledning til at holde [illegible]
for [illegible] og [illegible] efter derpaa. Skjønt jeg ellers har anta-
[illegible] med de 3 Spørgsmaale [illegible]
[illegible], jeg med [illegible] for Kirkesanger, [illegible] for
Andre, har [illegible], saa vil jeg dog ikke undlade at
svare Formandsk: efter den Kundskab, jeg har, som dog
ikke maa betragtes anderledes, end, som en ufaststaaen-
de. –

ad 1. Klokkertolden eller Klokkeroffer skal være for Alle
Sognets Vedk.: [illegible] af Mand og Kone, med [illegible]
den borgerlige Stilling. [illegible] [illegible]: for
en ugift, confirmeret Mandsperson 8 ß. og for en Qvin-
deperson i samme Stilling 6 ß.

ad 2. Klokkeroffer yder i Penge; men skal for Alle
Sognets Vedk: [illegible] kun [illegible]. [illegible]
de [illegible] [illegible] ikke at betale, og [illegible] gaae
[illegible], at de [illegible] maatte at betale. –

ad 3 Confirmations[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
skal være en [illegible]. [illegible] gammel [illegible]

NB

og formedelst samme Sted i Lenvigs Præstegjeld, til hvilket, som bekjendt, Maalselvdalens Sogn engang hørte. Til hvilken [illegible] Kreutzer for sine Indtægter vedk: i dette Sogn, er i sit [illegible] [illegible] henviist. — Forövrigt skal jeg til Efterretning efter den gjældende Lovgivning meddele Alt, hvad der angaaer Kirkesangerens Indtægter, og hvad der [illegible]. —

1. N. L. 2. 15. 8. Kirkesangeren skulle [illegible] o. s. v.
2. N. L. 2. 15. 7. Efter [illegible] Sted [illegible] som [illegible] Klokkergaard.
3. N. L. 2-12. 10. — om Skyds og [illegible]. —
4. Fr. 20 Aug 1778 § 48: i Finmarken 1 [illegible] af hver Mand. —

NB 5. Lov 14 Juni 1816 § 7 og 8. Klokkertolden skal fastsættes og reguleres o. s. v. —

6. 14 Juli 1827 § 5. Kirkesangerne skulle nyde af det Sogn o. s. v.
7. N. L. 2. 21. 35. om [illegible] i Anledning af [illegible]. —

Saaledes, fik Kreutzer næsten Alt, hvad der af dette Sogn med Rette tilkommer ham, [illegible] som nu, [illegible] de [illegible]. Det maa indrømmes, at [illegible] Kreutzer til at [illegible] hvad der ifølge hans Bestalling tilkommer ham; det maa indrømmes, at han for Mange [illegible] og i Mangel [illegible], og skal han [illegible] at han [illegible] Mangel derfor, det maa indrømmes, [illegible] man skal [illegible] længe og [illegible], førend man vil finde [illegible] Kirkesangere, [illegible] med Hensyn til Dygtighed og [illegible] i [illegible] af de [illegible] Forretninger. Det er vist [illegible], at han for Mange er med [illegible] at omgaaes med; men hvo, som er [illegible] i [illegible] Skylde, som [illegible] —. —

Efterskrift:

Naar Over [illegible] Kjeldsen [illegible] til Ole [illegible] Andreas [illegible] at Kreutzer i det [illegible] Skole som [illegible] for [illegible] at [illegible] for ham; hvo er da [illegible] laste, hvo er [illegible] for Gud, uden Kreutz[illegible]

1858 naar han spørres med saadan [illegible] paa hvilken Maade at faa sig stillet Blod, eller over [illegible]. Er det at aabenbare, hvad de skulde man sammenligne, formaaste [illegible] og [illegible]? Gud har i Naade til os; Kjærligheden og Jesu Christi Aand er ikke iblandt os; vi glæde os over en [illegible] Brødre, men ikke over en Synder, som gjør Omvendelse. Naar vi hade vor Brødre, som staae os saa nær, [illegible] vi sige, at vi elske Gud. Joh: 4.20. Ak, den store [illegible], Kjærlighed ind iblandt os; ja reiser iblandt os; kommer [illegible], at [illegible] ikke mere efter den Aanden. Joh: 2.13. —

Herren være med Eder og min Aand.

E. M. —

Amtet [a] 4 Juni

Udlagte Skrivelse af 18de Md: fra Hans Peter Anders. [illegible] [illegible] for Maalselvens [illegible] Tillægsdistrikt [illegible] [illegible] Finmarkens Amt. [illegible] Skrivelse [illegible] de [illegible] Personers Trang, og som at christne Mennesker [illegible] jeg det for min Pligt og finder jeg i mig en Opfordring til paa den Maade, jeg formaar, at komme dem til Hjelp og Understøttelse i deres Nød og store Trang. [illegible] og [illegible] jeg ikke; [illegible] jeg det, hvad meest der er mig [illegible] en [illegible] Tid at [illegible], forat være deres Hjelper i Nøden; hvad jeg troer at kunne gjøre for dem, vil jeg imidlertid gjøre, og jeg haaber, at Andre ogsaa ville gjøre, hvad de kunne. [illegible] jeg forstaaer; men hvad [illegible] jeg i slige Sager, — formaaer Finmarkens Amts Magt, om ikke Alt, til at afhjelpe de Personers Nød, der i omhandlede Skrivelse omtalende [illegible]. Det gjælder [illegible], som jeg troer, at trænge [illegible] i den allerhøjeste Grad [illegible], og [illegible] efter [illegible] Forholde [illegible] ved [illegible] Fiskeri, forat redde en Deel Familier fra [illegible] som fuldstændig timelig Undergang. Skulde [illegible] Amtmanden [illegible] selv [illegible] den, der [illegible] og Christelighed for den [illegible] og [illegible] de Mennesker [illegible] som [illegible] jeg [illegible] at [illegible] dem og mig selv med [illegible] af flere [illegible] men da jeg [illegible] finder, Gud være lovet, mange Mennesker, der [illegible] en anden og meget [illegible], og jeg i [illegible]

paa Hr. Amtmanden meddeelt dem, men jeg undlader at træde
for disse "Armeners" egne i Maalselvdalen. Forend uden at dette skal sige,
at deres kaarlige Huusholdning er den væsentligste Skyld, eller, at
de fornemste Grundmaal og bør søges i de nævnte foregaaende
af hans gjentagne uforudseelige, uheldige Tidsforhold; nok er
det, Personerne befinde sig i den største Nød og Forlegenhed; og
saa maatte i denne Omgjennemgaaende ingen Udgang af Au-
len strøgge i Dalen, hvor jeg Mile, hvor de paa flat og dyrket Jorder,
kunne eller, om Aaret bliver godt, maatte sig nogen glæde sig,
efter de havde Intet at lægge i Jorden. Det kan ikke negtes
at i altfor for Udpantning denne Sommertrafik, som de
kunne i Forbindelse med Kjøbmændene paa Tromsø, have
i de tidligere Tider søgt og faaet altfor for Credit, med Lof-
-te om at skaffe Tiimme. Paa samme Tid, som nu Fange-
trykt stræng Kjøbmændene at drive ind Gjelden og
gjensten for de Allerfleste fladt:, uden Undtagelse fra alle de
i nævnte Strandsteds nævnte Personer, vidt; at fremdeles Credit
paa samme Tid standser ogsaa, med det andet [illegible] for
Skrupelsst der saa godt som aldeles Mislin, hvorfor disse Armeste
skulle i disse yderste Tider faae Næring og finde Livsop-
hold. I Vinter fik de Hjelp af Fattigcassen; imellem Hjel
skal tilligebetales i Sommer, Skatter og Afgifter skulle
betales; Tromsøgjæld skal betales; Hvor skulle saa Penger
Fattigmassen, Sognet og Kjøbmænd. Sædemidler til Vinteren
skulle ogsaa tenkes paa og tilveiebringes i Sommer; men
hvor i al Maalselven, for ikke at sige, i al Verden, skal det tages
fra? Midt under denne Trængsel og Nød tænker Enkelte
og fristes disse Stakler med Tilgifter at see paa de enkelte
som i Bølger svømmende Skove, hvoraf de, med at faae Til-
ladelse til at hugge Tømmer noget tidt, maatte fanni Hjelp
i deres nærværende Nød. Herved skal jeg forresten
Hr. Amtmanden har allerede spurgt sig i Armennes Sted
og funder at der med tilstrækkelig Grund raades og kan-
faldes om Tilladelse, hvorfor at hugge en Deel Tøm-
mer i Statens Skoger i Maalselvdalen.
Bjørn Nilssen, hvem Brev fra disse Fattige fra en gammel
Mand at forsvare Mynt, hvor kommer jeg frem med
den og bede dig, hvem til Sirenen og i M: frast skaffe

1858 flere Familier det nødtørftige Brød. Der [illegible]
med Korn ikke [illegible], men allerede med mange
Aars Renter er [illegible]. Da [illegible]
man dog kunde gjøre en særdeles Undtagelse fra Regelen. —

Aars; Sognepræst: Hafslo Sogn.

17 Jan.

Efter det jeg ved, og de Undersøgelser, jeg i dette Anliggende
har anstillet, hverken opholder sig eller har i Maalselvens
Præstegjeld opholdt sig nogen Person, ved Navn Peder [illegible]
[illegible] eller [illegible]. Der er saaledes ingen Grund
til at [illegible], at denne Person i [illegible] Aar skulde være
[illegible] i Maalselvens Præstegjeld. [illegible]
[illegible] til Lenvigen og [illegible] Sogne [illegible]
[illegible]
[illegible] han opholder sig i nogen af de [illegible]
Sogne. — Dette med Tilbagesendelse [illegible] af 18 f.
Md: [illegible], hvor man denne [illegible], til-
bagesendes herved. —
Sd.

Ebeltoft, Sognepræst.

Skudsmaalsattest for Henrik Bersvendt Stange.

Gaardbruger Henrik Bersvendt Stange er i gift Stand, og
efter, hvad jeg antager, henved 50 Aar gl.: Af Mangel paa
de i hans Tjenestetid førte Ministerialbog, der [illegible]
[illegible] Lenvigs Sognepræstembede [illegible], kan jeg
ikke noie opgive, hvor gammel han er. Jeg maa [illegible]
[illegible] om ham, at han i moralsk Henseende er be-
[illegible] de allerfleste Andre har i [illegible]
[illegible]. At han skal have gjort sig skyldig i [illegible],
[illegible] i [illegible] Sogn i en altfor [illegible]
[illegible]
[illegible], men har han gjort sig skyldig deri, forlader han
[illegible]. —
7 Aug.

Helge Olsen Storsteensnes og [illegible] af Balsfjord.

Indsendelse af en Anmeldelse fra Sognepræst [illegible]
Md: [illegible]
hvilke Personer det er af Maalselvens [illegible]
[illegible]
[illegible] fra Balsfjorden til [illegible]
[illegible] til Balsfjord

28 Skil. 1

1858. Indberetning i følge Com. af 17 Aug. 1848 om Korn- og Mæl-
Amtet priserne fra 1 Juli 1857 – 30 Juni 1858, i Mi. Præstegj.
Sidste Byg ...... 5 Spd. 5 Ort
" Rug ..... 5 – –
Rugmeel .... 1 Spd. 5 Ort –

Møller Provst. Da jeg antager, at J. B. Klage [illegible] tilbagesendt til Dept. mundtlig fremsatte Klagepunkter vedlagges [illegible]. Jeg forfatter følgelig at med Hensyn til af D. Provsten forlangte Oplysninger den begjærede Erklæring: I flere Aar har Ungk. Jens Bentsen levet i et saadant Forhold til Pigen Berthe Pedersd. Skulmo, at de efter den almindelige Moral med Rette [illegible] for Ægtestand. I 1856 blev dette Forhold meldt for mig af Flere, der toge Forargelse deraf. Ved at møde [illegible] for Pigen, fik jeg Leilighed at tale med hende om Forholdet til J. B. Straks jeg ikke kom hjemme, men kun Pigen, [illegible] over-øste mig med nedsættende Ord, og mente, at jeg i saadant Tilfælde havde Intet i hendes Hjem at bestille. Nogle Dage senere mødte J. B. mig paa min Reise fra Bardo Kirke, og forfulgte mig lange Veien og ned til Elvebakken, med [illegible] Calumnier, grove Beskyldninger og ganske usømmelige Udtryk. Saavidt jeg erindrer, var Gbr. Gabriel Andreass. [illegible] nærværende. Jeg tog mig naturligviis ikke nær, hverken de Ubehageligheder, jeg fik af Pigen, eller de, jeg fik af J. B. Jeg vidste nemlig nok af lang foregaaende Erfaring, at saadanne Mennesker kommer i Almindelighed [illegible] at behandle deres Sjelesørger. De meddeltes naturligviis at komme sammen paa forrige [illegible] Maade. Og at han lovede, og Pigen med, da hun i Nærvær [illegible] Hvorpaa, at hun var fri for J. B. og ikke mer kommet sammen med, som hun sagde, [illegible] d. 29 Jan. 1857 da Pigen fødte et Barn til Verden, hvis Fader hun af[illegible] J. B., der ogsaa vedgaaende [illegible] staten. De Barnet blev antaget til Daaben i 15 Mdr. medlen efter en af mig anført [illegible] i Menigheden, længe for mig. Jeg [illegible]

paa det bedste, forestilledt dem deres Synd og bad dem paa bedste
Maade at rette deres Forhold, hvilket de ogsaa lovede, efter de
bemærkede, at de nok vare betænkte paa at gifte hinanden.
De flyttede hjem, og da de bleve ved i det foregaaende Levnet,
blev jeg, for om muligt at standse den af deres Levnet ud-
gaaende Forargelse, nødt til at melde dem for Sognets og
Tromsø Sorenskriver. Denne Anmeldelse skeede d. 4 Febr.
1858. Ved et Forhør, som om Vaaren 1858 blev i denne An-
ledning optaget, underrettede Sorenskriveren J. B. om, at
forsaavidt han indtraadte i Ægteskab med Pigen, vilde han blive
fri for Straf efter Loven. J. B. bragte mig da en Seddel fra Sor-
enskriveren, i hvilken meddeltes, at hans Angjeldende med det
Første kunde faae lyst til Ægteskab for sig, vilde Sagen mod
ham blive udsat, og med hans senere indtrædende Ægteskab
med Pigen ganske ophævet. Efter 2 Gange forgjæves at have
mødt hos mig med Forlovere, fandt han endelig Trende,
der vilde paatage sig Ansvaret for det gamle Forlofte; men
nogle Dage derefter, kom den ene af disse, og tog sit Forlofte
tilbage, da han efter nøiere Betænkning havde fundet,
at han ikke turde paatage sig at være Forlover for J. B.
Imidlertid fik han den en Anden i dennes Sted. Uagtet
er J. B. renommeret her i Menigheden, at han, skjøndt hans
Attester ere i ganske god Orden, neppe har kunnet faae
de i Loven befalede Forlovere. De blev da lyst for dem d. 18
og 25 April samt d. 2 Mai. Ved Lysningsantegnelsen foreholdt
jeg dem ved ydeligere det i N. L. 2-18-12 indskrænkede For-
bud til Forlovede mod at søge Seng med hinanden,
førend de ere viede i Kirken; i Befaldede Bygselmanden hans
Ufortsatlighed med Pigen medførte Samfund, bad jeg dem
afstaa dermed, og i det Hele taget holde et nyt Levned, forat
de jeg, med at min Ære fæstnemmes, kunde have for Gud
og Menigheden. Jeg underrettede dem ogsaa om, at han
til Ægteviselsen maatte for Pigens Skyld: fremvise Døbe-
brev, og at det ikke maatte mere længe, førend han kun
vist for gjøre det. Imidlertid gaaer der een Md: efter
den anden. J. B. kommer ikke, men forhøder sit Egteskab;

med Julen. Løverdag d. 10 Aug, eller maaskee det var Onsdag d. 11
kommer omsider J.B. til mig, efter bag med Ungk. Halvor
Halvorss. Dette skeete paa Marken. Jeg spurgte ham om, hvad
hans Ærinde monne være. Hans forvirrede Ærbødighe-
der lod mig formode, at han vilde mig noget Andet,
end at begjære Optagelse. Paa min Forespørgsel gav han
til Svar, at han kom for at begjære Vielse. Jeg siger, kommer
jeg. Han vilde have Vielsen paa en Løverdag. Men da
efter det maa, svarede jeg. Hvad tager da Presten om
Søndagen? Jeg svarede: Om Søndagen er Brudeoffret
sædvanlig 3 Rd. [illegible] har sagt, at han
noget skulde ikke betales, og han vilde være efter
Loven, svarede han. Med det Svar, jeg er ingen Lovens
Tjener; vil du være efter Loven, saa gaae du til
Skriveren, gik jeg fra ham og hjem med Tausheit. Da han
[illegible], reiste fra Gaarden, skal han efter Halvor Halvors.
Udsagn have sagt: jeg kommer alligevel om Søndag;
men jeg gjør det ikke. Dette viser J.B. har en fiend-
skabelig Sammenhæng til Sognepresten; men jeg
ønsker ikke denne Sammenhæng. Imellem har [illegible]
eller [illegible]; skjønt jeg holder den i Forbindelse med
hans foregaaende Opførsel og [illegible], fandt jeg dog
min Grund til ikke at tage noget Hensyn til denne
Sammenhæng, i hvilken der forekom Uvilje at lægge et For-
[illegible] Forsøg paa at behandle mig med Ukjærlighe-
hed. Jeg haaber h. Presten gjøre mig Ret heri, og at
De ikke vil, at Presterne, skjøndt de har Ret, behandles
som [illegible], skulle, med at underkaste sig [illegible]
[illegible] og [illegible] give sit Ophold til en saadan
Behandling. Jeg havde meget at tale til J.B. om,
hvorom jeg turde mene ham. Ikke at tale om Slette-
[illegible], der endnu ikke var [illegible]; han [illegible]
Retvaldet, at Ingen skal vise, hvem ikke tilforn har
været tilalters, og Pigen Berthe Pedersd. forstod ikke om-
[illegible] hans Communicant, siden jeg kan [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

og det er nu 5 Aar siden, og J. B: har ikke communiceret siden Mai
Md. 1855. Heller ikke mindes da jeg nogensinde [illegible] [illegible],
medens [illegible] hverandre søge at forandre Levnet, der en Deel af
hans borgerlige Dom er forlangt. At det maatte være min Pligt og
Skyldighed at underrette J. B. om dette, at han begjærende Skrifte-
maal jeg er undskyldt, og at jeg ikke, uden at profanere den
hellige Handling kunde i den treenige Guds Navn, meddelende
Forsonings [illegible], der midt det sidste [illegible] hans Levnet at
den Sammen, der af Guds Ord saa kraftigt bliver fordømt, uden at
Præsten [illegible] villigen indrømme. J. B:s tjenstlige Hen-
vendelse gjorde mig umuligt at tale til ham om dette
vigtige Emne, sammenlagt mere, som jeg maatte føle og tænke,
at han ikke umuligt [illegible] at hans dergaa. Jeg gik [illegible] i de
følgende Dage, med at tænke paa det Passerede, i den Troe,
at han paa en anden Maade vilde komme, forat begjære
Skrifte. Imidlertid kommer Søndagen. Jeg staaer færdig til
at gaae til Kirken, da en af J. B. Folkene kommer med
Hilsen fra J. B., at han med hans Brud er paa Kirkeveien, og at
der maae nogle Papirer fra ham. Jeg svarede: Har J. B. Papirer,
saa kan han komme selv frem med dem. Jeg gaaer i Kirken.
Allerede ere flere Vers af Formiddags Psalmen afsjungne, da J. B:
med Nils Johannes [illegible] og Sander [illegible], kommer
ind i Sacristiet, hvor jeg sidder, forat hende mig til min Præ-
diken. Jeg spurgte, hvad vil du? Jeg vil vies. Ihvorledes
begjærer du det? Jeg vil vies efter Loven, gjentagende
J. B: Vil du vies efter Loven, saaer du gaae til [illegible],
har jeg sagt dig, svarede jeg. Derpaa gik jeg ind i Kirken.
Da jeg fornemmede, han var gaaet ud af Sacristiet, gik
jeg atter derind. Strax var J. B: atter igjen med de 2.
forannævnte Personer. De maae nu bede mig hans Brud og
ikke forstyrre mig, medens jeg bereder mig til min Præ-
diken, sagde jeg, at jeg bad ham gaae ud. Igjen er
han bare [illegible], at han vilde [illegible] [illegible] hans Brud med
[illegible] og med [illegible] i at [illegible] [illegible] ind i
Kirken, [illegible] [illegible] Stedt, [illegible] be-
[illegible] af [illegible] og [illegible]. [illegible] han gjorde dette,

1858 forat forbittre mig og forhyrre mig i min Tjeneste, og at an- [illegible] er kuns 5
med Andre [illegible] Kjelde[?], og det [illegible] til at [illegible] med Ny- Kod[?]
Kvelden. At jeg [illegible] skulde [illegible] [illegible] denne
gang, var mig klart, som Dagen; men det forekom mig at være
for min Pligt, da Nægtelsen af Vielse [illegible] mig med [illegible]
Kirke[illegible] saa [illegible], at underrette Menigheden om
Grunden til Nægtelsen, forat den ikke med at forvandle i
[illegible], skulde finde saa mange Ting af
[illegible] til Skade for mig og mit Embede. Med Bøn
til Gud om, at han skulde hjelpe mig til [illegible] den
Anfægtelse, i hvilken jeg med J. B. [illegible] var
kommen, og med Anbefaling til Herren om den [illegible] Um-
dom til at behandle denne Sag, der med den største
Andagt i Kirken var [illegible] [illegible] [illegible], gik
jeg op paa Prædikestolen. Jeg prædikede da, som sæd-
vanligt over Dagens Text, og, saavidt man kunde, jeg kan sige
det uden nogen med J. B. [illegible] forbundet [illegible] Affect.
Jeg satte efter Prædiken de almindelige Kirkebønner og
[illegible] til [illegible]. Det er Skik, jeg satte efter [illegible]
bevirkede jeg, som almindeligt [illegible] [illegible]
[illegible] og [illegible]; men J. B. ikke [illegible] Nav-
blev ikke nævnet, heller ikke [illegible] paa nogen Maade aller-
darst [illegible] [illegible] [illegible]. Da det altformeget und-
nu er [illegible], at Mange pleie at gaae ud af Kirken, naar
Psalmen efter Prædiken er endt, troede jeg at skulde den
fornødne Underretning til Menigheden om Grunden til
Nægtelsen af J. B's Vielse [illegible], blive almindelig
bekjendt, medens den [illegible] fra Prædikestolen. Jeg kunde
ikke vente dermed, indtil Gudstjenesten var endt.
[illegible] [illegible] mig med Gud [illegible] jeg fremtraadte
[illegible] følgende:
»Jeg [illegible] og troer, at Menigheden har [illegible]
Agtelse og Kjærlighed for [illegible] [illegible] og for [illegible]
Sjælesørger, at den ikke [illegible] [illegible], at [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] med [illegible] og [illegible]
[illegible] [illegible] - Da 5 Aar, jeg har [illegible] i denne [illegible]
[illegible] kan jeg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] af [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Værdige Embede og at betække Sagens Misforstaaelser eller Uom-
vendthed, hvoraf der jo kun forsikres en Mængde Misforstaaelser i Me-
nigheden. Men ligesom jeg for nylig Deel mangen selv
har haft megen Grund til disse Klagepunkter, paastaaer man
jo ogsaa allerede, at jeg ikke tilforn med Orden og Varlighed er
bleven forstaaet, og holder ikke er den Værdige Myndighed og
Embede blevet her, hidtil offentligt omgivet. Der er kun
2 Personer, som tilforn har gjort det, og idag er det haardt af de
samme Personer, og det er af Ungdom. Jens B: og Tøsen Berthe
Pedersd. Meløens. Det er Mangfoldige vel bekjendt, hvorledes
J. B. i flere Aar har levet i et foragteligt Forhold til Tøsen
B. P., og at jeg, da de ikke agtede min Formaning blev
afværet de hende anlæt at være sammen, nødt til for For-
argelsens Skyld at melde dem til den verdslige Øvrighed.
Det er Mangfoldige bekjendt, at de kun, ved den for deres
Sendte Lysning til Ægteskab blevne befriede fra at lide
deres Straf, da for deres Forbrydelse efter Loven vilde have
lidt. At J. B. ved efter Lysningen at have fortsat sit
utugtige Levnet med Tøsen. 3 Uld, inden at beggen
Ægteskab, har forsyndet sig baade mod den borgerlige og
den guddommelige Lov, derom har vel Mangfoldige Kyndig-
hed Kundskab. Og jeg tvivler ikke om, at det jo maa være
almindeligt bekjendt, hvorledes jeg formedelst Udførelsen af min
Embedspligt mod ham, saa offentlig til er bleven forfulgt
med Forhaanelse og Haardhed. Ellers han en Dag i denne Uge
saa var ... og for mig utilfreds ... Mand har
henvendt sig til mig om Ægteskab og idag i Kirken
Overfald, medens jeg under Eders Psalmesang forberedte
mig til min Prædiken (2 Timer?) har mødt mig med
Opfordring om Straf paa en Mand, begrundet den, der
af mig tilforn er bleven afviist, saa ... ved
i Kirken at have indtaget Brød og Vand paa Stedets
ligesom at ... forsøgt han og truede mig at
... den med Flugt og Pinnelighed. Men jeg er-

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

* 1858 d. Jan. afført jeg som svar [illegible] mer af Menig-hed

Ellers, saafremt helliger mig Gud og hans hellige Ord, at jeg ikke, i den trænge Gudstjeneste, idag mer dette Menneske efter. Jeg mar [illegible] ikke, forend han begynder sikker paa en ordentlig og for mig tilfredsstillende Maade, og fremdeles aabenbart saadant Kundskab forend at saadant Kommet, at jeg kan forsvare for Gud og Menigheden at forrette den hellige Handling for ham. Har jeg denne Grunden, Hr. Menighed, til at J. B. idag ikke af mig bliver viet; og vilde jeg bede dig, at du vil tage mig i Forsvar mod ham og lignende Medlemmer af Menigheden, naar jeg til Slutning lyser Fred med Velsignelse over dig! — Her er nu den hele Sag i sit sande Sammenhæng. Jeg har fremstillet den hele Sag, overensstemmende med Sandheden, saaledes, som jeg vil svare for Gud og min Øvrighed. At den Kaarsel eller Irettesættelse, som J. Bay tilbuen fik, blev fremsat med dens egen frække Udtryk og min fornødne bevist for den og Alle af den Menighed, paastaaer jeg og vil nødvendig at paastaae, ligesom jeg troer, det er min afgjorte Præste Pligt, saavel til den Enkelte, som til den hele Menigheds Velsignelse affordring at omtale og bestraffe, hvad offentligt er begaaet, og offentligt forbrudt. Jeg troer, at jeg med min Adfærd d. 15 Aug. f.A. mod J. B. ikke har gjort Andet, end hvad ommeldte 1 Tim. 5, 20 paa det i Menighedens bestemt, fordommende tilføder: "Irettesæt dem, som synde, for Alles Aasyn, at og de Andre kunne have Frygt." Mange Andre i anseeligste Anledning meldt hermed bevist sig anderledes at, end jeg har gjort; men derved er ikke gjort, at jeg har Uret. Ærbødigst med jeg, jeg ikke gjorde, hvad jeg gjorde, forend jeg spurgte hvad bevægede mig min Gud. Jeg med og har det Skal mod Sandhed og Ro[illegible] det jeg imodsaa, hvad nu er skeet en offentlig Anklage mod mig. Jeg er endelig for [illegible] at den bestemte Formaning, at jeg aldrig daglig til og [illegible] ikke bør vielse J. B. med mindre han paa en for mig og saaledes for mig tilfredsstillende Maade begjærer efter [illegible] af mig. — hvis han med et mi[illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Læren forlanger en Viedsmaade efter den i Alterbogen givne Vielse-
formular, for hvilken han vil betale den i N.L. angivne Penge; hvis
og jeg paa den ene Side efter Ritualet forpligtet til at holde en-
hver Orden til Kirkegaarden om Eftermiddag og paa den anden Side ikke
forpligtet til at [illegible] dem for den i Loven bestemte Betaling; men
har Ret til at fordre 3 Spdr., som for lang Tid af har været
Vedtaget at betale her for Ligtalen; denne Betaling er ogsaa
tagen med i Beregning ved Ansættelsen af Kaldets Indtægter
som i mit Kaldsbrev ere mig tilsagte, og efter hvilke jeg har
betalt mit Embedsgebyr og gjort det befalede Indskud i
Enkekassen. En anden Sag er det, om jeg efter Omstændig-
hederne med min gode Villie vil udføre Forretningen for min-
dre eller for Intet. Jeg har mod Mange for mindre end 3 Spdr.
jeg kan vel ogsaa gjøre det for J.B.; men han vil bede mig
meget derom, skjønt han ikke trænger dertil. — Det er min
Formening, at jeg ikke, uden med Flid og Samvittighed at pro-
fanere den hellige Forretning kan [illegible], der efter
Kristendommen er [illegible] død med en Ugudelig, som med [illegible]
[illegible] blandt dem, der ikke skulle arve Guds Rige, [illegible]
[illegible] ugudelige og [illegible] af
Menigheden, formedelst de [illegible] paa
[illegible] og andet [illegible]. Dette er ogsaa Ritualets
Mening, naar det siger, at Præsterne maa [illegible]
[illegible], som ikke tilforn har været til Guds Bord. [illegible]
[illegible] tillader mig ikke at forrette [illegible] tilforn med
engang i [illegible], uden [illegible] til den Vielsen [illegible]
[illegible]. Og naar ingen Frygt med god Samvittighed
vil kunne tage de [illegible] Personer i deres [illegible]
[illegible], han skal han efter min Mening heller
ikke kunne [illegible] dem [illegible] i den [illegible] Guds
Navn. Jeg har forresten bemærket at J.B. ikke har commun-
iceret siden 1 Mai md. 1855 og at Enken ikke har gjort det
siden jeg kom til Menigheden for 5 Aar siden. At J.B. [illegible]
[illegible] mig betaling [illegible] med Enken [illegible]
[illegible], ikke mit [illegible] fra [illegible], til [illegible]
[illegible], [illegible] jeg ogsaa, [illegible], tilforn —

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1858 fra Overføringsmidlerne i Maalselvdalen, de modtog en [illegible] af 8 Dage har hindret mig fra tidligere at fuldstændiggjøre min [illegible] Erklæring forde. Jeg oversendte da Sagen til [illegible] [illegible]. Overskud [illegible] paa [illegible] selv, og [illegible] med [illegible] han til [illegible] [illegible] og [illegible], [illegible] jeg dog ikke for [illegible]. Jeg har ikke [illegible] Andel, end jeg skulde [illegible] at kunne [illegible]. —

[illegible]

Dreyer, Fogd. Orval

Fra Johan Hansen et Søn modtog jeg idag følgende Skrivelse dat. 2 d. M.

„De mig med Forevisningen af indesluttede Anvisning — 10 Rdl. — blev nægtet Udbetalingen af Hr. Fogd Dreyer, sende vi Dem den tilbage med Anmodning om for dette Beløb at sende en god Betaling." —

Den vil erindre, at jeg under mit Ophold i Tromsø i Sommer [illegible] med Erfaringen en Deel [illegible] af [illegible], de har paataget Dem at [illegible] for mig hos J. H. Da de den Gang var [illegible], som [illegible] Mand, fik jeg [illegible] fra Dalen for Dem, men jeg fik Tilladelse til at [illegible] Anvisninger paa Dem, ellers [illegible] Anvisning nu med [illegible] Tilbagesendelse. [illegible] de Anvisninger, den ene til Joh. Hansen, den anden til [illegible], som de gav mig Tilladelse til at udstede, blev endog [illegible] i Deres Navn [illegible] paa Deres [illegible] og at jeg [illegible] Dem [illegible], [illegible] udbetale Dem noget [illegible], naar De fik [illegible]. [illegible] en [illegible] Mangel paa [illegible] i Deres [illegible] eller noget Andet er Grunden til Deres Nægtelse, [illegible] mig i [illegible] forlegen ligeoverfor Joh. Hansen & Søn, [illegible] De være af den Godhed med det allerførste at meddele mig. Da jeg ikke har [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] for 1858 var, og heller ikke, [illegible] jeg deraf af Dem endnu har modtaget, tør jeg udbede mig [illegible] Anmodningen at meddele mig med det [illegible] [illegible] Regnskab derover. Skulde der [illegible], [illegible] jeg forfalder [illegible], melde Dem [illegible], [illegible] De være af den Godhed at underrette mig [illegible], [illegible] de for Fremtiden paa [illegible] Maade bør [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1859

d. 10 Martz

[illegible] [illegible] Om Jens Bentsen og Enke Berthe Pedersd.

Underd.: Sidstegangen var lyst 3. Gang med Medhjælper Cas-
per Olsen Fjeldstad [illegible] [illegible] for Jens Bentsen og Enken
Berthe Pedersd., meldte J. B.: [illegible] for mig. Imod min
Formodning fandt jeg ham ydmyg, [illegible] og med
Erkjendelse af det [illegible] og Forargelige i hans foregaaen-
de Forholde og levnet med [illegible] [illegible]. Om min Sam-
[illegible] med hans Opførsel i Kirken [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Hans Opførsel var i det [illegible], at han [illegible] [illegible]
med Kjerlighed og [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] og [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Da han [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] for [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] som [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] med min [illegible] fra [illegible]
[illegible] Kirke Mandag d. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] dermed [illegible]
[illegible] i [illegible]. Jeg var da [illegible] [illegible] [illegible] Mandag og
[illegible] med Jens og Enken [illegible] og Opførsel. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Jens og Enkens [illegible] for Gud og [illegible]-
[illegible] med mig, at [illegible] var [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] men [illegible], der var [illegible] og [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible], [illegible] jeg nu [illegible] at [illegible] [illegible]
[illegible], naar Gud [illegible] [illegible] det og [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] bad J. B. om [illegible] [illegible] [illegible]
til at faae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] for [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] for [illegible] at [illegible] [illegible] Kirken. [illegible] [illegible] [illegible]

1859

min Herr Biskop, efter deres Raad søgt at bringe Sagen til
i Orden. Det [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i
Kirken med J. Berg Jacobsen men man [illegible] falde [illegible]
ind i mangeslags Afvildelse, Omstændigheder og Stemninger
maaskee hos individuelle, at den Samvittighed og Uden-
forskammet mest hans Ubekvemhed for offentligt denne
gjøre det. Jeg troer ogsaa, at Deres Skarpsindighed [illegible]
[illegible] Overgreb over det Kirkelige og christelige [illegible]
[illegible], mest denne gjør min Betragtning i Kirken med
J. Berg Jacobsen [illegible] en straffbar Forbrydelse. Imidlertid
[illegible] det er, [illegible] jeg mig, at min Betragtning med
Alle forandsatte Udfald vil have en [illegible] Virkning og
paa denne i sine mange Handlinger til gavnlig og
alvorlig [illegible] [illegible] Menighed. [illegible]
mere for det Første hvad der bliver betragtet, som en Fare
eller Spøg end der en Menighedens [illegible], og [illegible]-
[illegible], mod Følelsen noget mere borte fra de Kirkelige
hellige Handlinger. — Differencerne er godt, men Offen-
[illegible] [illegible] [illegible] ikke [illegible] forlages. Ak, hvor [illegible] gjælder,
at [illegible] [illegible] [illegible] maatte komme, at det [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] til fuldkommen Uvidenhed [illegible] [illegible]
[illegible]: "Du skal Alle have fremmede Guder for mig;
[illegible], jeg [illegible] Menneskene mere, end Gud, og
jeg elsker Mig og Mit mere, end [illegible] og [illegible].
Da jeg med Hr. Biskop: [illegible] [illegible] [illegible] for
denne Dag, har jeg [illegible] [illegible] med [illegible]
[illegible] Sagen med [illegible] er bragt til fuld Tid,
[illegible] Biskoppen [illegible] [illegible] Underretning. Den
Herr Prost Holmboe der i denne Dag har [illegible] [illegible]
Deltagelse for mig, [illegible] jeg bedst [illegible] og [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible]. — Jeg
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] med [illegible] [illegible]
[illegible] er jeg [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible] I Anledning af den [illegible] Md. forestaaende [illegible] Valgforsamling i Maalselvens Præstegjeld, skulde jeg udbede mig Underretning, om Nogen af Præstegjeldets Stemmeberettigede er under justitiel Forfølgning til Stemmerettens Suspension. — 16 Mrts

Müller [illegible] Deres Skrivelse af 21 Md. betreffende den [illegible] Paul Berth. og Hustru Berthe Pedersd. [illegible] for 3 Dage siden modtaget. Den Velvillie og Deeltagelse, hvormed De [illegible] efter Deres Maaneds [illegible] og [illegible] Stilling, [illegible] med alle Mennesker i Almindelighed og navnlig med Dem, med hvem De staaer i en eller anden intimere Forening, [illegible] Hjerte og [illegible]. Jeg takker Dem [illegible] for Al[illegible] for den [illegible] Deres Godhed mod mig [illegible] Hjerte; jeg vil være Dem forbunden og [illegible] den Sag, der foranlediger denne Erindring, [illegible] at være af den Betydenhed for mit personlige [illegible]; [illegible] den [illegible], [illegible] Underretteds, [illegible] at tillægge den [illegible] og [illegible] fra [illegible]. Deres [illegible] med [illegible] Hjerte! — [illegible] i Sagen skal jeg nu meddele Dem, [illegible] tillader mig at holde Dem i [illegible], [illegible] i Sagens Anledning efter Ordre [illegible]. [illegible] jeg i de sidste Dage af Decbr. Md. [illegible] 14 Decbr., [illegible] eller [illegible] i Sagens Anledning at gjøre mig. Og maa jeg sige, som sandt er, at jeg i den omhandlede Skrivelse ikke [illegible] nogen [illegible] Meddelelse [illegible] med J. C. og [illegible], [illegible] efter Ordre [illegible] og Erklæring [illegible], [illegible], [illegible] jeg i [illegible], og [illegible] med J. C. og [illegible]. Det Brev, som jeg [illegible] modtog af [illegible] i Sagen [illegible] bemærket, at det kunde ikke [illegible].

1859 fulde Vaaren og Efteraaret [illegible] Hr. Provst Strømnæs til J. B. som de-
mer havde gjort i [illegible] med [illegible], [illegible] jeg [illegible]
punkt til sin Tanke, skjønt jeg [illegible] man hayde [illegible]
met i Hr. Provstens Sted saare forsømt [illegible] med en Deel [illegible]
og [illegible] anden Mine. Her i [illegible] var J. B. Klage over mig
vel bekjendt, og man undrede sig længe over, at intet [illegible]
fra Provst eller Biskop; at jeg i denne Mellemtid, da Sagen var
[illegible] til [illegible] Orde: ikke kunde foretage mig Noget med
Hensyn til J. B. og hendes for omhandlede Affaire, erkjendes mi[illegible]
at man baade rigtigt og vel betænkt. Imidlertid gik
mangen en mangfoldige Rygter og [illegible]; men jeg var
færdig og fremdeles blandt dem, der have [illegible] forts-
mig, blandt Kvinder og Mænner. Undertiden [illegible]
jeg, at [illegible] for J. B. almindeligviis [illegible]
der, hvor jeg maatte finde det besynderligt, at hun var
[illegible]. Den største og farligste Deel af Menigheden
[illegible] paa min Side, og vel mangen Gang [illegible] befandt
til min Optræden og Adfærd mod J. B., end [illegible], at
ikke var fortjent, [illegible] fortjent, hvad hun fik. Skjønt min
Optræden, som [illegible] ikke [illegible], ikke gjort, ikke i mer [illegible]
[illegible] end forsøgt, mistede kan man en Forbedring,
hvis med sin Uædvanlighed kan gjøre [illegible], [illegible]
man faaer end til at [illegible]. Jeg [illegible]
at det vil medføre Forandring for Mange, [illegible]
[illegible], der ikke [illegible] til J. B. og [illegible] Forandrede og
[illegible], og hvad der imidlertid er [illegible] mellem dem og
mig, naar disse 2 [illegible] end med mig mellem, [illegible]
Gud [illegible] tillader det [illegible] mødes tilsammen. Jeg
er saa godt som almindelige [illegible] med J. B.: [illegible]
vel, [illegible] bemærket, hvad længere [illegible]
[illegible] skal blive omtalt, at den [illegible], fuldt J. B.
[illegible] Forstanden og [illegible], at den [illegible]
J. B. er bleven til en [illegible], [illegible]
[illegible]. Hr. Provsten Strømnæss foreløbige Klage for [illegible]
til Biskoppen [illegible] jeg ikke underlagt til, end [illegible]
til [illegible], at den i sin Tid skal man afgjort, og jeg kan
[illegible] ikke [illegible] Adgang til at [illegible] mig om
Indhold. Som jeg førhen har [illegible], gik mange i Be-
dømmelser, at Provsten og Biskoppen [illegible] paa J. B. [illegible]

udeblev saa længe, og Forventningen efter at høre store Synder
i Sagen var almindelig. Det ophørte først - og tilfredsstillede dem
fuldkommen, fandt jeg det passeligst at meddele Menigheden Hr.
Provstens Skrivelse af 14 Decbr. til mig i Anledning J. B.s Klage.
Jeg gjorde ingen Bemærkning med Skrivelsen om "Afbigt
eller at søge om Forladelse", men kun, at jeg haabede, for-
inden derefter ville komme til mig, for at jeg i eenrum [illegible]
[illegible] med ham efter Evangeliets [illegible], Synden [illegible]
[illegible] [illegible], og at jeg, i Tilfælde [illegible] [illegible],
[illegible] efter [illegible] [illegible] [illegible] til mig. [illegible]
[illegible] officielle Skrivelse til mig med denne min [illegible]
[illegible] er tilsendt [illegible] nogen Maade misbrugt, mit [illegible]
[illegible] [illegible] for mig [illegible] at [illegible]. Imod jeg efter
Meddelelsen af [illegible] [illegible] af [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Op-
muntring for mig til [illegible] i [illegible] og [illegible] [illegible] at
[illegible] [illegible] fremad [illegible] [illegible] med [illegible] og [illegible] [illegible]
[illegible] i Menigheden. Jeg skal nu tillade mig at med-
dele Dem en ordret Afskrift af det Brev, jeg [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] efter [illegible] [illegible] [illegible] Erklæring
under [illegible] med - [illegible] [illegible] -

[illegible] [illegible], som Hr. Provstens Skrivelse, som [illegible] bemærket, er mig,
[illegible] [illegible] Dag bebragte, at [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]-
[illegible] [illegible] at [illegible] tilgaaende, at de [illegible] - [illegible] som en
[illegible] Affære eller [illegible] mellem J. B. [illegible] og
mig, i hvilken og hvilket jeg, som i andre private [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], af hvilken Aand jeg er, [illegible]
[illegible] med [illegible], [illegible] og Kjærlighed.
— [illegible] [illegible] ikke negtet, at en Prester [illegible], der [illegible]
[illegible] [illegible] for at [illegible] med Synderen i Menigheden,
skal vise [illegible]. [illegible] og Kjærlighed. Min
[illegible] [illegible] med [illegible], som er [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], skal [illegible] [illegible] [illegible], at jeg ikke [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] af [illegible] af disse 3 [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at man
[illegible] for [illegible] [illegible] [illegible] og [illegible]. —
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible], [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] og jeg [illegible]

1859

Sagen at betragte ikke, som en almindelig [illegible] Sag, om
hvilken ikke Guds Villie har [illegible], [illegible] og [illegible], hvor [illegible]
[illegible] er klart, at jeg betragter Sagen, ikke som min, men
som Herrens, og i Erindring af hans Naade har jeg ikke [illegible]
[illegible] mig selv i "de onde Dage" [illegible], [illegible]
og [illegible] med [illegible] at forlade og flygte [illegible]
[illegible] fra Guds Menighed. Det [illegible] Menneske [illegible],
[illegible], hvis Herre i [illegible] [illegible], [illegible] med at
[illegible] [illegible] og [illegible] i Guds Huus, ikke var en
Annammelse mod mig, men [illegible] mod Herren,
der har sagt, [illegible] ikke [illegible] og med mange Ord
og paa mange Maader har [illegible] den [illegible]
[illegible] og det [illegible] Huus. — Betragter Sagen, som
en personlig Affaire, hvilken jeg i personlig [illegible]
og [illegible] har ført ind i Guds Huus, [illegible]
[illegible] til [illegible] [illegible] Forhandlinger,
da er jeg med det [illegible] en [illegible] Mand, [illegible]
[illegible] for mine Forældre og Menigheden, og jeg maa
[illegible] at [illegible], [illegible] Gud, [illegible] fra [illegible]
mig, [illegible] Helligdommen, med
at falde mine [illegible] Affecter [illegible]
paa det hellige Sted. Men betragter ikke Sagen [illegible],
[illegible] jeg ikke at have gjort Ret, ved [illegible]
mit [illegible] – [illegible] i det [illegible]
[illegible], om jeg [illegible], [illegible], i hvilket
jeg var [illegible] til Conferencen med [illegible]
[illegible], [illegible] mig. Det var [illegible]
[illegible], [illegible] af mig efter [illegible]
[illegible] ikke [illegible] B:ud [illegible] kommet mig i
[illegible], [illegible] jeg [illegible] Sagen for [illegible] — Møller prest.
og [illegible] med [illegible] af [illegible] i den [illegible]
umiddelbar efter [illegible] og efter [illegible]
[illegible] [illegible] Dag. — Men jeg [illegible]
[illegible], og [illegible] ikke [illegible], og [illegible] ikke, [illegible]
[illegible] mig [illegible], [illegible]
[illegible] for at [illegible] mig [illegible] ikke mindre, end [illegible]
[illegible] og [illegible] Sager. — Til [illegible]
[illegible] jeg at [illegible] mine [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Svar paa følgende Spørgsmaale:

1. Er [illegible] juridisk pligtig [illegible] min Klager, [illegible] efter Loven? [illegible] Almuen udtrykker sig, [illegible] min Klager med [illegible] efter Loven [illegible] Loven, efter [illegible] eller [illegible]. Jeg spørger om juridisk, om [illegible] —

2. Er [illegible] min Klager, [illegible] eller [illegible] [illegible] eller [illegible] [illegible] [illegible]?

[illegible] 2 Spørgsmaale [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] Jeg har tilforn [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Jeg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! —

161 Mrk

[illegible] Cand. Overføringslisten for 1858. —

181 Mrk

Underdanigst Erklæring paa No. 13/1859

[illegible] der tilforn allerede er [illegible] i Bardo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] underdanige [illegible] Kirkeg. [illegible]

1855

Muller frag.: Da det Modtagere af Maalselvens Menighed for Fr. Mag. [illegible]
Forslag om Tilladelse til i Mangel af Kirken [illegible] Grund at afføre at Forsamlinger gjøres til Afholdelse af gudelige Op-
byggelser; Missions- og Skolemøder, Vandringer m: v. [illegible]
[illegible] for alle disse Befolkning er tydeligt udtalt og [illegible],
at Møder, der ikke grunder sig paa, [illegible] Kirke-Læsning og Op-
-dighed, tillader ikke der afholdes. Det er mig, at Sagen vel [illegible]
til [illegible] at virke i Forening med Kirken for meer, for-
[illegible] af flere andre Grunde, [illegible] det afholdt paa det an-
-givne Sted. Man har [illegible], at det flere Gange om
Vinteren, naar det for Kulden Skyld er umuligt ad Kir-
ken, endda [illegible] blive [illegible]. Det skal man [illegible]
[illegible] 14 Rl: [illegible]. og man vil holde det paa [illegible],
[illegible] ikke kan [illegible] for Presten eller nogen
Anden. Det [illegible] mig, at skal at Forsamlingshuset
afføres, og [illegible] forandres, saa kan det ikke
faae en rigtigere Plads, end den forlangte. Jeg kan
[illegible], med [illegible] Stemme [illegible] det
Forhold, at [illegible] til Skade for, eller i
Strid med Kirken, da [illegible] med det. Jeg [illegible]
nu [illegible] af den [illegible] at foredrage denne Sag for [illegible]
[illegible]: og [illegible] mig [illegible] Svar, [illegible]
med det Allerførste at [illegible] med [illegible].

D. P.: Den 7de [illegible] [illegible] at [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible] og [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] Mikkel [illegible]. [illegible]
Han er gift og har 4 Børn. [illegible]
80 [illegible] [illegible]
[illegible] mange [illegible]. [illegible] Almindelig [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] og [illegible] efter [illegible] i [illegible]
den Grad [illegible]. [illegible]
og [illegible]. Den [illegible]
[illegible], [illegible] Almindelighed ikke synderlig [illegible]. [illegible]
[illegible] udtale sig, om det [illegible] tillades for
de [illegible] med 1 eller 2 [illegible] at [illegible]
[illegible] med [illegible]. Jeg troer [illegible], at [illegible]
[illegible], [illegible] 2 [illegible] blive [illegible]
Jeg vil dog ikke tillade mig at [illegible], [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible], at jeg mange Gange med [illegible] har [illegible]
Commune Magt af at mig under Reisen til [illegible]
Hammersletten [illegible] [illegible]. Hvad jeg kan jeg
[illegible] og i alle fald [illegible], [illegible] Hammerfest [illegible] og [illegible] for
Lørdag, [illegible] Regningen for [illegible]
Hammersletten [illegible], [illegible] er [illegible]
fuldt. [illegible] nu [illegible]; at [illegible]
[illegible] Udbetaling, eller [illegible] Regningerne tilbage
til Stiftsdirect: Erklæring, [illegible] jeg [illegible] med [illegible]
[illegible] notarialt til [illegible]; [illegible] jeg [illegible]
[illegible], og [illegible] jeg [illegible]: [illegible]
[illegible] til [illegible]. —

1859

5. Juli.

Rønning Tollef. Dit Brev af [illegible] Md: har jeg modtaget. At jeg [illegible] dig
[illegible] [illegible] af din [illegible], jeg for-
[illegible] [illegible] dig, [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] til din [illegible] at møde [illegible]
[illegible] og [illegible], [illegible] Brev med [illegible]
[illegible]; jeg har imidlertid [illegible] mig med
Gud [illegible] andre [illegible]. Jeg [illegible], som er [illegible] Herrens [illegible], [illegible]
[illegible] i min [illegible], møde dig med [illegible];
[illegible] dig, [illegible] du har [illegible] at [illegible]
mig, som er din Præst og Sjælesørger.
Hvorfor nogen [illegible] eller Klagemaal over min
[illegible], og [illegible] over den [illegible] jeg
[illegible] [illegible], eller [illegible]
Alterens Sacramente, [illegible] din [illegible]
[illegible] du har at [illegible] Klagemaal
[illegible] at [illegible], [illegible] ikke alene er min [illegible], men
[illegible] [illegible] med [illegible] dig og [illegible]
[illegible] med dig, [illegible] jeg [illegible]. Gud [illegible] dig og
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]! [illegible] 2, 20

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

godtgjørelse; skjønt denne for Md: [illegible] [illegible]
gaar ud fra Bardoskoad til Sinsund; men fra Storhallen til
Fjernmest Gaardes Strand i Bardo. – Jeg mel. og ofte tenne
tilforn, at jeg mange Gange med Overvisdrange har skaret
Communen Magat af det meg under Reisen til Bardo om
Hammerstetten fullommende Mellagared. Hvorfor jeg, som jeg
hørde og i alle fald kunde, nyst hjemmefra Sendig stillfor
Lovording, medde selvfølgeligt Regningen for Bestedet om
Hammerstetten i aaret langt fulgt Udelagern, med nu er ud-
falden. Jeg i endnu ei Communets. til ansvar mig tale-
fend til Afhentelsering, eller hvorfor mig Regningerne tilleggen
til Stiftsdirect: Erklæring, sender jeg Regnen med det aller-
første Skrivet notaret til Exemtion; kunde fravenger jeg til
Hangmen, og ønsker jeg denne fravidt Svede: mindre Igge-
lige Bag tenget til Tinck. –

1859

5. Juli.

Rönning Tollefs. Fagerlidal. Afsk.: Saadt. ypperannes. Fisktorv. Tollef Ol. Fagerlid.

Det Tran af Dansen Md: har jeg modtaget. At jeg skarardig
maa du fratragte som en Yttring af din Omsorg, jeg for-
mader at mit Tisbeste skylder dig, der lette, dyrere Uregdome
Mange nede manskaa i mit Sted havn fundet det
retteste til den mulige Forandring at møde det ufor-
melige og altfor djerne Tran med den allerdybeste
Taushed; jeg har imidlertid afterat haara beraadt mig med
Gud valgt en anden Vei. Jeg vil, som en særret Gaver, tra-
tende i min Mysters Skikker, møde dig med Sagtmodighed,
ikke fornærme dig, om du har mest at fornærme
mig, som er din Præst og Sjælesørger.
Hvorvidt nogetsteds Tilsvarning eller Klagemaal over min
Embedsførelse og de [illegible] over den Modesty jeg
Kjørenden mine Sentlaton Jæa, eller udsamuelser
Alterens Sacramente, som med din Iſærbeskelling
kun Gud haller du har at gjøre med dit Klagemaal
Ønsker du at vide, hvad der ikke alene er min Pligt, men
min hellige Pligt i mit Embeds Beskaffenhed og Ambt
gjøre med dig, hvor jeg boer. Gud give dig af-
[illegible] Tran, den lille Ubehager det liker fred og dels [illegible]

[illegible]

24 Sept 1851 [illegible]

[illegible]

1855 [illegible]

[illegible] Peer Larsen [illegible]

[illegible]

og ærlige Personer. Jeg anmerker alligevel, at de samme
Egne, hvad der skeer i deres Magt, hvad stundom deres
[illegible] Vandringer, der, fornemmelig at der ere skadelige paa
for Sam selv, kunne af alle Kommune fornøielige Følger for
Andre. En Aften minderer jeg mig, [illegible] paa min
Bardetour, det var ganske mørkt og Veiret var storm-
mende, sidder min Hustru inde i Stuen af Komm-
unens [illegible] Gaarde, det [illegible] hvad deres
og [illegible] efter [illegible] den forskrækkelige Culgeer
[illegible] i Stuen. [illegible] traf jeg [illegible]
at min Hustru i dette fatale Øieblik [illegible]
nævnt [illegible] Omkring, [illegible] ganske
[illegible] af hendes [illegible] Følger; [illegible]
hendes Forskrækkelse, [illegible]
var [illegible] Maaneder. En anden Gang traffer
jeg [illegible] paa Stuen. Han havde [illegible]
Indfaldet at [illegible] til Gaarde, og der [illegible]
[illegible] at der
[illegible] af Culgeer. — 15. Nov.

[illegible] [illegible] den 15. [illegible]
[illegible] til Bardo [illegible] for 1857.

Efterlevningen [illegible] modtog [illegible]
[illegible] 19 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1860

Ole Kallem

[a]

4 Juni

Jeg har ladet mig fortælle, at De igaar, umiddelbart
efter [illegible], med Udgangen af Kirken, skal have
sagt, at de Ord, jeg talte om Forsamlingerne til Men-
igheden [illegible] og at De ikke havde troet(?) [illegible]
[illegible] at Præsten skulde forarge sig over disse Opbyggelser.
Men mine Ord vare ikke lagte an paa at have den
ringeste Kraft, havde den heller ikke, og kunde ligesaa
[illegible] Forsamlinger(?) eller [illegible] til [illegible]
[illegible] der antydede De [illegible]. Men Ordene i
Kirken igaar skal formodentligt med de i Menigheden
[illegible] christelig-religiøse Forsamlin-
[illegible] med den [illegible] Kirkesangeren af Stedet
Ole [illegible] til mig fremkomne Yttring, at
Menigheden var misfornøiet over, at jeg ikke var
tilstede ved Opbyggelserne, isærdeleshed naar de holdtes(?)
afholdtes i Nærheden af Kirken. Jeg fandt det derfor
[illegible] i [illegible] af mit [illegible] offentlig at med-
dele min Menighed Grundene til min Udeblivelse
fra Forsamlingerne. Disse Grunde ere, at jeg
[illegible], med [illegible] deres Afholdelse ikke kunde
billige, [illegible] Allesammen [illegible] til føl-
gende 3 Ting:
1 [illegible]. Tiden for deres Afholdelse.
2 – Stedet for samme og
3. Sammenkomsterne [illegible]
Med Hensyn til første [illegible] bemerkede jeg, at jeg
ikke [illegible] [illegible] eller [illegible]
[illegible] i Forsamlingerne, naar disse skulde afholdes
umiddelbart efter endt Gudstjeneste, som jeg
i Almindelighed forlod, som en [illegible] over Kraf-
terne, [illegible] Maade. [illegible] 2 Timers
Ro og Hvile, [illegible] jeg [illegible] til at

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1860. Sagen endnu [illegible] i denne [illegible].
Uden i sig selv havde jeg bestemt, hvorvidt der [illegible] om Aftenen, Formiddagen eller Eftermiddagen for Forsamlingernes Afholdelse. Jeg mente, at disse i Regelen burde begynde Kl. 4 eller 2 Timer efter Gudstjeneste og man ende senest Kl. 7.
Med Hensyn til Stedet bemerkedes, at jeg altid holdt [illegible] Bemerkningen, at man helst i de med Forsamlingen [illegible] Stuer.
Ligeledes med Hensyn til [illegible] bemerkedes, at gudelige Forsamlinger, som har til Hensigt at virke i Forening med det [illegible] [illegible] udenfor [illegible] [illegible] man under sine [illegible] Ladelse eller [illegible], forat [illegible] og [illegible] Mennesket. Men dette er [illegible] med den [illegible] Forsamlingerne [illegible]. Præsten, som burde underrettes [illegible] om Forsamlingernes Afholdelse, maa [illegible] med, at det [illegible] [illegible] gjør [illegible] Mænd [illegible]. [illegible] at Forsamlingerne i [illegible] af [illegible] andre [illegible], og [illegible] skal blive [illegible] i Kirken [illegible] Præsten og [illegible] med Menneskene [illegible] for Forsamlingerne. — [illegible] af dette i [illegible] 3 [illegible] Angaaende [illegible] Mandag [illegible], at Præsten [illegible] med [illegible] [illegible]:
Jeg [illegible] til [illegible] Tjeneste og [illegible]

… at lade samle mest muligt christeligt ... af Dem
efter Evne: at komme omkring til Deres Huse, for
at underholde med Dem om Sagen, ved at forene
Dem med Kirken og i en ordentlig Forsamling
... Dem over Præstens Forhold, hvortil man Gra-
... til at ... og i ... Ord om Deres
Sjælesørger, som ... Guds Ord og Erfaring skal
være Grundstenen for Deres Agtelse og Troskab, Kjær-
lighed og Lydighed. ... Gud har alle Ting
i de ..., der ... eller i de ..., som
... om ... Gemen ... .

At de ... efter ... der ... [mer] ..., ... at tale
til mig, ... de ... og til Deres Forsamling
... Bedested, ... jeg De ... ...
for ... ..., eller efter ... ...
... efter Guds. — ... ..., at
jeg ... intet ... ... eller ... med
Dem. ... de ... ... mig og
de i ... ...
...
... af Dem. Det ... Forhold, som
... ... Sted mellem os, skal ...
... fra min Side blive opholdt, naar De, i
... ... af det ... Forhold mellem
mig, Sjælesørgeren, og Dem, Sognebørnene, vil
... ... Tiid. Med ...
om, at De i Deres næste Forsamling ...
... ... de Forsamlede ... med
Indholdet af ... ..., ...
... med ... ...
mig. ... ...
... ...

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

21 Jan.

Bøker Begj. … Høren

Jeg tillader mig herved at ubeleilige Hr. Provsten med Anmodning om at meddele mig Underretning om forhenværende Husmand paa Pladsen Einum Arnt Johnsen hvorvidt hans Hustrues Samtykke til at være borte fra hende og Børn. Han har nu i flere Aar opholdt sig i Maalselvens Præstegjeld, men paa Grund af det Skudsmaal med Hensyn til hans Forhold til Kone og Børn som Hr. Provsten Under 11 Marts 1854 har meddelt ham, har jeg ikke givet ham Adgang til Alterens Sakramente. I den Tid han har opholdt sig her, hvor han har en Søn som er Gaardbruger, og en ældre Datter som er i Tjeneste, har hans Levnet været ulastelig. Saa længe han lever her som en Mand der er løbet bort fra Kone og Børn, vil han ikke kunne faae Adgang til Alterens Sakramente

Mor-mon!

Prost Prgts.

Begjæring … Lege.

20 Juli.

fra Skolelærer i Doore Anna, Ole J. [illegible] i Maalselvens [illegible] Skolelærer [illegible] [illegible] fortælle. [illegible] at meddele mig Underretningen [illegible], [illegible] —

Y

Lars Walkünne num Mormon!

20 Juli.

Ved Præstemødets Skr. af 1 Maj 22 August næstl. [illegible] minister Lars Pedersen opfyldt igjen at Alterens Sakramente i vort Lutherske Kirkesamfund. Han meddelte [illegible] Gud om Naade, — [illegible] ikke Lars [illegible], men at [illegible] Syndsbekjendelse [illegible] til [illegible], for denne arme Sjæl, [illegible] Vandring. [illegible] jeg med Opfordring [illegible] over Lars [illegible], Jesu Christi Naade og den Helligaands Samfund, [illegible] jeg [illegible] Alterforske at meddele [illegible] Kirkens [illegible] Anliggender [illegible] Hjælper og Meddeler i den Helligaands Stedr. —

i Kost. Provst

21de Juli.

Deres Bekjendtgjørelse om Visitats i Maalselven d: 21 og 22de næste Maaned er modtaget og skal med al behörig Maade blive for Menigheden og alle vedkommende fordigjort. Jeg beklager, at Hr. Provsten har berammet den paa Søgnedage, der vil gaa disse Dage, især i den travle Aannatid, kunne ydersaa mødt frem. Forrige Aar var det ogsaa til megen Beklagelse paa saadanne Dage og saadan Tid, at Provst Müller holdt sin Visitats. At der endnu ikke, siden Maalselvens Præstegjeld blev oprettet, har været afholdt Visitats i Bardo Annex, og at dette har givet Anledning til Klagemaal fra Bardo, vil jeg ikke undlade at meddele, om Hr. Provsten derved skulde finde sig foranlediget til at forandre Berammelsen derhen, at Visitatsen for iaar afholdes i Bardo. Provst Müller undskyldte sig for at reise til Bardo; han var, som rimeligt kunde være, ikke skikket for at ride saa lang Vei paa

Besværgjen; for Dem er det en lidt Vej at gjø-
re et Ridt fra Maalselvens Præstegaard til Bar-
dö Kirke. Visitats blev der en nye Ting og vilde
derfor, om end det var Söguedagen, kalde man-
ge Mennesker til Kirken. Naar jeg nu paa
förstkommende Söndag bekjendtgjör, at Visitats
afholdes for Maalselvens Præstegjeld den angivne
Tid, med Tilföiende, at senere skal bestemmes
om det bliver i Maalselven eller Bardo, saa vil
der være aaben Adgang for Hr. Provsten i saa
Henseende at træffe Bestemmelse. Naar jeg
med Posten Mandag den 6te Aug. fik Deres Kun-
skab at vide, vilde det, i Tilfælde, gaa an at faa beti-
melig Bud til Bardo om Visitatsen der d. 21 og 22 Aug.
Med Deres Nærværelse her, vil jeg bede Dem
forunde mig Adgang til Herrens Nadvere.
En Ungkarl af Maalselven, som for et Par Aar
siden blev Mormon, önsker sig optaget igjen
i Kirkesamfundet; jeg har underrettet ham
om, at det, ved Hr. Provstens Nærværelse her, kan
ske. Hr. Provsten vilde være af den Godhed at
underrette mig om, naar det under Visitat-
sen maatte være beleiligst for Dem, at denne
Forretning udförtes.

Jeg önsker Dem inderlig velkommen til os,
og beder Gud for Jesu Christi Skyld velsigne
Deres og min Gjerning. —

25 Juli

Vester-
aalens
Provst.

En Pige, ved Navn Ingeborg Marie Svendsdatter som
for flere Aar siden fra Lofoten eller Vesteraalen til Bardo,
senere til Maalselvens Præstegjeld. Hun forlanges nu
til Confirmation og troer jeg hensigtsmæssigt til Undersøgelse.
En Opgjøring over Attest har circuleret mellem Lofotens
Samtlige Præster; men ingen af dem kan efter
Ministerialbøgerne attestere hendes Daab. Hr. Provsten

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1860 [illegible] den forlangte [illegible]. [illegible] at [illegible]
[illegible] [illegible] at den [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Extract Forslag [a]

[illegible] [illegible] 20 [illegible]
[illegible]:

Indtægterne af Maalselvens Præstegjeld.

[illegible]	116.	
Offer [illegible]*	310	
	426.	
Uvisse: [illegible] med [illegible]:	60.	
Brudevielser	75	
Confirmanter**	20.	
Jordpaakastelse***	1.	
Attester	1.	157.
Hele Summen.		583 Spd.

[a]

* Den [illegible] er [illegible] [illegible] 310 [illegible] 20 a 30 Spd., naar [illegible] [illegible] [illegible]

** [illegible] i Maalselven [illegible] for Confirm- [illegible]

*** [illegible] for Jordpaakastelse [illegible] 1 Spd.

[illegible] 600 Spd. [illegible] 550 Spd. [illegible] 2 x 2 er 4 [illegible] 600 Spd. [illegible] af Maalselvens Præstegjeld [illegible] 600 Spd. [illegible] 1853 [illegible] 530 Spd. [illegible]

[illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible] Brun til Lenvig. 10 Spdlr 80ß aarlig.
Ifølge Kgl. Resol. af 12 Novbr. 1856, skulde [illegible] til Læsen, stod 200 Spdlr, [illegible] afbetales [illegible] for [illegible] [illegible] alene[illegible].

Præstegaarden [illegible] og [illegible].

Præstegaarden [illegible], [illegible] Maalselvens [illegible] ligger, [illegible] mere [illegible] noget god Gaard, men [illegible] meget [illegible] [illegible] Gaard med den [illegible] [illegible] Beliggenhed, nemlig det Sted, hvor [illegible]. Marken [illegible] [illegible] god [illegible] forbindes [illegible] med [illegible] [illegible] Maalselv. Gaarden [illegible] Dyrket Aar [illegible] 14 Kjør 2 Heste og 1 [illegible] [illegible] 2 [illegible]. [illegible] 5 [illegible] 4 [illegible] [illegible]. [illegible] Sæden [illegible] [illegible], hvor [illegible] 11 Fold og Byggen 9 Fold. Gjennemsnitlig [illegible] 7 og 5 Fold, eller noget mere. [illegible] Udslaatter, noget [illegible] [illegible] meget [illegible]. Det er [illegible], at Gaarden [illegible] godt [illegible], [illegible] er det, at man [illegible] [illegible] det [illegible] godt [illegible]. Gaarden [illegible] god [illegible] og [illegible] noget [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] efter min [illegible] [illegible] [illegible]. Med [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] Præstegaarden [illegible], [illegible] 4 [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Præstegaardens [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible] Sognepræsten [illegible] [illegible]. Jeg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1860 jeg i saamange Skrivelser til Stiftsdirect. har sagt.
Skylden er ganske uomtvistelig, i Sömndagsreisen
der spaltede sig fra øverst til nederst og tvertimod Annex-
sognenes, at den har mange Aar at udbedre
Kirke. Naar den engang bliver færdig, vil det
følge omsider et Forslag til [illegible] Communen
at vedligeholde den i Lovens [illegible] Tid.
Det falder nøjsomt af sig selv, at et Sogn, der
har en Udstrækning fra nederste Gaard til øverste
Gaard, [illegible], oppe i Dalen, af 8 Mile,
foruden Sidedale, som Divedal med 8 Opsid:
Kirkestad med 13 Opsid: og Sagelvdal med 7 Opsd
[illegible] Fjeldstrækninger, som Sagerfjeld med
13 Opsid, Andsfjeld med 20 Opsid: og Storjord med
16 Opsid: er kun daarligt tjent med 1 Kirke,
og [illegible] [illegible] [illegible] Annexet, [illegible]
[illegible] [illegible] Bardo. Maalselvens
Sogn har for Tiden omtr. 200 Opsid: med sidste
Folketælling 1730 Mennesker. Af disse 200 Opsid:
have 73 Veie af 2 indtil 6 Mile til Kirken
men alle disse 73 komme [illegible] Kirkens Opsig
oppe i M: [illegible] [illegible] blive ganske godt
hjulpne. Allerede [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Kirke [illegible] [illegible]
allerede var fra Kirkedags [illegible] til Kirke-
[illegible], de [illegible] [illegible] [illegible] Sognepræsten
[illegible] Aaret — allerede var [illegible]
om muligt [illegible] til at faae opført 1 Kirke
paa Gaarden Nordmo, omtr. 5 Mile oppe i Dalen,
men med det bliver der en Communal [illegible] Dalen
øverst oppe. [illegible] der [illegible] Kirken
[illegible] oppe, paa Moegaard, ¾ Mil ovenfor
Nordmo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1[illegible]

[illegible]. Han forlanger, at [illegible] skal [illegible] af For-
mandskabet [illegible] den forrige Behandling [illegible]
der er kommet [illegible], [illegible] Løsning [illegible]
[illegible] denne Kirkebygnings [illegible]
[illegible], at den med det Første [illegible]
[illegible] og den [illegible] Præst [illegible]
[illegible] til at forrette [illegible] i M: [illegible]
Kirke. At [illegible] er en [illegible] over at Maalselvens [illegible]
[illegible], at Gaarde, som [illegible], [illegible]
nes, Kjærrenes og Hollendernes, hvis Mænd, [illegible]
at [illegible] skulde [illegible] til Maalselvens [illegible]
[illegible], eller skal [illegible] til M: [illegible] til den
fra dem [illegible] Lenvigs Kirke og Præst, [illegible]
[illegible] med [illegible]; [illegible]
[illegible] fra Maalsnes [illegible] til M. [illegible]
til Maalsnes og de [illegible] liggende Gaarde
der [illegible] og til [illegible]
en [illegible] til M: Kirke [illegible] fra Lenvig
[illegible] 2 à 3 Mile [illegible]
[illegible] til Lenvig
[illegible]
at disse samtlige Gaarde [illegible] fra Lenvigs Kir-
ke [illegible], [illegible] til M.
[illegible] 2 a 3 Aar [illegible]
[illegible] Behandling, [illegible]
[illegible]
[illegible] Forandringer
[illegible] Gaardene [illegible]
Rydningerne i [illegible] og [illegible] i [illegible]
skilles fra M: og [illegible] Kirke til
[illegible]
[illegible]

1860 til M: Kirke er for samtlige lang og besværlig. Ogsaa
Bardo Annex. Dette Sogn har ved sidste Folketælling
757 Mennesker. Det har 77 Opsiddere, der boe adspredte
saa at fra Udsk. Hammersletten, den første Gaard
ved Grændseskjellet mellem M. og B. og til den øverste
Gaard oppe i B: Indset, er omtr. 5 Mile; fra
samme Gaard Hammersletten og til øverste Gaard
oppe i Sördalen, Sogaard, er ogsaa omtr. 5 Mile
fra samme Gaard og til øverste Gaard i Øvre Sa-
langsdalen, Bonnes, er ogsaa omtr. 5 Mile og alt
fra nævnte Gaard, Hammersletten og til nederste
Gaard i Nedre Salangsdalen, Lerelmo, omtr. 4½ Mil
[illegible] er der en Del, Skoelodden, der ligger i Nor-
siden af ovenfornævnte første Gaard, Hammerslet-
ten. Denne Del har kun 3 Opsiddere. Sjeldent saa
man ligger dette B: til Kirke M. Saa er det ikke
en saa liden Vidde, Præsten skal fare over, og saa
Præst for begge disse Sogne er saa [illegible],
at Sammesse give et betryggeligt Ophold paa at
gjøre det fornødne Op- og Tilsyn med de saa lo-
spredt Menigheder. Der er henimod 4 Mile, nøjagt.
over 3½ Mile fra Præstegaarden til B: Kirke, der-
næst er der 2 Hjelpekirkegaarde, 1 i Lund i Sallangs-
dalen, 2½ Mile og 1 paa Indset, øverst oppe i B:
dalen, 3 Mile fra B: Kirke. Veien til begge Steder er
[illegible]. M: Sogn har ogsaa 1 Hjel-
pekirkegaard paa Nordmo, omtr. 3 Mile fra Ho-
det. Det er bestemt, at B: skal have Annex paa det
hver 3. Søndag Gudstjenester; men dette har været
de besværligste, daarligste og tildels farlige Veie og Ski
med B: og Medsen foreløbig ikke [illegible]
at komme hver 3. Søndag [illegible]

kunne ikke, men jeg mener, at jeg i Aar ikke har været
paa B. siden den 8 Octbr: forrige Aar, men M: har
indtil nu gjort Reisen dertil regelmæssig, for ikke
at sige ugentlig.

I Aaret	1854	—	16 Gange aarlig Gudstj:
	1855		18 — —
	1856		17
	1857	—	16
	1858	—	14
	1859	—	16

Saavel af Hensyn til B: selv, som til dets Forening med M: maa det ansees [illegible] at det kunde blive et Kald for sig selv og til det kunde henlægges den Deel af Salangsdalen, som nu tilhører det allerede forinden dette [illegible] altfor vidtstrakte Ibestads Præstegjeld. En Kirke maatte da opføres og den troer jeg burde bygges nede i Salangsdalen paa Gaarden [illegible] eller deromkring. Man [illegible] af Bygnaper i Ibestad ikke udnævnt med Tydelighed til at kunde sige, at denne omhandlede Deel af Salangsdalen frastilles Ibestads Sognebaand; derimod troer jeg ikke, at M: eller Bardos Communebestyrelse, som tydeligt da end maatte kunne indse det rigtige deri, ville [illegible] til at gjøre den mindste Indvending, thi hver for sig kunde faae egen Præst, og saameget for disse Communer, som [illegible] i denne almindelige Præstegaard, at det ville være, som [illegible] det mig, [illegible] at forsøge paa at faae [illegible] for [illegible]. Jeg skal da forsøge paa at vise, hvor stor [illegible] den [illegible] Præsten i Maalselv og Bardo [illegible] offentligt, [illegible] [illegible] [illegible]

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

1860 Ud at fare. –

Maalselven.

Bestemt andeel Stedsannen 2/3 af 116.		77 Spd.	40ß
Offer, Rettighed og Accidents omtr.		236.	..
[illegible] til den anslaaede Brændevinsmand i Maalselvens [illegible]		313.	40
M: og Lenvik [illegible] Omtr.			
Barnedaab	50.		
Brudevielser	60.		
Confirmander	12		
Jordefærder	1.		
Attester	80	123 –	80.
	Tilsammen	437	440.

Bardo

Bestemt andeel Stedsannen 1/3 af 116 Spd.		38.	80.
Offer, Rettighed og Accidents, Belangsvalmer omtr.		140 –	40.
		179.	..
Omtr.			
Barnedaab	20.		
Brudevielser	30.		
Confirmander	10		
Jordefærder	1.		
Attester	60.	61.	60.
	Tilsammen	240.	40

Naar jeg antager, at M: Præstegaard med [illegible] [illegible] Skift [illegible] Overskud af omtr. 200 Spdr og Bardo [illegible] til [illegible] Afsavn af Præstegaardsløs 80 Spd; [illegible] med den omtr. Indtægt af M: [illegible] i Alt [illegible] omtr. 640 Spdr og af Bardo 320; [illegible] Bardo at [illegible] af det [illegible] af 150, [illegible] med B: i Alt [illegible] [illegible] Indtægt af 470 Spdr. [illegible] er [illegible] i Alt, jeg [illegible] Forsamlinger [illegible] det [illegible] [illegible] [illegible] er meget [illegible], at M: og B: [illegible] Kald, [illegible] med [illegible] Præst, [illegible] i [illegible], og der er [illegible] af [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]

1856 – 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

at 4 Gange [illegible] holde, hvor nu, [illegible] godt kunne
bo[illegible]. Efter min Mening bør de[illegible] ikke udsæt-
tes længere med Besættelsen af Lenvik, [illegible]
fornødent. Om ikke andet var, saa [illegible] det [illegible]
[illegible] [illegible], som til Vaaren skal [illegible]
[illegible] [illegible] med [illegible] og
[illegible] i Sognet [illegible] med den fornødne
[illegible] [illegible] [illegible]
Præst. [illegible] [illegible], hvor har Lenvik
aldrig [illegible] [illegible]; men hvad
[illegible] [illegible], saa er der [illegible], da
jeg har [illegible]. Ifølge Kgl. Resol. af 22 Octbr. 1853
[illegible] M.: udskilt fra Lenvig, for i Forening med det
fra [illegible] udskilte Bardo Annex [illegible] at
[illegible] Præstegjeld. Den 13 Juni ~~1853~~ [illegible] jeg
udnævnt til Sognepræst i Lenvik; jeg flyt-
tede til [illegible] den 12 Octbr. s. A.: men jeg
fandt ingen Indtægter det Aar af M.: Den
[illegible] [illegible], Sognepr. til Lenvig, [illegible] af
B.: den [illegible] Hansen Sognepr. til Lenvig-
[illegible]. Jeg [illegible] Lenvik fra 12 Octbr. til
[illegible] [illegible] den Indtægt derfor, uden Ind-
tægten af de [illegible] ministerielle Forretninger, som
i den Tid indtraf

Maalselven	5 [illegible] ...	3 [illegible]
	5 [illegible]	15
		18 [illegible]
	d.. 6 [illegible]	
Bardo	7 [illegible] ...	4 [illegible]
	d.. 1 [illegible] 2 Ort [illegible]	

Sammen for [illegible] 7 [illegible] 2 Ort [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1860 – Hvad Skoleindretningen angaaer, [illegible]
[illegible] af Aaret 1853 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Den 11 Octbr. f. A. [illegible]
[illegible] til Prost i Stavanger, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

20 Nov.

Prost [illegible] – Sendt hans [illegible] Skrivelse – f. d.

Formandskabet i Maalselven – Ifølge Loven om Almueskolevæsenet paa Landet af 16 Mai f. A. skal efter §70, Cap. 8 den [illegible] af en Communes Skolevæsen [illegible] Skolecommission. I Henhold hertil skal jeg tillade mig at anmode det [illegible] for M. Commune [illegible] Medlemmer af M. Skolecommission, [illegible] Mænd i alder udenfor deres Midte, [illegible] at M. Sogneprest [illegible] i Skolecom. til [illegible] af Skoleloven for 1861 [illegible] Medlemmer [illegible] Mand af den ærede Communebestyrelse er udvalgte.

22 Nov.

Prost [illegible] – Herved meddeles, at i Henhold til §70 i Loven om Almueskolevæsenet paa Landet af 16 Mai f. A. er af Maalselvens Formandskab i et Møde af 22 Nov. 1860 valgt nedenanførte 4 Medlemmer af Sognets Skolecommission:

1. Erik Amundsen [illegible]
2. Niels Pedersen [illegible]
3. [illegible]
4. Gabriel Pedersen [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

5. Iver Larsen Kjeldmo. 7. Knud Amundsen Olsborg

6. Lars Iversen Seleed 8 Erik Andersen Kongsli

Naar Skolecommissionen i Følge ovennævnte § skal være fuldstæn-
dig, skal en af Skolecommissionens Lærere, valgt af disse i et
Møde, som sammenkaldes og bestyres af Skolecommissionens
Ordfører, være Medlem af samme. [illegible] i M-
[illegible] 2 Lærere, Kirkesanger og Omgangsskolelærer Peder
Pedersen Schedewold. Af de 2 [illegible] [illegible] skulde
[illegible] i Vinter en Skolelærer [illegible] ansat [illegible]
[illegible] Kirkesanger [illegible] Peder [illegible] Kirkesangeren
[illegible] skal [illegible] 2 Skolelærere skal
være Medlem af Skolecommissionen. Skal de [illegible]
[illegible] den [illegible] paa den Anden og [illegible]
[illegible] være. [illegible] med [illegible]
[illegible] i Bardo, hvor der er kun 2 Skolelærere, Kirkesanger
og Omgangsskolelærer Morten Olsen Lundberg. Hvor [illegible]
[illegible] denne [illegible] [illegible] til
[illegible] at [illegible], [illegible] denne [illegible] skal
[illegible] med [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] skal [illegible] fra den
nye Skolecommission [illegible] at den
nye Skolelov kun for [illegible] træder i Kraft fra 1.
Januar 1861. — 23 Nobr

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Vel er [illegible] at [illegible], hvad der i [illegible]
[illegible] af 21 [illegible] [illegible] [illegible] med [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Andet. [illegible]
[illegible] at [illegible] paa at [illegible] [illegible]
Hammerslettem, ligesaa [illegible] [illegible]
[illegible] og at [illegible] Hammersletten [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Af [illegible]
[illegible] [illegible] i denne [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] til [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

maaske ei eller burde saafald være
slemplet som Lovovertrædelse. Hele det 1–
borgerlige Samfunds- og Familielivs raadner i
sin inderste Kjerne ved dette Væsen, og
Mange er vist de, der vendte paa, at se Ugudelig-
hedens Sværd drager ud, for at udstikke, hvor-
ved dette Slet, tvertimod guddommelige og
menneskelige Love, til almindelig Elendighed
og Destruction bliver sammenført. Trillin-
gerne Bersvend og Gurine har efter Moderens 2.
Opgivende, faaet sin Tilblivelse ved det 1.
paaklagede Natteleie- og Liv. Paa Tøbinge-
brygt Rasmussen Mapmoes Loft var Nat-
leie for Ungk: Erik Olsen og Pige Sper-
trud Simonsdatter. — 16 Marts

1861 Amerikaattest til Nils Johansen med Hustru
og 10 Børn. — — — — Nils Johansen

Ame ri Ka n. tist. Flaskmo med Hustru, ere her i Menig-
heden anseede for skikkelige og meget stræb-
somme Mennesker; han er, efter vore
Forholde, at betragte som en velstaaende
Mand. De mange Rygter om Amerikas
Herligheder har vakt Lysten hos ham
at blive deltagtig i dem, og paa
samme Tid, som det almindelig gaar
til, Misfornøielse med den Stand, hvori han
er. Sagen har forlokket ham til
Udvandring, og jeg har, baade offentlig
og privat, advaret ham og Hustru mod

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

2–

den nærværende Americkamanie. Jeg har
bedet i Menigheden ikke [illegible] ... ved saadant
vor Gud! Familiens udvortes Vandel
i Menigheden har, i det Hele taget, været
christelig, og Kirkens Naadesmidler har den
til visse Tider søgt; dog have de tvende Sønner
Erik og Bersvend, i den senere Tid ved sin
Hang til Kortspil viist en mindre sæd-
delig eller christelig sømmelig Opførsel; de tvende voxne
Døttre, Maren og Bertha, have derimod, saa
vidt jeg ved, viist en Opførsel, sømmelig
for en christen Ungdom. Attest.

[a] Americkaattest for Inds. Peder Siversens Fam.

Rygtet om Americas Her-
lighed har vakt Lysten hos ham at blive Deltager i
den; men han maa først [illegible], [illegible]
han erfarer, at Rygtet er Sandhed, at [illegible]
sig Hustru og Børn. Her er i vort Land Brødnød for
flittige Hænder og [illegible] hos ham, der er
en duelig og flittig ung Mand, men America er ei
[illegible] Canaan. Jeg har baade offentlig og privat
advaret ham og Andre mod den nærværende Americka-
mani og bedet Mangfoldige [illegible] med [illegible]
[illegible], min Gud! Inds. Peder Siversen forlader sin
Menighed med det bedste Vidnesbyrd og med [illegible]
[illegible] om, at [illegible], [illegible]
[illegible]. Jeg for min Part holder
Peder Siversen, som og en Broder i Herren!

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Amerikaattest for Hans Halvorsen 22 Mts 15

Skjerpeds: — — — — —

I fulvinit 12 Aar har han opholdt sig i Maalselvens Menighed for omtrent 3 Aar siden blev han Fader til et uægte Barn, som nu er dødt. han har flittigt besøgt den offentlige Gudstjeneste men sørgelig forsømt Adgangen til Guds Bord. Hav de ikke det nævnte Fald og den anførte Forsømmelse passet, kunde jeg have givet ham et upaaklagelygt Skudsmaal. Han ligger nok alt for meget i denne Verden, og er nu forføiet af Lyst til at blive deltagtig i al den Herlighed, som Agenter og Rygter siger findes i Amerika. Jeg har offentligt og privat advaret mod [illegible] Amerikareiser; jeg har bedet Menigheden tale med Lyst [illegible] og usminket Fortegnelse, som Udvandring til Amerika, at frelse Herren, men Gud. [illegible] [illegible] med [illegible] Udkommer, [illegible] som [illegible]. Herren hjelpe hver og [illegible] til at [illegible], [illegible] Matth. 6, 24–34. Han forlader Maalselven i ugift Stand-[illegible]: Han reiser efter Anmodning af sin [illegible], [illegible] som gift bor i [illegible] —

27 Mts 15

Amerikaattest for Christian Leningsen Broderstad. — — — — — Chr. L. Leningsen [illegible], [illegible] mig bekjendt, [illegible] [illegible] [illegible] flere [illegible] [illegible] Mand. Han har flittig besøgt den offentlige Gudstjeneste, men, [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

ned, forsendt Adjungen til Lens Mandskabet. Først kan-
celliraad [illegible] at finde for [illegible], som han paa-
erkjendt; Gaardbrugerne kan jo ikke alle blive. — Gjentagne
Skrifter og Rygter udmaler af Amerika [illegible]
[illegible] Lysten for dem at komme derover, især [illegible]
der. Jeg har offentligt og privat [illegible]
[illegible] i [illegible] Stand; thi [illegible]
[illegible] Tilstand [illegible] Skibbegr. — [illegible]

Angaa. Begr. (?)

Hermed har jeg den Ære at indberette, at Torsdag den
2den Aug. Kl. 12 Middag blev, med min [illegible] Fore-
skrift Skrivelse af 16 Febr. f.A. Begravelsespladsen
paa Gaarden Lindset (?) i Bardo [illegible] høitideligt
indviet, og det første Lig der jordfæstet. Den første
[illegible] Middag [illegible]
paa Begravelsespladsen der. — 4de April.

Senjens Provst

Jeg kan ikke andet end henvise til min Skri-
velse af 20de Novbr. f.A.; tilføier ikke noget til den
af Hr. Biskopen antydede Skrivelse af 21 Octbr. eller
Decbr. Med [illegible] ifølge Kgl. Res. af 22de
Februar 1853 blev ikke meent, at det skulde tage sin
Begyndelse først fra Januar 1854, og med min
Ordinerelse efter Kgl. Res. af 13de Juni 1853 blev hel-
ler ikke angivet Noget af saadant. Fra denne
Resolutionsdato var jeg rite vocatus og virkelig
Indehaver af Maalselvens Sognepræsteembede, og de
forhenværende, Hr. Hansen til Ibestad og Hr. Sandberg
til Lenvig, bleve med det samme fratrædende og
forrettende Sognepræster, den ene i Bardo, den Anden
i Maalselven. I et Skolekommissionsmøde af 27 Juni
1853 kalder Sandberg sig ogsaa for forrettende Præst; lige-
saa i et Fattigkommissionsmøde af 24 Septbr. 1853.
Ved Skrivelse af 31te August 1853 anmoder Senjens
Provst mig, som Indehaver af Maalselvens Sognepræ-

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible] at afgive Erklæring i at Kolonisering [illegible]
[illegible], og i samme Egenskab fører jeg til Indførelse, den
8de Octbr. 1853, en Mandtalsliste fra Forvalterinden. Det-
naar efter [illegible], der [illegible] havde [illegible] af en [illegible]
lig Anmodning fra Biskop Juell, jeg den 12 Octbr. 1853 [illegible]
tog Maalselvs Sognepræsteembedets Forretninger. [illegible]
[illegible] jeg vil saaledes have det til; men om anden
[illegible] det, om jeg med en passende Godtgjørelse for
den Tid, jeg betjener [illegible], [illegible] denne [illegible], og [illegible]
er jeg ikke utilbøielig.

Amerikaattest til Indr. Morten Erikss. 4 April
Elverum.

– – – – Det nævnte Ægtepar flyttede herind for 5 Aar
siden til dette Præstegjeld. I 2 Aar har han været Eier
[illegible] [illegible]. [illegible] mange [illegible] [illegible]
til [illegible] mange Maader om Amerikas Herlighed har han
som flere Andre paastaaet [illegible] [illegible]. Han
[illegible] med [illegible], hvor der er [illegible] Credit hos
[illegible], [illegible] og [illegible] Mennesker, forat søge
i Amerika en [illegible], men [illegible]
[illegible]. Jeg har kjendt [illegible] og [illegible]
o.s.v. Gid de aldrig maatte glemme, at der er en Udvandring, som er [illegible] for Mange, [illegible] Udvandringen fra [illegible] til den [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible].
S.d.

Amerikaattest til [illegible] Halvor Halvorss. Nor-
gaard – – – – Med Indtrængen [illegible] jeg med de
[illegible] unge Mennesker efter Forældrenes [illegible]
[illegible] til Amerika, forat søge der, hvad [illegible]
[illegible], at [illegible] [illegible]. Jeg [illegible]
offentlig og privat o.s.v. Gid [illegible] [illegible]
aldrig maatte glemme o.s.v.
S.d.

Amerikaattest for [illegible] Andreas Andersen
Moen – – – [illegible] o.s.v. [illegible]
Forældrene og [illegible] aldrig maatte glemme o.s.v.

1856 – 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1861.

[illegible] Hr. [illegible] i Anledning [illegible] [illegible] for 1860. –

4de April.

M. Frost Provst.

Første Gang jeg var i Bardo, spurgte Folketællingen om Pige Ingeborg Marie Frantzdatters Døbeattest. Der ønskedes nemlig hendes Confirmation, som der i [illegible] med Ham fra udført i Maar med [illegible] til [illegible]. Med Skrivelse af 4de Januar d. A. sendte jeg alle denne Piges Daab vedkommende Dokumenter tilbagesendte med yderligere Oplysninger tilbage til Provstiet. Hr. Provsten tager ikke ilde og dette [illegible].

10 April.

Stiftsdirektionen. Ved at oversende vedlagte Ansøgning fra const. Lærer Andreas Hansen Holmen skal jeg tillade mig at meddele at ved dens Behandling af et Skolecommissionsmøde for Maalselvens Sogn igaar blev saaledes protokolleret — — — — — Andreas Hansen Lærer kan, efter min Mening naar han paa den angivne Maade faar afhjulpet Mangelen paa Kundskaber i visse Skolefag, blive særdeles vel skikket til Skolelærer. Det er fornemmelig i Regning og Retskrivning han staar mest tilbage. Han har Lyst til at komme ind paa Seminariet han finder imidlertid i sin Uformuenhed men mest i Helbredstilstanden, der ikke taaler Seminariets stillesiddende og til anstrengende Tænkning og Læsning opfordrende Liv en uovervindelig Hindring for Indtrædelsen i denne Læreanstalt. Han var ogsaa 1856 Alumne ved Seminariet men maatte ved dagligt under Underviisningen og Læsningen tiltagende Ildebefindende efter et kortvarigt Ophold forlade Anstalten. Da han kom hjem fra Seminariet blev han frisk og er det fremdeles og føler i saa Henseende ingen [illegible]

Provst Frost

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Ulempe ved det at det af dem i Vinter posterede Skoleholdt. Han føler megen Sands for Faget ønsker inderligt som Lærer af Almuen her og jeg vilde finde det beklageligt om han af Mangel paa visse Evner for Seminaret skulde hindres Adgang til en Virksomhed og Stilling hvortil han synes at kunne blive fortrinlig skikket. Maalselvens Sogn har i denne Tid i Skolevæsenet spillet aldeles Fallit den eneste Lærer i Sognet Seminarist Thore Pedersen Solhedsvold har den 28 f: md. opsagt sin Tjeneste — han vil — Glück auf til Amerika med denne Post sendes Avertissement om 2 ledige Omgangsskolelærerposter skjøndt Skolecommission havde hævet Lønnen op til 7 Sp. aarlig ville vel de duelige Subjecter holde sig tilbage. I Haab om Stiftsd: vil ansætte Andreas Hansen fraa nævnte Betingelser har man ikke averteret det af han ansøgte nederste Skoledistrict. Attest om Andreas Hansens Daab Confirmation og Vielse fremsendes herved —

3 Mai

Herved meddeles at jeg d: 2. Søndag efter Paaske tog Afsked med Karlö og 3 Søndag efter Paaske d: 21. med Maalselvens Menighed. Begge Menigheder lagde ved denne Anledning sin Velvilie for og mod mig med Offring for Dagen. Efter Gudstjenesten begav jeg mig med Mine paa min lange Reise til St Peter i Stavanger d: 24. April kom jeg til Tromsø hvorfra reiser jeg om Gud vil sydover 4de Mai. Midlertidige Ordførere ere valgte for begge Sogne i Skole og Kirkesager. Kirkeverger Svane har faaet Opsynet med Archivet og Nøglerne til Kirken og Kontoiret. Med et broderligt Fred og til Afsked som tak indeligt og opriktigt siger jeg Dem Hr Provst mit Farvel før som jeg kan

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

bereifter enhver Gjerning at møde Dem hver for Guds Ansigt, Amen i Jesu navn Amen —

Provst Frær — Herved meddeler at jeg idag (d: 3 Mai) har tilstillet Tromsø Biskop Overhøringslisterne etc. etc. for 1860 Maalselvens Præstegjeld vedk.

Stifts directionen — Tromsø d.
jeg har herved fremsendt med 32 Bilage Regnskabet over Annexstuens ... til Maalselvens Præstegaards ... Maalselvens Sognepræstembede ... af ... bevilgede ... 400 Spd. Ifølge Regnskabet paa ... mig at ... af 32 Spd., ... mig ... af ... Maalselvens Sognepræstembede.

	Regnskabs Bilag				
Muurmester Junge	1	42.	4	–
Snedkermester Danielsen	2	27.	1.	8.
Kjøbmand M. W. Holmboe	3	106.	3.	16.
D. S.	4.	7.	–	8
Kjøbmand H. Petersen	5	9	2.	–
" Melkersen	6	–	4.	16.
Handelsmand Berstad	7	10.	3.	8.
D. S.	8	1.	2	–
Kjøbmand Gaver et Tøi	9	–	3.	8.
Halvor Simensen Bakker	10.	17.	1.	2.
Halvor Halvorsen	11.	16.	3.	21.
D. S.	12.	5.	–	–
D. S.	13	4.	3.	8.
Andreas Hansen	14	4.	3.	–
Hans Persen	15	6.	2.	19
Even Melkersen og Ulefs Ingebrigtsen Tømmermand	16	12.	–	–
D. S.	17.	16.	1.	6
Naaremand M. Jørgensen Stenvand	18	8.	1.	6.
Do. med Ole Jacobsen	19	1.	–	–
Amund Pedersen Haug	20	4.	4	–
Chr. Larsen Kjeldsen	21.	–	2.	16
		304.	2.	22.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

modtage det bevilgede Bidrag; men under de for-
haandenværende Omstændigheder skulde jeg ønske, at
Sagen maa hvile. Paa Grund af mit mangel-
fulde Kjendskab til Kirkeforretningen her, saavel-
som paa Grund af min Uvished til endnu at
bedømme, hvorvidt Præstegaardsbygningerne fra Almuens
Side er i fuldfærdig Stand, kunde jeg, med offentlig
Hensyn at modtage det paa saadanne Vilkaar bevilgede
Bidrag, ligesom for Embedet paatage mig et
Ansvar, som jeg for Tiden ikke formaar at bedømme.
Til yderligere Forklaring af min Handlemaade til
Formandskabet, skal jeg derhos bemærke, at jeg staar
i den Formening, at nedsat Bergeskatloftet, Indred-
ning, og maaske nogen Udbedring af Kirkeinventariet,
burde med til de for Præstegaardens Afleverelse paatalte
Arbeider. Har jeg heri taget feil, maa dette for
mig være en Grund mere til for Tiden at lade
~~denne~~ Sag hvile. Imidlertid har jeg efter Leilighed
paa egen Bekostning gjort Bergeskatloftet saavidt
istand, at det kan tjene til Opbevaringssted for [illegible].

4 Juni.

1862

Biskoppen.

[4]

Hr. Biskoppens gjennem Hr. Provst meddelte Skr. af
18 Marts sidstl., indeh. ni Spørgsmaale, henseende
til Menighedens religiøse Tilstand, skal jeg herved ærbø-
digst ytre at besvare saa nøiagtigt, som jeg efter
mit kortvarige Ophold i Menigheden og tildels efter
Samtale med Medhjelperne tør mig istand dertil.

1. I Maalselvens Hovedsogn bruges Guldbergs Psalmebog,
som man, efter Menighedens og Præstens Samtykke,
erholdt istedetfor den evang. ved Kgl. Resolution af
26 Mai 1855. I Bardo bruger man ved Gudstjene-
sten samme Bog, hvilket er til Hinder for
den ellers smukke Menighedssang. Ved Opbyggelser
bruges Johnsens meget.

2. Religiøse Bevægelser almindelig i [illegible] Menighed.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

Men her, som hyppig bruges Andagtsbøger næst ved Skriften, skulde antages [illegible] at kunne [illegible] sammen med den hele religiøse Udvikling. De mest brugte Andagtsbøger ere: i Maalselven [illegible] Postille og den saakaldte Samlingspostille, udenfor i Bygden Linderots; Hofackers [illegible] i [illegible] Tid, efter Luther og Nohrborg; men Luthers, skjønt kjendt fra ældre Tider, er desværre ikke meget udbredt. Flere har selv forskrevet paa Kirkepostillen. I Bardo ved jeg kun, at Franckes Postille er temmelig udbredt og bruges ved de hyppige Søndagssammenkomster afvexlende med Luthers. [illegible] en Maaned forsynet med Lønings (i Stavanger) Forlagsskrifter til Udsalg [illegible]. Forhen blive i [illegible] Maalselven mange Traktater udbredte, men færre.

3. Saavidt som man ved Husandagt vil forstaa Søndags-Andagt (og [illegible] forstaaes ude [illegible] almindelig her), da er samme ganske almindelig over hele Præstegjeldet, ihvorvel forskjellige Undtagelser gives. Sammes saal. ordnet: en Salme synges; derefter læses Kollekt, Ep. og Evangelium med det første Udlæggelse i vedk. Postille (det Hele hedder at læse Texten); dernæst atter en Salme; ingen fri Bøn, uden saavidt Nogen, der gjerne pleier at holde Bøn, er tilstede. (Saavidt Søndags-Andagten. Men skal der tales om daglig Husandagt, da er den sjelden. Overhovedet er der en Side af det religiøse Liv [illegible] her fremme

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

at sig for meget under Opvækkelsen som den for, endnu mere i Erfaring, forlader hin saa saare Brug Guds Ords jævnlige Brug med sig, hvad vel er Mange, som vist regne sig selv og regnes blandt de Vaabnede, hvilke dog nøie sig med meget sparsom Brug af Guds Ord. Dog her berøres det fjerde Spørgsmaal.

4. Med alt dette maa det vist siges, at der baade i Maalselven og i Bardo, i en vis Forstand, findes en betydelig religiøs Oplysning; desforuden Opvakte, for, som ere gaaede hen over disse Egne, har udbredt en vis almindelig Erkjendelse og Brug af Sandheden, ligesom samme har bevirket, at alle Forlystelser med Spil, Dands, Violinspil og Kortspil, ere betragtede med almindelig Foragt; Ingen, der vil agtes for et kristeligt Menneske, tør i mindste Maade give sig af med saadanne Ting. Drikkenskaben havde for nogle Aar siden, hedder det, faaet en betydelig Indgang, skjønt vist ikke i den Grad, som paa mange andre Steder; imidlertid stiftedes Afholdsreformen, der med Iver blev dreven først af Sognepræst Welhaven – der foregaade en hendøende Forening – og siden tillige af Kollerne, ikke alene Præsten for Kværnet, men bevirkede, vistnok i Forbindelse med andre samvirkende Aarsager, en saa almindelig Afholdenhed - ~~Love Lodge~~ Troværdige [illegible] at man vel tør sige, at Drikkenskab ikke existerer i Bardo; jeg troer ikke at man skulde kunne samle en Pot Brændevin der; der findes heller ingen Brændevins Ølhandel.

I Maalselven rejser den gamle Fiende igjen Hovedet; Vejarbejdet har fremkaldt en Vin og Ølhandel; her, trods Vejbestyrerens Bestræbelser og Forholdsregler, Sydende blandt Vejarbeiderne og enkelte Andre, som bo i Nærheden, [illegible] og hvorimod man daværende ikke

102.

hos andre Hjælp end den efter ... for
Tallighedsmissionens Vide. Ligesaa nu Exempler
paa ulovlig Brændevinshandel komme for Dagen.

— Hvad Sædeligheden ligeoverfor det 6te Bud
angaar, da ser det for Maalselvens Vedk. for Tiden
slet ikke lovende ud. Vielserne her i min Tid
som oftest været lange Forlovelser, og det
Onde antages for Tiden at være i Tiltagende. Saa=
meget end den forr. Sogneprest ivrede mod
fælles Sovevarelser for Unge af begge Kjøn,
saa er det nok endnu vanskeligt at bringe unge
forøvrigt oplyste Folk til at indrømme Skadelighe=
den deraf. I Bardo er Forholdet jo i det Hele
det formenes,
meget bedre; men Jeg aner Uraad; ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~, at mange
Mørkets Gjerninger gaa i Svang under de
udvortes ordnede Vesen, og enkelte Mødre har
da allerede vist sig.

Af Oversigt. vil det ... allerede skjønnes, at
efter min Formening den almindelige Oplysning og Reli=
giøse ... kan siges at være ... et almindeligt Gud=
frygtigheds=liv. I Maalselven, hvor Folk fra saa
mange Egne af Landet ere sammenkomne,
vil da selv denne Omstændighed være tilstrækkelig
til at forklare mange ueensartede Forekomster; men
jeg tror, at man ogsaa maa se hen til en dybere
Grund. Jeg tror, at Vækkelsen saa ofte grublende ~~[illegible]~~ over=
fladiske, og det vilde hvis saameget ... efter
... Meninger og bygget paa ... Forandring
at Loven, saameget man har drevet og vil drive
paa den, dog har saamange ikke er kommen til
at gjøre sin dømmende Gjerning og Vise de Vakte

en Tugtemester til Kristus. Vækkelse er höjst
aaben; men at her er en anden Side ved
Omvendelsen, med Omvendelse og Tro paa Daabens
Grund; at det sande Alvor ligger heri, er vist
skjult for Mange, og naar en alvorlig Tale er
höjst aaben, er Prædikenen ofte glemt; og
det kunde vel her, som paa mange Steder, ønskes,
at mange skulde oftere søge hen til Nadveren og
Skriften ved Opbyggelserne. (Heraf turde sig det
maa forklares, at det vistnok ikke vilde vække en
större Opmærksomhed blandt de Alvorlige, om
et Msk. f. Ex. dandsede eller begyndte at spille
paa Violin, end om han [illegible] i nogle Baand
eller levede i aabenbar Gjerrighed.) Men ved Siden
hvoraf maa siges, Gud ske Tak! at have glædelig
Erfaring for, at der findes mange Sjæle, som
paa den [illegible] kommer og kommer til Vor
Herre, og i enfoldig Tro fastholde deres Saliggjører,
[illegible] med Frygt og Bæven. Og det maa ogsaa
siges med [illegible], at, navnlig i Bardo, [illegible]
[illegible] (navnlig Alle Kirkesanger Strömsnæs, [illegible]
[illegible] Peder Andersen Moen) har aabent Blik for
Sandheden og for Virkeligheden, og især den største
[illegible] Frimodighed og Ærlighed fører For-
manings Ord.

5. Her er allerede omtalt, hvorledes det til flere Opvækkel-
sestider i disse Menigheder; jeg kan, for Tidens
Undt., derom kun berette, hvad mig er fortalt. Hans
N. Hauge besøgte, som bekjendt, de Indflyttede omtrent
i Koloniens første Dage, og han vandt her, som over-
alt, Venner og Medarbeidere. Senere har Elling
Ejelsen en Tid gjort Ophold her; og derpaa, især i
[illegible] Præsten [illegible]

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862. om hvem Udtalelsen gaar, at de, som bleve vakte ved
ham, i Alm. bleve ved paa den begyndte
Vej, ligesom det synes, at denne Lægprædikant
har ført et sjeldent kristeligt Vidnesbyrd og givet
et mønsterværdigt Exempel ved sin Vandel.
Saa vandrede fra Aar til Aar Maalselving-
gen Lars Iversen Kjeldnes indtil sin høje Alder
op og ned gjennem Dalen og bragte Leiligheds
Ord fra Gaard til Gaard. I senere Aar har,
som bekjendt, Ole M. Kallum virket her, og vel
for en betydelig Del formidlet ved ham, viste sig
efter alm. Beretning for et Par Aar siden den at-
middelbarste Vækkelse, som har fundet Sted i Maals-
elven, ligesom samtidig ogsaa mødtes mange Vækkelser
i Bardo. Flere, som da kom til Erkjendelse, ere
ogsaa vedblevne; men det er et alm. Ord, at Mange
ere vendte tilbage til Verden. Udbyttet af disse
Vækkelser synes, som ovenfor berørt, at være en
liden, og maaske ikke saa liden, Flok af gudfry-
gtige Kristne, som forskaanedes mere og mere for-
gjøres ved Evangeliet; dernæst en vis Ærbarhed,
Agtelse for Guds Ord og Frygt for Verdens vilde Væsen
hos Alle, som ville regne sig for Kristne; og endelig
vist Adskillige, som gaa med skarpe Overbevisnin-
ger i Samvittighederne. Men jeg kan ikke undlade at
bemærke med H. t. den nævnte Agtelse for Guds
Ord, at efter min Følelse Guds = Ordet har Vanske-
lighed for at finde den fornødne [illegible] for sig til at
bringe Sjælen paa den rette Selverkjendelses Vej til
Vor Herre.

6. Kaldet er noget afsides og [illegible]. Som Jægerne ... [illegible]
vide, i Tilf. af [illegible], Kaldets Ordensvæsen [illegible] Reinlighed

Ang. hans tidligere [illegible] Forhold til Embedet [illegible] ... Kallum ... Opvakte ... Anskuelse i det Hele om Embedets Betydning og Lægmands-Vidnesbyrdets Forhold dertil ... intetsomhelst Indgreb eller Overgreb at klage over ...

have den overvejende Indflydelse hos de Alvorlige (?)
i Maalselven. Ang. hans tidligere Forhold til
Embedet i det Hele og Enkelte bør jeg ingen Dom
fælde og behøver det vel ikke; kun saameget anbør
jeg det retfærdigt at gjøre som min Formening, at
Kallum paa sin Plads ikke kan have bidraget
til at forbedre Forholdet mellem Præst og Menighed,
hvorvel jeg ikke tvivler om, at hans Mening
har været redelig dengang, som den, det haaber jeg
vist, er det nu. Jeg for min Del har paa Embedets
Vegne intetsomhelst Indgreb eller Overgreb at
klage over; men at Kallum og de Opvakte i Almindelig-
hed en ret luthersk-kirkelig Anskuelse om
Embedets Betydning og Lægmands-Vidnesbyr-
dets Forhold dertil, var vel ikke at vente. I min
Embedstid har denne Sag hidindtil aldrig været
Gjenstand for nogen Disputeren, og jeg maa bemærke,
at ofte har Kallum, hvor vi har truffet sammen
ude i Menigheden, tydeligt at lade det være
meget paaliggende at fremhæve mig som Præsten og
Sjælesørger (?) Opmærksomhed for mit præstelige Virk-
somhed (hvilket forresten i begge kan være karak-
teristiske nok for de traditionelle Forholde her);
Jeg maa i det Hele taget indtil denne Dag,
takke Gud for, at Alt, hvilket jeg selv først var det,
[illegible] sin kristelig-kirkelige Orden, samt i En-
drægtighed og Kjærlighed, ligesom for dette, at Alt,
hvad jeg har hørt af K. i Foredrag — det har dette
ikke været fra ent Meget — har været smukt og sandt;
jeg har endog hørt ham tale vakkert og rørende om
Dualen (?), i hvis Egenskab han skal være gaaen meget

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

N 62

hvem i hans Tid, han selv, i Overeensstem-
melse med hvad ovenfor er yttret, fuldelig under-
kjende, at Sandheden og Aand maa [illegible] fri-
gjøre ham til [illegible] [illegible] Syn paa deres
forhaandenværende Aandelighed, og en selv-
stændig og selvfornøjelig Indgang paa
hannes Præst. Hvad han oplaar efter min
Opfattelse, for en betydelig Deel hans fremti-
dige Forhold til Embedet betinget.

Paa Moen i Bardo bor Peder Andersen,
der har vistnok blandt Andet som Lærer og
ved Opbyggelser under Fiskeriden i Lofoten.
Derpaa [illegible] hans Forhold i Eenfoldighed en [illegible]
Forhold, der vil bruge den ham givne Naade
og den almin. Tillid (hans Ordfører, Forligelses-
commissær) til sine Medbrødres Opbyggelse. Naar
han er hjemme, leder han i den nordligste
Deel af Sognet Søndagssammenkomsterne,
naar Presten ikke er i Bardo. Til samme
Tid er Skolemesteren [illegible] i den
øvre Deel af Bygden, og Lundberg, hvor han
holder Skole. Jeg antager, at neppelig Nogen
af disse Tre lader sig Muligheden af Andet
end et venligt Forhold til Embedet. Kallem og
Peder Andersen tage sig begge af Missionssagen i
deres Hjembygder. I Maalselven er nuv. Sogne-
prest [illegible] Ordfører.

7. Den [illegible] Retning [illegible], som venteligt var,
heller ikke disse Menigheder uberørte; men her fandt
kun ganske faa Udtrædelser Sted, og disse [illegible]
udelst i Maalselven, hvor Friem. i Lenvik var-

Nødlidende. I Bardo skulle Flere, ogsaa af blandt de mere Fremragende, have gaaet en Stund i adskillige Betænkninger; men det kom dog ikke til nogen Udvandring.

8. Noget Dissentersamf. findes ikke i Præstegjeldet. Efter dets hidtilige Grændse findes efter en Familjes Udvandring ikkun een Dissenterfamilje tilbage, der, som vel de Fleste i den tilstødende Del af Lenvik, nærmest hensigter til Vennernes Samfund. Det synes for Tiden ikke at være nogen Udsigt til, at denne eller andre dissenterende Bekjendelser skulle faa Indgang i Menigheden.

9. Saavidt jeg har erfaret, har ingen Udsendinge fra Mormonvæsenet her. En Mand oppe i Bygden blev for en Tid siden Mormon, men er allerede i den fon. Sognepræsts Tid offentlig traadt tilbage i Kirkesamfundet. ✝

Forresten kan jeg bemærke, at Maalselven i denne Tid synes at gjennemgaa en Krisis. Bygden skal saavel Nybygg arbeide sig frem til et ordnet Kommunevæsen, og derved Krav i alle Retninger, med paatrængende og maaske det ved Opsigt. hidførte Krav paa en forandret Driftsmaade. Eftersat over 2000 Mennesker skulle leve af Jorden i denne Dal, er ikke længer Udflaatterne saa store for de Enkelte som i Nybyggets Dage; og Mange, som ~~lig~~ vel kunne erkjende Nødvendigheden deraf, har endnu ikke Selvfornegtelse til at indskrænke Kvægstellet og lægge større Arbeide paa Indjorden. Kvæg og Vinag Jordforbedringen udbredt i en særdeles Grad; og Mange, som ikke

1862.

ville vel snarere besjæle det gamle Nybyggerliv i Maalselven, lige et nyt være i Amerika. De talrige Udvandringer bevirke igjen mange haarde Nyttelser; et misfornøjet Sind og en nedtrykt Stemning er den alm. Følge. Gud give i Naade et godt Aar og hjælpe, at ikke Kjærligheden maa blive kold i altfor Mange! Maatte de Alle nu gjennem sig under Guds vælde i Naade, have vi her visst mange Betingelser baade for et lykkeligt Menneskeliv og for et Gudvelbehageligt Menighedsliv, Betingelser baade af Natur og Naade.

Herved ønsker jeg i Ærbødighed og Kjærlighed Hr Biskoppen og Hr Provsten velkommen til os i Sommer! Herren give, at de høiærede Foresatte maatte finde Noget iblandt os at glædes ved, og at Menigheden og jeg maatte agte og anse den Tid som en Naadetid fra ham!

5 Juni

Provsten. Ovenleendt ovenst. [illegible].

11 Juni.

Maalselvens Formandskab.

Man kan efter Rimelighed med det Tiste[illegible] den endelige Afgjørelse ang. Kirkegaardens Udvidelse, og det er paatrængende nødvendigt, at der, saasnart [illegible] indtraffer, ufortøvelig lægges Haand paa Arbeidet, samt at de foreløbige Arbeider saavidt muligt iforveien ere gjorte. Jeg skal, skjønt Formandskabet paa sit [illegible] behandlet, ved denne Leilighed oplyse om, at da Forml. [illegible] tidligere [illegible] i [illegible] ikke [illegible] Gravplads, befandtes disse i det Allergeneraldste [illegible] høiest at beløbe sig til Tallet 8, hvoraf der dog maa [illegible] kan være nyere, som ikke længe [illegible], og en af de [illegible] er [illegible] optagen.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1861

at den Gamma [illegible] paa Grund af de store Moser Grund ikke blive fordige [illegible] Post.

6 November.

Vistingen. Tilføie Hr. [illegible] af 11 f. M. findes [illegible] 23 [illegible] af det [illegible] Maaden som Indtægten [illegible] paa Sognepræst [illegible] for [illegible] Udføring i Juni og Juli Maaneder. [illegible] mig [illegible] af 4 f. M. [illegible] Hr. [illegible] Tilføring. — [illegible] at [illegible] Millom [illegible] Da det er [illegible] ingen Grund har [illegible] til at [illegible] Afgjørelse. —

12 November.

D. S. De Højærv. Skr. af 1 Novbr. med Anmodning til mig om at møde ved Tromsø nye Kirkes Indvielse første første S. i Adv. har jeg modtaget. Jeg skal bedste [illegible] muligt foranstalte den til omvendte Søndag [illegible] Gudstj. i Bardo [illegible] og [illegible] møde frem og derhos iagttage det [illegible].

13 November.

Stiftsdirektionen — I det Maalselvs Formsk. har [illegible] mig [illegible] Andragende til Stiftd. [illegible] til Erhvervelse af Klokkergaard for Sognet, skal jeg, da jeg ser, at Formsk. har [illegible] en [illegible] fra mig, denne Sag vedk., [illegible], [illegible] mig at [illegible] denne Sag. — Jeg tror [illegible], at den nuv. Kirkesanger, Kvalsgen, [illegible] har [illegible] og [illegible] den Dag i dag [illegible] formedelst Mangelen af Klokkergaard. Han bor nu 1 Mil fra Kirken og Præstegaarden. [illegible] dette [illegible] fra Sognepr. og [illegible], antager at [illegible] vare indlysende. Det har, til Ex., vist sig ved Kommunikanters Antegnelse. Nu bor han paa den nederste Gaard i Sognet; derfra skal han nu flytte til Vaaren, da [illegible] Mand; men hvor han da skal bo, om muligt i en anden modsat Ende af Sognet, ved for [illegible] hverken han eller nogen Anden. — For Skolevæsenet har denne Sangeres Stilling hadt den Indflydelse, at Kirkes., [illegible], har [illegible] Undervisning, forhen fra den største Deel af Skoleaaret, nu fra det hele, fordi at drive Meget for sig selv. For Fremtiden vil jo visselig en Lærerpost give Mere af sig end hidintil; men naar han [illegible] af [illegible] Lærer [illegible] i følge Kommunalbestemmelse [illegible]

1861.

tilsiste Bevilgning, synes det at ville lægge sig ilde ud, at
Kirkesk., om han fremdeles skal være Lærer, skal være den
eneste ansatte Lærer i Sognet. Og uden at være Lærer kan
desuden jeg intet Begreb om, hvorledes en Kirkesk. skal kunne
leve her i Maalselven hvis han ikke selv er Gaardbesidder.
Dette indseer nu ogsaa Kommunen, og tydeligt, at den, efter den
nylig givne Bevilgning til Skolejord og under de Tryk af de for
Tiden værende store kommunale Byrder, ergaaen saa vidt, som den
vel kan gaa, naar den har bevilget 300 Spd til Erhvervelse
af Klokkergaard. Den proponerede Gaard Finbakken er derfor
ikke den billigste, men vist den bedste Henseende meest skikket
Gaard; det er vel just derfor, at Ejeren atter er gaaen 100 Daler
op i Kjøbesummen. Der findes i Hovedbygningen store Stue med
Omvendelse og Klokkerdommen speciel Anledning til Kjøkken; i en Tilbygning
er en Stue (Tils. (i Tilstand), ligeledes til at afgive den Kirkestue
eller af de Kirkestuer, men i demme ... befolkede Kreds
har anført Ulbeskyttedes at bygge eller leje. — Maalselvens
Kommune arbeider nu paa Anstalter til Skolesagen; en Klokkergaards
Erhvervelse maa, især efter herværende Forholde, ansees som en vesentlig
Del af denne Ordning. Skjønt nærv. Sognepræst ingen bestemt
Mening tør have, om hvad Maaden i dette Tilfælde vil findes forbunden
den til, haaber jeg at Kommunens for Sagen lagte gode Villie vil
være en god Anbefaling for Sagen hos høje Vedkommende. —

Provst Fred (Vedk. Ovenstaaende) Da Maalselv. Formsk. har overført mig nærv.
Andragende til Forføjning ved mig, har jeg anlagt et herved bedre
samme med min Erklæring, og det igjennem Hr Provsten, om Hr
Provsten muligens skulde finde Dem foranlediget til ogsaa at erklære
Dem over Sagen.

13 Novbr

Kirkesanger Niss... Sendt han Anv. for Mathias ... Forhaug paa Bevilling for 5 Schwangere
Alterskr med Anmodning om at sende Beløbet til Sognepræsten

16 November

Gaardbr. Ole T. Kirkeeide Herved anmodes De om at bringe indlagte Bekjendtgjørelse saa snart som muligst og paa hensigtsmessigste
Maade til almindelig Kundskab i Bardo Sogn. —
Da jeg ifølge Skr. fra Hr. Biskop ... modtaget
Tromsö ... Kirkes Indvielse, som er bestemt til 1ste Søndag i
Advent, saa afgives herved den tilhørende Bekjendtgj. ...

Gaardbr. Halvor Guttormsen Skjeggestad

Tromsö Th... Distriktslæge

Sognets Provst

1856 – 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 – 1881

1862

[illegible], som i 8 Aar har opholdt sig i Maalselven og ofte[r] kommuniceret her. Han med al Føie gives det Vidnesbyrd, at han for Menighedens Øine bestræber sig paa at vandre som en ærlig Kristen, hvorfor han paa det Bedste anbefales til Alles deres Tillid og Velvilje, som han paa sin nu forestaaende Finmarksreise maatte komme i Forbindelse med.

12 Januar

Lars Johansen. Ligelydende Vidnesbyrd.

13 Januar

Til Stiftsdirektionen. Undertegnede Skolecommission anholder herigjennem om, at det Ordre Skolecommunen for Budgetterminen af Sgl. Fond bevilgede Bidrag af 15 Spd for Aaret 1861 ved den høie Stiftsdirektions gode hidførde Forestilling snarest maatte blive den udbetalt.

13 Januar

Stiftsdirektionen. Grdbr. Kaspar Fjeldsted har, som hoslagte hans Skr. viser, søgt sig entlediget fra sin Tjeneste som Præstens Medhjælper i Maalselvens Sogn. Idet jeg anbefaler ham til at erholde denne Entledigelse, skal jeg ærb. foreslaa den høie Stiftd. i hans Sted at beskikke Grdbr. Gabriel Pedersen Solli, som i Menigheden har et meget godt ærligt Rygte og Vidnesbyrd om kristelig Omgjængelse, ligesom han af alle Gudfrygtige agtes for en troende og tillige meget forstandig Mand. Den tilbageblivende Medhjælper er den aldrende Ole Stai Nils. Gulhav. Men med Hensyn bad dette Sogns særdeles betydelige Udstrækning og den betydelige Mængde Mennesker, som bo i mange Miles Afstand fra Præstegaarden, skulde det være meget ønskeligt at have 1 Par brave Medhjælpere deroppe, især for at kunne faa et troværdigt Vidnesbyrd om Menighedens og de Enkeltes ~~Vidnesbyrd deroppe~~ Tilstand og Omgjængelse fra Tid til Tid. Der har ogsaa forhen været dels én, dels

Proosten
Jens Paulse[n]
Torger Torgers[en]
Paul Pauls[en]
Ole Tollef[sen]
Jon Larse[n]
Jon Arnt[sen]
Jon Steigen(?)
Proosten
[illegible]
Pernille Pede[rsdatter]
Kirkesanla[?]
i Throndenæs

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

…t naaj
…kan med
…Menighedens
…en orlej
…sse anbefales
…n paa sin
…ble Sommer
…Januar–
…Januar–
…den hvergjen.
…Budget.
…af 15 Spd
…bives godt
…blive den
13 Januar–
…o kaus
…som Provsten
…anbefaler
…tal jeg etc.
…hiske
…Menigheden
…en kristelig
…ligt agtes
…Maud.
…drende
…byn beddeke
…tydeligt
…iles Afstand
…l at have
…Ennud
…ens og de
…ugjsaglse
…deles en, sols

to Medhjælpere oppe i Maalselvdalen. Til at beskikkes som saadanne tillader jeg mig at foreslaa Gaardbr. Erik Arntsen Sandeggen og Lars Olsen Nordeng. Den Førstnævnte er, ligesom den foreslaaede Gabriel P. Sollid, en Mand i en Alder af mellem 40 og 50 Aar; den Sidste nævnte er vel kun 29 Aar gl.; men han har, ligesom Erik Arntsen, det bedste kristelige Rygte; om Bygge har jeg det Haab, at Ørnes egen og Andres Frelse ligger dem stadig paa Hjerte. Derfor anser jeg heller ikke den Omstændighed, at Erik Arntsen d. for Tiden er Kommunens Ordfører, som Noget, der vindre skulde anbefale hans Valg til Medhjælper, hvilken Stilling han ogsaa for nogle Aar tilbage har beklædt.

14 Januar.

Provsten. — Sendt hans Listen in duplo over Ægteviede, Fødte og Døde med Bemærkning, at den 3die Liste vedlægges Arbeidet, den 4de oversendes Distriktslæge Tonsen.

14 Januar.

Jens Paulsen, Torger Torgersen, Paul Paulsen, Ole Tollefsen, Jon Larsen, Jon Arntsen, Jon Stengrund. — Meddelt dem i særskilt Skrivelse deres Valg til Tilsynsmænd i de resp. Kredse, samt vedlagt Instrux og for Nogle afskrevet Prolat. § 51 1 og 2 Punkter.

21 Januar–

Ligelan. —————

21 Januar–

Provsten. — Bemærkes i Anledn. excerpt. Skr. fra Kirkedirektionen &c. Sendt 2 Overhøringslister for 1861 for Bardo Sogn med Undskyldning for, at ikke flere Examina ere holdte i Maalselvens Præstegjeld, samt anført som Grund den sene Tiltrædelse af Embedet først 29de Juli; Mangelen paa Lærere, som gjorde, at lidet Udbytte kunde ventes af Examina, samt det Meget, som har paaligget Sognepræsten personlig, forat ordne Skolen efter den nye Organisation. Ligeledes bemærket, at Grunden til, at Listerne ikke svare ganske til Schema, er den, at Examinerne blev afholdte inden Sognepræstens Ejendtes Jammer.

23 Januar–

Kronens Prinsesse Pedersen Kirkesanger i Throndenes. — Berit Jensd. Solennes i Bardo har underrettet mig om, at De i et til hende skrevet Brev har erklært, at den hos hende boende i Aud. forrett Daabsvidnes byrd meget omtalte Pige, som jo er Deres Halvsøster, skal hedde Ingeborg Jørgine Marie. Da Moderen, Ella Maria Jensdatter, under 18 Mai 1861 har bevidnet, at Barnet i Daaben fik Navnet Ingeborg

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

28 Januar

Provsten

Idet jeg takker for Hr. Provstens venlige [illegible] i Skr. af 15 d. M., og idet jeg [illegible] hermed fremsender [illegible] Udskrift af den angaaende [illegible] af Tilsynsmændenes førte Protokol, og i Forbindelse dermed Udskrift angaaende den længste Skolevei i [illegible] for dette Aar, tør jeg tillige ærbødigst anføre den [illegible] Grund til, at jeg fattede mig saa kort i min forrige Skrivelse, Tilsynsmændene angaaende, nemlig den, at jeg frygtede for muligens at bebyrde høje Overordnede med nöjagtigere Redegjørelse, end Lovens § 73 kunde give Anledning til. Hr. [illegible] den [illegible], som den er, og tør jeg da bede min Skrivelse af 9 Januar gunstigst tilbageholdt. — Hjertelig Tak, Hr. Provst, for Deres kjærlige Ønske for mig og Mine paa det nye Aar! Herren skjænke ogsaa Dem og Deres Sin kraftige Velsignelse i Kirke og Hus! Dem i Herren ærbødigst hengivne —

31 Januar.

Distriktslægen

Sendt hans Mortalitetslisten for 1861.

4 Februar.

De Kirkesøgende i Maalselvens Menighed.

Ikke havde jeg forrettet mange Vinter-Søndage i Maalselvens Kirke, førend jeg maatte ønske: gid vi havde vort lille, fornemme hyggelige Gudshus opvarmet! Og jeg maatte ønske saa, ikke alene for at [illegible] ved mig selv, men ogsaa ved at [illegible] hen til de Ordets Venner, som sidde i Kirken og fryse, til de Ordets Venner, som sidde hjemme fordi de ikke kunde fryse saa [illegible], og til dem, som ikke ere Ordets Venner, men som dog kanske kunde komme og høre og deltage deri, naar de kunde have det bedre i Kirken. Jeg maatte tænke som saa: er [illegible] udslukt, saa vildt det ikke

1862.

hindre Saamenager, naar de kunde sidde varmt, eller dog mindre koldt, naar de komme hjem. Og som jeg tænkte, saa lader jeg til Nogle, baade her, som i Bardo, og de, de dele ikke alene min Mening og mit Ønske, men ønske ogsaa det vilde lade sig gjøre at faa Kirken opvarmet. Saa har jeg da besluttet, i Guds Navn at lade dette Spørgsmaal udgaa til mine Medkristne over Bygden og give dem Anledning til ved frivilligt Sammenskud at faa kostet sig 2 Ovne til Kirkerne, som vi, hver for sig, koste os Ovn eller dog Arne til vore Boliger. Til hvad ovenfor er sagt skal jeg endnu kun føie, at jeg anseer en saadan Foreanstaltning, under vore Forholde, med en 7-8 Maaneders streng Vinter, ikke alene som en Foranstaltning til større Behagelighed, men som et vigtigt Menigheds-Anliggende, da jeg slet ikke har noget videre Haab om, at Kirkesøgningen om Vinteren vil blive god, som det nu er. Dernæst, at der, da nogle, om end udenbetydeligere Reparationer vel maatte foretages, rimeligvis vil medgaa ikke faa Penge dertil, — fremdeles, at naar Indsamlingen maatte have havt saadan Fremgang, at man ser sig, at Noget kunde gjøres, et Møde da kunde foranstaltes, for at tage Bestemmelser ved, at erhverve

Til Bardo Men-
hed —
Provsten

Grdbr. A. Ar…
Haag…
Skolelærerne
Høglet,
Bertram O…
Lauge,
Jon Arnts…
Jens Pede…
Even Ander…
Jon Steigr…
Misfeldt…

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

den fornødne Tilladelse og Anviisning af Kirkens Forvar. – Herved anbefales denne Sag paa det Bedste, og anmodes Ueber, som interesseres for Sagen, til at virke derfor i sin Kreds. 4 Februar. omtrent [illegible] Rundskrivelse.

Til Bardo Menighed –

Provsten.

4 Februar.

Gaardbruger Rasmus M. Tranø paa [illegible], hans Søger sig entlediget fra sin Post som Kirkeverge i Maalselvens Sogn, hvortil han, ifølge den forevisté Beskikkelse, blev ansat under 25 Marts 1858. Til at erholde denne Entledigelse anbefales han herved, og foreslaaes i hans Sted beskikket Gaardbruger Lars Iversen Kjeldmo, omtrent 29 Aar gl., der er en vel oplyst og ordentlig Mand og antages villig og Samvittighedsfuld at ville opfylde de ham i bemeldte Stilling paahvilende Pligter, ligesom han bør [illegible] ved Kirken.

Grdbr. A. Arntss. Haugset.

4 Februar.

Tilmeldes ham, at han er [illegible] som Skolens Tilsynsmand i 10de Kreds og vedlagt Instruxen.

Skoletilsynsmændene Haugset, Bertrum Olsen, Lampe, Jon Arntsen, Jens Paulsen, Even Andersen, Jon Steigrimsen.

4 Februar.

Meddeelt hver især Bestemmelsen af Skoletiden for de resp. Kredse til Underretning og Bekjendtgjørelse ved Sedler til Familierne, samt vedlagt Bekjendtgjørelse for Skolens Formand om Skoletiderne i de resp. Kredse for Aaret 1862.

Stiftsdirektionen

5 Februar –

Da nærv. Udskrift af Bardo Kirkes Forh. protokol (Afr. 12/62) alene indeholder en beskikket Forhøjelse af det i Møde 14 Oct. f. A. til Lærerjord og Lærerbolig Anskaffelse bevilgede Beløb, hvorom Meddelelse gjennem Skolecommissionen [illegible] under 31 October, samt en Gjentagelse af det under samme Dato til den høie Stiftsdirektion indsendte Andragende, har nærv. Sognepræst ikke troet det fornødent at forelægge denne Sag for Skolecommissionen, men oversender samme herved med det

1862 — 28 Marts

D. L.

I Henhold til det ærede Formandsk.s Meddelelse af 18. f. M., om den besluttede Ordning af Opsynsmand af Kirkestuen og en kristelig bidraget Famil. [illegible] i samme, om hvilket bidste Formandsk. forlanget [illegible] at underhandle med Lysmesteren, skal jeg herved meddele, at Indsidder Annund Haldorsen Øsborg har henvendt sig til mig med Begjæring om min Medvirkning til, at han maatte faa Opsyn i Kirkestuen. Annund Maad, som i Vinter saa lidt ofte har været i Arbeide hos mig, er mig fordelagtig bekjendt som en [illegible] i alvorlig og arbeidsom Mand, til hvem jeg mener at kunne betro den Tillid, at aldrig med hans Villie noget forargeligt [illegible] vilde tilstedes i Kirkestuen. Han har ogsaa paa min Forespørgsel erklæret, om paafordres, at ville overtage Reingjørelsens Forretning ved Kirken, hvilken Forretning vel rettest burde overdrages til en Mand, som boede Kirken nærmest, ligesaa hvad Opsyn og Gjerning han om Søndagen kunde udføre med at holde Vejen aaben paa Kirkegaarden, samt ved Kirkens nærmeste Omgivning. Hvis Formandsk. skulde være enig med mig i at faa denne Mand indlogeret i Kirkestuen, skulde det være mig kjært; ogsaa om hans Hustru har jeg intet Andet end Godt erfaret; og da han blot bor til Leje paa Øsborg, kunde han flytte ind efter derom fattet Bestemmelse. — Blot antydningsvis vil jeg tillade mig at henstille til det ærede Formsk., om ikke Reingjøring og Kirkelig[illegible] Funktion om Søndagen kunde tages som Æqvivalent for Husleje, medens han for Reingjøring om Hverdagene, naar han udførte den, fik en lille bestemt Godtgjørelse af Ved[illegible], som han jo førte derfor.

Sprost Thorkelsen Helvereid. — 1 April

Meddelt fuld Underretning om Drengen Johan Andreas Pedersen, som er hos Ole Andr. Bakke, og efter Fødsel [illegible] og [illegible] Opgivende [illegible] og [illegible] Meddelt [illegible]. Se J No 99/61 og Skriv. 24/2.

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862. 7 April.

Stiftsdirektionen.

Ved den strenge Vinterkulde, som er almindelig i M., har det ofte været paa Tale, om muligt, at faa Kirken opvarmet. I Begynd. af Febr. d. A. sendte jeg, efter at have raadført mig med flere Forstandige Mænd, en Subscr. liste ud i Bygden, med denne har et Par agtede Gaardbrugere gaaet omkring, og der er nu tegnet Bidrag til et Beløb af hen. 80 Spd; noget Mere skal endnu kunne ventes. Vi har tænkt os to store Ovne med Mellemrør anskaffede; rimeligvis vil ogsaa Kirken, forat hvad Varmen skulde tilstrække, delvis Reparation, især paa Loftets Gulv. Denne Reparation neppe kan udføres uden ved Bistand af de gjorte Bidrag eller af Kommunen. Men forinden noget Videre foretages, ønskes det underdanigst ved Henvendelse til den høie Stiftsdirekt. at erfare, om Sammes Samtykke kan paaregnes, og under hvilke Betingelser. Det er denne Henvendelse, jeg herved ærbødigst tillader mig. Vi havde det vel for rimeligst, at Sagens formelige Gang er gjennem Kommunebestyrelsen, men vi ønskede at kjende den høie Stiftsd.s Mening og forsaavidt have noget Fast at holde os til, forinden vi henvendte os til Kommunen. I Sagens Anledning og ved dens Anbefaling skal jeg tilføie som min Overbevisning at et Foretagende, som det omhandlede, i Maalselv ikke blot hører til større Behageligheder, men maa ansees som en bestemt Fornødenhed, om en nogenlunde stadig Kirkesøgning om Vinteren skal kunne paaregnes. Herved kommer ikke alene flere Vinderi [illegible]

Boghandlet[illegible]

Bestyrelsen f[illegible]
Tromsø Semin[illegible]

Kirken i Betragtning, men ogsaa fordi den for mange Kirkesøgende lange og besværlige Vandring derhen, hvortil Kulden i Gudshuset bliver dem saa uhyggelig og farlig, at ældre og svageligere Folk maa aldeles skaane Kirkegangen af Frygten [illegible] for den hele lange Vinter.

Tillige tillader jeg mig at ytre den Formening, at ikkeveel nogen Reparation i den hvorom handlede Anledning bør foregaa — siden en saadan vilde vel mange Bidragydende strax trække tilbage-, der store Fordringer for Øieblikket ikke kunde gjøres i saa Henseende. Blot færre Kuldegrader i Kirken vilde være en stor Vinding, og en fuldkommen Udbedring kunde, om den skulde ansees fornøden, skee senere, naar Opvarmningen engang var indrettet. —

Ogsaa i Bardo er der betydelig Interesse for et lignende Foretagende.

9 April.

Boghandler Mordal — Meldt ham, at Skolevæsenet ikke skal have det hos ham resterende [illegible], heller ikke for det Første flere Forskrifter.

9 April.

Bestyrelsen for Tromsø Seminar.

Se: Tromsø-Seminariet side 205

Ved eftr. Begjæring at oversende næv. Andr. fra Ole Olsen af Foldalen om ved første Optagelsestermin at erholde en Plads ved Seminariet, skal jeg bemærke Følgende: Ole O., som forr. har forgjæves søgt den [illegible] Optagelse, er nu hos sin Broder, som er Gaardbr. i Maalselven. Han søgte [illegible] herhen, og da her var Vacance, fik han ikkun 4 Stemmer i Sognet. Siden har begyndt sin Forberedelse, [illegible] og lit med ham. Jeg fandt ham vel kjendt med sin Børnelærdom, og det lyder saa, at han er [illegible], [illegible] for [illegible] da og [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

(8) 1862.

Tid har været ganske tjenlig. Han er kommen frem
i Retskrivning og i Regning. Hvad Grad han
har paa at underviise, derom kan jeg desværre
endnu intet Vidnesbyrd give, da just hos ham
endnu intet Skolebesøg har været gjort; men efter
hans hyppige Henvendelser til mig i Skolesager og
efter Tilsynsmænd og Forældres Udsagn maa jeg gan-
ske vist antage, at han baade er flittig og i [illegible]
til sine Kundskaber har skikket sig ret vel ved sin Tjeneste.
Forøvrigt anbefaler han sig meget ved sit stille, fordrings-
løse og venlige Væsen, ligesom han har [illegible]
ofte, som den ofte mange Miles Vej paa nogen Maade
kunnet tillade det. Han har nu samlet sig lidt Penge,
og hans Broder vil vel ogsaa hjælpe ham noget. Allerhelst
var mig meget kjært, om alle [illegible] og gavnlige unge
Mennesker dennegang maatte vorde tildeelt
sit Andragende. 12 April.

Prosten

Kommunekassen. Omg. Skolelærer Andr. Haabeltvannne for at
have holdt Skole i (Specif.) tils. 14 Uger — [illegible]
— 22 Spd. [illegible], hvilke anvises ham af Skole-
kassen — 24 April.

Finmarkens Amt. Hosfølgende 4 Restancelister, nemlig 1, over Gaardbrugere i Maal-
selvens Præstegjeld til et Beløb af 91 Spd. 18½ s.
2, over Indsiddere i Maalselvens Præstegjeld til B. af 34 — 14 —
3 over Leilendinger og Kjøpere i Maalselv Hovedsogn — 11 — 4 —
4 over ditto ditto og Tjenestefolk i Bardo — 3 — 4 — 8,
tillader jeg mig hermed at oversende med Anmodning om, at de
maa forsynes med Hr. Amtmandens Autorisation til lovlig
Indfordring. 2 Mai.

Prosten

Prosten

Bekjendtgjørelse om [illegible]. Hermed indkaldes de stemmeberettigede Ind-
vaanere af Maalselvens Præstegjeld til Valgfor-
samling i Maalselvens Kirke Thorsdag den 12te [illegible]

Prosten

1862. | ere ikke for Børn uddanstillede til deres Skolegang.

Da Komm. saaledes bestræber sig for, hvad Udredler ang., at imødekomme de vigtigste Fordringer til et virksomt Skolev. for Bygden, og da man bør gjøre disse, at den gode Stemning, hvor Tidernes ikke ringe Tryk, maa vedligeholdes og befæste sig, har man, under takn. Erkj. af det i 1861 modt. bet. Tilskud, det Haab, at man til de nu foreslaaede bet. Udgifter vil faa den ansøgte Hjelp af Distriktsskolekassen. | Stiftet.

Udskrifter af Formskabs og Skolekomm.s Forhandl.protokoller dette Andr. vedl. hoslagtes.

8 Mai.

Stiftsdir. | I H. til den h. Stiftsd.s Forlangende i Skr. af 20 Oktbr f. A. meddeles, at ingen Forandringer er i Løbet af Aaret foregaaede med Skolekommunens Eiendom Lavangsjorden Fuerborg. Nummer Omrave vedk. denne Lavangsjord skal med det Første blive Stiftsd. tilstillet. | D. S.

8 Mai.

D. S. | I H. t. d. h. St.s Skr. af 20 Oktbr f. A. meddeles tjenstl., at Bardo Sk.Komm. ingen anden Eiendom har end den ogsaa Gjeldende Lavangs. med paastaaende Huse. Kommunst.s Beslutn. ang. samme af 1 Debr f. A. er i Udskrift indsendt, og har d. h. St. under 6 Marts d. A. meddelt – Intet at med samme at erindre. | Stiftsd.

Kjøbekontr. Udskr. antages at indeh. alle fornødne Oplysn. om Jordens Størrelse, udkræves dog maaske.

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 – 1881

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862. vand [illegible] Kr. til at komme i Bev., end tidligere har rist Tilf. Da han imidlertid for Tiden efter eget Ønske kun har 16 U. Undervisningstid aarlig, ved denne Omstændighed allerede være afgjørende for, at man for dette Aar ikke kan anbef. ham til Aders-tillæg.

8 Mai.

Målselv. I Møde 13 April forsl. besluttede Maalselv. Kolst.

1, den nu i Aarlid [illegible] Opf. af et Skolehus for vore 4 Kreds (Fagerfjeld), hvortil Kombst. anmodede om at bevilge 100 Spd., mod at Kredsen som i tidl. Møde har vedtaget at bringe Materialierne paa Stedet og til at bygge, at [illegible] paa den af Kolst. i Mødet nærmere best. Maade overtager denne Forpligtelse.

2, Opførelsen af en Lærerbolig paa Fursberg Lærerjord, hvortil Kombst. anmodedes om at bevilge 350 Spd., mod at Kredsen efter samme med eget Tilbud bidrog 70 Spd til Skolestue i Lærerboligen.

Den første af disse forlangte Bevilgninger blev af Kombst. i Møde 27 April nedstemt besluttet.

Den anden blev besluttet indtil Videre stillet i Bero.

Da der nemlig [illegible] ingen [illegible] nu til Erhvervelse af Jordvej og Bolig for Kirkesk. Lærer den tidlig befalgte Vej, besluttede Kombst. først og fremst at faa denne Sag fra Haanden, hvorfor Gaarden Forbakken blev besluttet indkjøbt, og Kjøbet paa Stedet afsluttet for 700 Spd. [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Kolek.s forstaaf. Bestemmelser, saaledes blev ogsaa
de fastsatte af Kommunest. fattede med Forbehold
af, at man skulde andrage om Bidr. af Di-
striktsskolekassen.
Man skulde saaledes herved ville andrage om
1, et Bidrag af 120 Spd til Ertv. af
Klokkergaarden. (Kolek. §24, 2det Post).
2, Et Bidrag af 30 Spd til Opf. af Skole-
hus i Fagerfjeld.
Til nærmere Oplysning (som M. i ovenn. Møde
af Kolek. blev overdraget Sognepr. at meddele)
afsendes her Bidrag. for indev. Aar. Sedforkyn.
— hvorhos Extrakt af 1862 Aars Skole-
regnskab vedlægges.
Den nye Ordning i Skolek. begyndte med 14
Kredse (samt Fagerl. og Stridi) med 3 Lærere;
nu haves 17 Kredse, (hvoraf in Lar og en an-
den skal have 12 U. i Skolen) med 5 Lærere.
Skolelokaler ere for enkelte Kredse leiede for d. A.
Et Laan paa 600 Spd er søgt til Ertv. af 3
Lærerjorder og begyndende Opf. af Lærerboliger.
Vistnok har den nu indtraadte Vending i Klokker-
gaardssagen for denne Bygd hindret Anskf. af
Lærerbolig oppe i Bygden; men ligesom 1
Lærerjord allerede iforvejen er kjøbt, saa er det fremd.
Kolek.s Mening, at Skolens Sag i Mlslv. fremmes
ved at skaffe flere Lærere Bolig og Jordeie.
Forhaabentlig vil en i de andre Kommuner hen-
lagt Kapital og se antagelig til den største
Del — blive hendelt for Skolekassen til saadan
fremtidig Anvendelse. — I Kirkedalen har Op-
sidderne givet Tilsagn med Arbeid. for egen
Regn. at opføre en Kredshus. — Skole for forst.
Børn holdtes i afv. Sommer i 4 Uger. Af Tallige.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

…det Opfordring
…om at erklære,
…indelig andrage
…ng som under
…lg. med Nord,
…, om at opnævne
…lle Lægsmand
…ing velvillig ke…
…Imensale det
…rends Styke

…Mai.
…l, at Kirkesk…
… nalé som
… før ordent
…ig Mand
…ls over Hvers
…en af hans
…l for Kommunen
… Lag, om
…hvis vild, over
… Anledning
…jöre Noget
… den anden
… i renl Mod…
…tager indbenk,
…t bede Dem
…dertid, at
…faldes, som
…ag gjörligt.
…handling med
…anordnet Fra…
…Mai.
…mundt, fölgende

Documenter: 1, Beregningsdel om Velgjørende-hed Bidrag ved Kirkestole eller anden slags Omlendelse; 2, samme Beregning til Opslag paa Kirkerne; 3, Listen over de Mennesker(?) boende Kirkerne; 4, Beregning: om sidstnævnte Opslag som Bilag til No 1.

Provsten. Det under 29 Marts sidstl. modtagne Blanketten tilbagesendes hermed i udfyldt Stand. De skulde efter min Tilbagekomst fra Bardo, været sendte med forrige Post; men jeg fandt da, at jeg manglede nogle Oplysninger, som jeg først har faaet idag.

Provstiet. Under 3 d. M. meddeler Provstiet Maalselvens Skolekommissions i Möde 12 f. M. vedtagne Erklæring, at ingen af Kommunens Lærere) [illegible]. 12 Mai.

Lensm. & Sogneraadsformand. Da det i Skolek. er oplyst, at det [illegible] altfor slemt ud med Deres Börns Opdragelse hjemme, og da det navnlig er oplyst, at Moderen, som ofte er i længere Tid alene med dem, aldeles ikke har den tilbörlige Magt over dem, har Skolekommissionen, ifölge Skoleloven § 51.4 besluttet at anmode Fattigkommissionen om at faa Deres 2 ældste hjemmeværende Börn bortsatte til brave Folk, som ville tage sig kjærlig af dem og holde dem ordentlig til Skole. Ifölge denne Beslutn. er Gaardbruger Gabriel P. Sollid anmodet om og er gaaet ind paa at tage den ældste af de hjemmev. Drenge til sig, hvorom De herved underrettes med Tilföiende, at Drengen med det Förste vil blive afhentet, ligesom, at det andet af de nævnte Börn ligeledes med det Förste vil vorde bortsat.

Provstiet. 10 Mai. Under 3 d. M. meddeler Provstiet Skolekommissionens Erklæring af 12 f. M., hvorefter den antager, at ingen af Kommunens Lærere for Tiden opfylder alle Betingelser for Erholdelse af Alderstillæg. [illegible] indkomne Oplysninger fra den ovenfor i Dalen ansatte Skolelærer O. Larsen, som antagelig ikke [illegible] Stand til paa denne i denne Henseende. Ude af Stand til paa denne

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

Tilbøielighed at faae Skole: samlet, men i fuld
Overbeviisning om, at ovennævnte Ldt. var og
aldeles grundet paa [?] mangelfuld Erindring af
La:sens Tjenestetid, tillader jeg mig foruden de i Circul.
af 17 Septbr f. A. fordrede Oplysninger her at afskrive
Skolec.: i Forening – 7 Januar e. A. – gjorte Indstilling
af Larsen til den Post, han nu har: "I Betragtning
af de i forlagte Karakteristike o.s.v. (se Forhandlingsprotokollen.
Ole Larsen har, som tillagte Beskikkelse af Provst
Nilsen i Forening med bilagte Attest fra Sognepræst Heen
udviser, tjent som Omgangsskolelærer i Lessö fra 3 Febr.
1846 til Udg. af Marts 1853; som bilagte Beskikk. fra
Provst Müller i Forening med bilagte Attest fra Sogne=
præst Welhaven udviser, hvor han dernæst tjent som
Skolelærer i Maalselven fra 17 Septbr 1853 til Aug. 1860,
da han ifølge Direktionens [?] Udvisende indtraadte
~~tr~~ som Elev paa Tromsø Seminarium, hvorfra han
blev udexamineret i Juli 1861 med Karakteren Meget
duelig. 20 Januar [?] begyndte han atter sin
Lærervirksomhed her; Stiftets Beskikkelse har han
endnu ikke erholdt; men hans Ansættelse er meddelt
Provstiets Skr. af 7 Februar. – Hvad hans
ligesaa korte Virketid her angaaer, har jeg [illegible]
Anstændighed, og hvad der viser Sædelighed og Agt=
[illegible], end Duelighed i alle
Exempel i hans Levnet og Færd; [illegible]
Skolens Forholde. Folket er nu endmere glad
i ham end tidligere; og saavel ved Skolebesøg som
ved hyppige Meddelelser fra ham er jeg til min
Glæde bleven mere og mere befæstet i, at vi i Larsen
har faaet en Lærer, som vi kunne være vel tjente med.
Jeg har ikke erfaret Andet, end at han rigtig passer Skole=
tiden; jeg er vis paa, at han ved forstandig Medgjør=
lighed og Held virker for flittigt Skolebesøg; efter hvad jeg
har erfaret, holder han god Orden og Tugt paa Skolen; og
jeg har ogsaa i denne korte Tid, ialfald i enkelte

1856 – 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

… i [illegible]
… na og
… ning af
… de i Cirkus.
… at afskrive
… Indstilling
… ingen
… lingspr…
… e af Provst
… prest Kean
… fra 3 Febr.
… 185. fra
… Sogne
… hjent som
… Aug. 1860,
… Mrae Mo
… fra han
… Meget
… ller fra
… hos ham
… meddelt
… haus
… Tiltak
… Agerk
… i alle
… glad
… for
… i min
… i Lofen
… hjente med.
… Skole
… Medgår
… bad for
… lem; og
… meddele

Krag, meddelt god Fremgang hos Børnene. Som Bevis paa Skoled.s Tillid til Larsen kan ogsaa bemerkes, at den nyt bestemte Sommerskole for forsömte Börn vil blive til ham overdraget. Han underviser 32 Uger om Aaret. Efter Foranst. tillader jeg mig at formene Skoled. Larsen til Erholdelse af 1ste Alderstillæg.

13 Mai.

Provsten. Efter JNo. 77 opgivet, at de tre Lærerposter, af hvilke Ole Larsen har en, blive avancerede med 32 Uger aarlig og Kostehold og Herberge efter Skoleloven, forresten uden Indstilling af 7 Januar tilknyttede Bestemmelser i Skoled.s Indstilling af 7 Januar. Paa Fremdeles [illegible], at L. har været paa Seminar, paa almindelige Bestemmelser og er [illegible] til at tjene som Almueskolelærer i Tromsö Stift i 7 Aar.

13 Mai.

Ves Kron Andersen Prones. Meddelt hans JNo. 74.

13 Mai.

Sognepresten i Pajala og Kengis. En Lap, Thomas Paave, har bragt en Kvindepige, Brita Stina, ned til Bardo Sogn, hvor hun nu tjener hos en brav Mand. Hun siges nu til at være omtr. 14–15 Aar gl., men ved Intet om sin Herkomst, uden at hendes Moder hedte Magdalena og er död; Faderen ved hun Intet om. Da hun skal være fra Pajala eller Kengis, anmoder Hr. Sognepresten om at meddele mig de Oplysninger, de skulde ha den Adgang til, ang. dette Barns Familieforhold og Fremtidsudsigter, om hun vil blive hentet hjem igjen eller ej, og i Tilfælde at hun skulde blive her, da at meddele mig den Attest om hendes Fødsel og Daabs-Dag, som her vil være nödvendig for hendes Konfirmation. –

I Forbindelse hermed skal jeg omtale, at jeg for flere Maaneder siden tillod mig at tilskrive Dem med Anmodning om Daabs-Attest for Kvindepigen Mathilde Dattera, Datter af Inderst Erik Peterson – Moder hedder Anna Greta – Faderen har Tilnavn Paavo eller Mäinnikko – som

1862.

efter Attest fra Provst Lassen(?) er födt 4/9 1844, men har hverken Daabs Vidnesbyrd hjemme. Maaskee er ditto Dreng ikke kommet til sit Bestemmelsessted; Pigen maatte ved den nys afholdte Konfirmation blive tilbage og vente med Konfirmation indtil den omforeenede Attest, som jeg herved altsaa udbeder, og hvis Vedkommende paa Ørnevig(?) skal blive sendt. Med kjærlig Hilsen –

15 Mai.

Formandskabet.

I Anledning af den i Juni d. A. afholdende Valgforsamling for Maalselvens Præstegjeld skulde jeg udbede mig Underretning om, hvorvidt Nogen af Præstegjeldets Stemmeberettigede er under midlertidig Tiltale ved Kommunens Suspension.

Formandsk. 13.

16 Mai –

Sognepresten i Lenvik(?)

Herr Sognepresten tillader jeg mig at anmode Hr Pastoren om at sende Daabs-Attest for Helena, Datter af Lappen Gulbrand Andersen, hvis første Hustru hedte Susanna, hvis anden Hustru Margrete Nilsdatter skal være ovennævnte Piges Moder. Attesten udbedes i Anledning af paatænkte Konfirmationsforberedelse i denne Sommer eller Høst. Hun opgiver at være 23 Aar gammel. Paa Ørnevig(?) skal Attesten Vedkommende blive sendt.

17 Mai.

Attest for Kirkes. Kreutzer

Da det Kirkes. Kreutzer har begjæret til Bilæggelse af en Ansøgning om Forflyttelse til Ibestad, mine Attest forsaavidt Kirkesangerbestillingen angaar, skal jeg herved bevidne, at Kreutzer har en meget god Sangstemme og et meget godt Gehør, samt at han forstaar med Værdighed at udføre sin Tjeneste i Kirken. Saavel af Klokkertjeneste(?) baade som Uskikkeligheden af hans

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Indtægter har været trykkende for ham, og det er rimeligt, at han i sine Henvendelser vilde blive mer skikket for sin Bestilling, om hans Kaar blive forbedrede, og hans Sind saaledes lettere, og det er dette han ved denne Leilighed har haabet at skulle opnaa. Maatte han fatte dette og at sin Sag i Herrens Haand!

Formandskabet. 13.

23. Mai.

Sendt först 28 Mai i den derunder anførte Form.

Ved at bringe Tromsø Stiftsdir. ved Skrivelse meddelte Kirkelse(?) i Anledn. Kommunebestyrelsens Beslutning af 4 April – Sagen No 2 – til Formskabets Kundskab, skal jeg bemærke, at samme Sag er mig blot foreløbig meddelt ved Ordføreren med Betydning, at den senere gjennem Bardo Formsk. vil blive mig tilstillet, hvilken Meddelelse jeg da hidtil forgjæves(?) har afventet. Men nu faar jeg i Henhold til Stiftsdir. Skrivelse herved underrette Formsk., at jeg vel gjerne vilde dele den høie Stiftsdirektions Antagelse, at Formsk. ved de bevilgede 20 Spd. ikke har villet befri Menigheden fra dens Vedligeholdelsespligt med Hensyn til visse Præstegaardsbygninger, men at Bevilgningen er gjort under den Forudsætning, at Præstegaarden ~~[illegible]~~ er i Overeensstemmelse med den afholdte(?) Synsforretning fra Kommunen ~~[illegible]~~ er bragt i fuldforsvarlig Stand. Men selv efter denne Antagelse, eller rettere sagt, just under den, bør jeg ligesaavel paa Grund af mit mangelfulde Kjendskab til Synsforretningen selv, som paa Grund af meine(?)

som hun aflagde for Kaldsfjældet, hvorved hun i Sundags Ting synes ret vel at kunne rede for sig. – Om den nævnte Person er mis-ligt anlagt med farlig Adgang, efter indsigt, naar Lejlighed gives.

18 Juli.

Sogneprest Figenschou –

Ved at oversende den i Brev af 11te forlangte Attest skal jeg paa Opfordring bemærke, at Sultefodring er temmelig udbredt i dette Præstegjeld. Jeg antager ogsaa, at altfor Mange, saa vel vilde synes at Sultefodring er et styggt Ord, som de ikke vilde lægge sig Beskyldningen for, dog ikke anse det hverken for synderlig Synd eller Skam at knap-fodre deres Kvæg, saaledes at Sagen i Grunden bliver den samme.

24 Juli.

Provst Frost, Tromsø –

Herved meldes at en gift Mand af Resten Sogn, hvis Navn er opgivet som Andreas Sivertsen Gotterfjord, omtrent 30 Aar gl., Natten til 16 Juli sidstl. druknede ved Tømmerflødning i Stor-strømmen i Maalselven. Liget er ikke fundet.

1862.

Biskopen –

[a]

6 August –

Forklaring over Skolevæsenets Tilstand i Maalselvens Præstegjeld. 1. Mit Skoledistrikt, som i Begyndelsen af den nuværende Kirkesangers Tjenestetid udgjorde 1 Læsedistrikt, senere 2, senest 3 Læsedistrik-ter, er ved Skolens nye Organisation, approberet af Stiftsd. under 25 Septbr. f. A., inddelt i 14 Læsedistrikter og 2 Biskoler med 4 Lærere. Efter den nu vundne Erfaring er det Spørgsmaal om ... det Spørgsmaal om, hvorvidt denne Inddeling kan anses ganske hensigts-mæssig, og dens ... Forandring ... med ... Gjenstand for Kaldets Overvejelse. — Skoleloven

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

av [illegible] Skolestuen. [illegible] indskrænket til 8 Uger for hver
Krets, medens Skolestuen har været [illegible].
Hr. Sogneprest antager, at det vil være rettest,
for det første at vedbeholde denne indskrænkede Skoletid,
da en stadig Skolesøgning, der anses for meget af det,
der især maa tilstræbes, paa denne Maade for
Tiden sikrest vil kunne paaregnes. — Til
Skolesøgningens Fremme har den i Beg. af d. A.
skete Ansættelse af Tilsynsmænd meget bidraget. Flere
af disse har vist baade Dygtighed og Nidkjærhed,
ligesom de allerfleste af dem ere [illegible]. —
Paa given Foranledning afgaves skylst til den høie Stiftsdirektion
den Erklæring, at man ikke anser faste Lokaler
hensigtsmæssige eller fornødne. Eftersat Mængden
af Børnene har begyndt [illegible] at komme til
Skolen, viser det sig imidlertid, efter min Formening,
at dette Svar ikke er ganske forsvarligt. Skolekommunen
[illegible] til at forbedre sine [illegible]lokaler i adskillige Kredse, ligesom Bygningen af et Skolehus
er bestemt for [illegible] og [illegible] Kredses Side. —
Undervisningen har i det Hele endnu ikke kunnet
opnaa at svare til L. § 5. For blot en Begyndelse at efterkomme § 5 [illegible] ere 10 Expl. af Berlins Naturlære
omdelte til de 4 første til Brug for de ældste Børn;
men at Meget er der ikke blevet af, tildels af den
Grund, at endnu nødvendigere Ting har staaet aldeles
tilbage. Den [illegible] Undervisning har tildels været
temmelig forsømt, endnu mere Skrivning, mest
Regning. Dette gjelder især enkelte Kredse, hvor saagodtsom
alle Børn har manglet begge disse i de 2 første [illegible]

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

Tag. Med Indenadslæsningen staar det forholdsvis
bedst. Læsetabeller ere anskaffede (nogle efter af
Provstiet anmeldte) og bruges almindeligvis ordentlig.
Lyd- og Forskrifter anskaffede for Skolens Regning.
Med Anskaffelse af Regnetavler er det gaaet
smaat, dog bedre og bedre, og nu har enkelte
Mænd indkjøbt saadanne til Udsalg. Her har
været et Virvar med forskjellige Udgaver af
Religions-Læsebøger. Nu anskaffes der kun af ei Sort:
den autoris. ældre Udg. af Katechismen og Forklaringen og
Vogts Bibelhistorie. Til Læsebog (Forandringen og
Bortleis Naturlære) er anskaffet Knudsens,
der dog hidtil ikke er tagen i Brug, og skal
anskaffes endel Exempl. af den, som udgives paa
offentl. Foranstaltning. — Skolen er hidtil
fra 1 October til ult. Mai; at holde Skole i
Sommermaanederne, vil i Reglen være umu-
ligt her, hvor Jordarbeide og Gjødning lægger
Beslag paa de om Sommeren endnu altid
uundværlige Arbeidskræfter. — At forsøge paa
at faa en vedvarende Underviisning efter
§ 7 i Skoleloven har man hidtil ikke anseet raa-
deligt. — For endel fattige Børn — antagelig
c. 17 — er i Juni og Juli d. A. holdt 4 Ugers
Skole paa 2 Steder i Bygden. Af disse maatte
flere understøttes af Fattigkassen, hvilket ogsaa i
Vinterens Løb har været tilfældet med 80 Børn, medens
flere fattige Børn, især oppover Dalen, har været henviste
understøttede paa Skolestederne. — I Skolerne
har hidtil været afholdte i d. A., nemlig i Kr.
3, 4, 6, 10 og 11 Kreds med tils. 166 examinerede
Børn, hvoraf 137 fremmødte.

2. Bardo Skolecommune er ved den nye Inddeling

1856 – 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862

inddelt i 2 Hoved- og 1 Bidistrikt, og saavidt mig bekjendt, har der hidtil ej vist sig nogen Ubeqvemlighed eller Mangel ved denne Inddeling, ihvorvel det maaskee kunde være ønskeligt, ved given Leilighed, at faa gjort en og anden Forandring. I Bardo har man hidtil ogsaa vel godt hjulpet sig med de af Kommunebestyrelsen paapegede Lokaler; maaskee det dog for Fremtiden vil have sine Vanskeligheder for Salangsdalen og Skoledalen.

Forældrene har, fornemmelig i et af Lærerdistrikterne, vist en glædelig Interesse for Skolen; i andet Distrikt fandtes i 1861 ingen Skoleforsømmelser, ligesom Skolesøgningen overhovedet maa ansees for god i Bardo (i Gjennemsnit for Aaret 1861 omtrent 3½ ulovlig Forsømmelse for hvert Barn). Tilsynsmændene har i det Hele paa en glædelig Maade samvirket med Lærerne til Skolesøgningens Fremme. – Hvad Underviisningens Standpunkt og Børnenes Kundskaber og Udvikling angaaer, antager jeg at Bardo har et, om end ikke stort, Skridt foran Maalselven, i det Hele betragtet, hvilket for en betydelig Deel maa have sin Grund deri, at Bardo i senere Tid har været heldigere med Hensyn til stadig og duelig Lærerbetjening. –

3 Skoleexamina har hidtil i d. A. været afholdte, nemlig i Sørdalens, Moens og Aasens Kredse, med tilsammen 45 examenspl. Børn, hvoraf de 44 fremmødte.

[a]

7. August

Biskopen – Erklæring angaaende Skolelærerne i Maalselvens Præste-

gjeld. 1. Kirkesanger Knudsen, 48 Aar gl., har været ansat
siden 1842 og er Seminarist fra Throndenes S. Han var
først Enelærer, hvorefter Andragende, en Tid havt Stor-
fjorden (under 5te Vendeskred Timebefolkning) som Distrikt,
og bestrider nu i 5, 6 og 7 Kreds 24 Ugers Skole.
Han har god Gave og antagelige Kundskaber til at udfylde
sin Plads som Lærer. Hvad hans Forhold ang. synes
han at have mangl. for at sætte sig ind i, at der
maa være en nöjagtig og fast Skoleorden;
dog tror jeg at K. nu i denne Henseende skal have
at gjøre sit Bedste. Han kan ikke ganske frikjen-
des for Ubefindighed i sit Forhold med Forældre og
Børn; men saadan synes at ligge ham til. Hans
Formuesomstændigheder ere forknytte, hvori det beklagelige
Savn af Klædning og hans Familie's Uvished antages at
have en stor Deel. 2. Andreas Hansen, 26 A. gl., har
i omtr. 2 Aar været Omgangsskolel. i Maalselven. Han
har kun nydt nogen privat Underv. af Poster Mel-
hom og har ringe Kundskaber, men god Villie,
ligesom han har vundet Agtelse og Godhed baade
hos Børn og Forældre. Han træder nu ud af Skole-Tjeneste.
3. Ole Olsen fra Foldalen, 21 A. gl., har siden efter Hjelp
vært Omgangsl. her i Maalselven, men er nu afreist til
Tromsö Sem., hvortil han har ret gode Forkundskaber,
ligesom hans Forhold her har været særdeles godt.
Nu tilstaar Seminarist P. Nordnes af Skoledir. forestaa ansat
som Lærer (i Kredsen om Nordnes) Han har en meget
god Dom. Alt. og Agtet Regler.
4. Semin. Ole Larsen af Lesje Præstegjeld, nogle og tredive
A. gl., har været Omgangsskolel. i sin Hjembygd i 7 Aar,
hvorefter i 7 Aar blev Seminarist fra Tromsö i
1861 og er siden Nybaar Skolelærer i Maalselvens
övre Sondistrikt. Han har, saavidt jeg har erfaret, meget
solide Kundskaber, gode Evner, og udviser megen Nöjagtighed
og besindig Vedholdenhed i sit Kald.

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

5. Kirkes. Jon O. Isaksen har været Lærer i Barduº i omtr. 19 Aar og er 40 Aar gl. Han er uden Seminar. Dannelse, men har flittig arbeidet til Kundskab. Efter min Formening er han en yderst duelig (og efter Omstændigheder) Skolelærer, og hans Vandel er exemplarisk. 6. Morten O. Sundberg, hen. 28 Aar gl., har været Lærer i Bardo siden Decbr 1858. Han er dannet ved Tromsø Semin., har meget gode Evner, meget gode Kundskaber, et meget vindende Væsen, og man anseer ham for en dygtig Lærer. Hans Vandel er exemplarisk. 7. Halvor Andersen, Gårdbr. paa Bones i Salangsdalen, virker som Lærer i Lunde Krets siden Nytaar. Hvad han kan, har han ved Selvdannelse. Han er en brav Mand og vel hjemme i Guds Ord. Om hans Udeugelighed, Dueligheder som Lærer kan jeg endnu ingen Dom afgive. Hans Alder er 40 Aar.

Provsten – Bardo Formandskap

11 August.

Provsten.

I et den 8de August paa Præstegaarden i Maalselvens Skolekommission afholdt Møde, hvor alle Medlemmer paa .... fremlagdes Ansøgning fra Seminarist Peder Nordnes om Ansættelse i en af de ledige Skoledistrikter i Maalselven, tilligemed vedlagt Dimissions-Attest af 8 Juli d. A. Ansættelse indstilles i Sk. Forhandl. Prot. Denne Ansættelse med Peder Nordnes Ansøgning og Dimissions-Attest tilligemed oversendes Hr. Provsten til Afgjørelse.

11 August.

D. S.

Samme Meddelelse angaaende Peder N. Ansættelse med 2 Bilag.

2 September.

Sognepresten i Malangen.

(Skrivelse No. 165/62). Tilbagemeldes, at intet Pigebarn enten efter eller nøie med ovenanførte Navn findes anført blandt Døbte i Præstegjeldets Ministerialbøger

1856 – 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible] Straf og forretten [illegible]

Sörge Börnene. Han erklærede, at han for en Tid siden var ifærd med at skille sig fra hende; men hendes Svaghed bevægede ham til at blive. Efter Alt, hvad jeg kunde erfare, plejer han hende og de to Börn med Omhu.

Efter alt dette vidste jeg ikke bedre end at sætte dem en Frist til Udg. af Mai Maaned; inden den Tid skulde en bestemt Erkl. gives, som skulde lede enten til Ægteskab eller til fortsat Forfölgning; be[illegible] Kvindens Tilstand forinden, skulde Sognelægen (?) søges om inden den ovennævnte Frist. Jeg skulde imidlertid, om det lod sig gjøre, ønske at faa Lægens Erklæring om hendes Sygdom, da det maaske allerede er afgjort, at Ægteskab ikke er at tænke paa.

Imidlertid skal jeg snart og senest strax efter Udløbet af den forelagte Frist, melde Hr Provsten, hvad Enden bliver paa min Forhandl. med disse stakkels Mennesker, som nu synes at faa kjende endel af Syndens bitre Frugt.

22 April –

1863

Udvandr. (?) af Halvor E. Nergaard.

... De ovenn. Ægtefolk med samtlige Börn i dette Foraar agte at udvandre til Amerika, hvor de skulle have en [illegible] tidligere [illegible] Søn, gives dem Attest. fra denne Menighed. Da Att. begjæres, idet de saa i godtsom staa paa Reisen, har jeg ikke Anledn. til at [illegible] deres Adfærd (?), hvorvidt [illegible] Jeg kjender (?) [illegible], heller ikke noget Videre om deres Forhold, end at Halvor Eriksen saavelsom den her nævnte Søn Erik ikke [illegible] Gud [illegible] til sig og [illegible] hjælpe dem til det [illegible]!

Erstatning 38 Spd. 80 ß (i 98 27) de accidentelle Indtægter for 1862 34 — 7 — udkomme Aarets Indtægt af Bardo 170 Spd. 114 ß.

Herved maa jeg vistnok bemærke, at de accidentelle Indtægter i Bardo f. J. A. formeentlig være usædvanlig ringe, ligesom den faste Indtægt maaskee kan være noget større; men over 200 Spd. kan den samtlige Indtægt formeentlig ikke anslaaes. Maalselvens hele vor Indtægt formeentlig ikke anslaaes. Maalselvenhele var da staaende tilbage med 400 Spd. eller noget Mere, og skulde dette Sogn, uden Vederlag for Bardo, alene udgjøre et Sognekald, er det, saa dyrt som de fleste Fornødenhedsartikler her falde, at befrygte, at Maalselven vilde komme til at forøge Tallet af de smaa Kald, hvor en Præst med Familie neppe kan finde sit Udkomme. Derfor, saafremt den Deel af Øverbygd, som maatte agtes forenet med Bardo, ikke skulde afgive større Indtægt end Bardo, og saafremt, paa den anden Side, ikke et Nabosogn (der har været Tale om Reisen) i Tilfælde kunde forenes med Maalselven, kan jeg, under nærværende Forholde, ikke finde en Adskillelse af Maalselven og Bardo tilraadelig.

16 Febr. 1863

Til Skolelærerne i Maalselven og Bardo

Lejlighedsvis har jeg talt med nogle af Skolelærerne om det Nødvendige i, især som Forholdene i [illegible] [illegible] at skjellige Steder i disse Menigheder nøjagtig at have et vaagent Øie med de Skolebørns [illegible] Forhold i og udenfor Skolen, der nærme sig Confirmations-Alderen. Det er nemlig min Mening, at [illegible] kirkelige Tugt man kan have mangesteds [illegible] den [illegible] blive — baade [illegible] Lejlighed [illegible] ved de [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible], og at Bestemmelsen [illegible] ikke alene maatte [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] meget [illegible], man [illegible] om Udkommendes [illegible] Forhold. Ligesom jeg da [illegible] [illegible] [illegible] fra [illegible] Religionsunderviisningen.

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

Målselv Sognepr. Kopibok 1861 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1861.

naar Anledning ved Læregjenstanden der frembyder sig, og eller underviser ved Privatlærere, indtrængende og hjertelig at minde Eleverne og fornemmelig de ældre, om, hvilket vigtigt Skridt der snart skal afslutte deres Barndoms Religionsundervisning, hvorhos vil jeg opfordre Dem [illegible] om, saafremt nogen aandelig Vækkelse eller [illegible] befindes! Dersom [illegible] til Deres Kundskab, da at underrette mig derom, hvortil [illegible] mundtlig Samtale forhaanden Anledning vil gives, samt i Særdeleshed, naar Tiden til Confirmandernes Antegnelse nærmer sig, at holde Dem beredt til at give mig de i Henhold til Foranførte ønskelige Oplysninger om dem af Deres Skolebørn, som ville melde sig, hvilke jo ville være Dem bekjendte deels ved Forespørgsel derom i Skoletiden, deels, hvis Examen er holdt, ved den da skeende Udtrædelse af Skolen. Disse Oplysninger som følgelig ønskes hvert Aar, kunne meddeles, enten i et Lærermøde eller, hvis et saadant ikke er berammet inden 8 Dage før 1ste September, da ved personlig eller skriftlig Henvendelse til mig. I Forbindelse hermed skulde jeg [illegible] stille til Deres egen Overveielse, om det ikke skulde tjene til Vækkelse af Sands for Skolen og til Frugtbargjørelse af Religionsundervisningen, om Læreren efter Tid og Leilighed gjorde et og andet Besøg i Børnenes Hjem, udenat netop Paatale af Forsømmelse eller deslige paa Deres Bestillings Vegne førte Dem derhen. Blandt Andet kunde De da og saa en og anden Gang faa givet et godt Vink saavel om Forældrenes rette og ønskelige Deeltagelse i Skolens Gjerning i Almindelighed som om den rette Maade at begynde Undervisningen med de Smaa. Jeg behøver neppe at anmærke, hvor vigtigt det vil være, at Herren hjælper til, at saadanne Besøg findes i Alvor og Kjærlighed og Beskedenhed.

Skolelærer Strømsnæs

Stiftsdir.

Anledn.

Biskopen

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Efter Alt, hvad jeg har seet og erfaret, har han viist en levende Interesse for Undervisningen og Børnenes Fremgang samt Omhu for deres sømmelige Forhold paa og udenfor Skolen. Han har for sin Alder og Stilling gode Kundskaber, er i Besiddelse af meget god Lærегaver, og passer med Orden sine Forretninger; saavidt jeg veed, har han ogsaa været yndet af baade Børn og Forældre. Hans moralske Vandel i Menigh. har været god.

Hvilket jeg paa Forl. af Skolel. Nordvaag i Anl. en paatænkt Ansøgn. om Forflyttelse herved [?] attesterer.

1863

15 Septbr.

Attest

Ole H. Kvalvaag med Hustr. Rasmine Evensdtr. har i omtr. 8 Aar levet i Mlselv som Gaardbrugere. Ligesom han i Egenskb. af Afholds-Agent og indtil i den senere Tid som Tractatsælger [?] for Missionsselskabet efter Alt hvad jeg ved har gjort den gode Sag god Tjeneste, saa har han her i Menigh. i de 5 Aar, jeg har været Prest i Mlselv, brugt den Naadegave, Gud har givet ham, til at formane sine Medkristne med Guds Ord til Tro og Herrens Efterfølgelse, og har med sin Vandel altid givet et godt Exempel baade i kristeligt levnet og i flittig og forstandig Røgt af sit Husvæsen og Gaardsbrug. Da han nu rejser herfra for i en længere Tid at opholde sig i sin Hjembygd i Nbh. af Stavanger, anbefales han med hans gudfrygtige Hustru til Guds Beskjærmelse og Medkristnes Velvillie.

17 Septbr.

Amtmanden

I Anl. af Hr. Amtm.s Skr. af 11 Septbr. sidstl. ang. en Uoverensst. af 10 pCt mellem Maalselvs Formskabs og min Opgave af Middelpr. paa Rugkorn i det forløbne Aar til 30 Juni skal jeg oplyse, at jeg har erhvervet ... Opgave

1856 21 April

Stiftsdirect. Jeg tillader mig herved at fremkomme med Forespørgsel om, hvorvidt nu, efterat ifølge Kgl. Resol. af 21 Decbr. 18 50 af Gaarden Storbakken er af Oplysningsvæsenets Fond indkjøbt til Præstegaard for Maalselvens Præstegjeld, hvorvidt foranstaaes eller besørges Gaardens Bebyggelse. Saameget jeg erindrer er det Sognepræsten, der ifølge Kgl. Resol. af 22 Febr. 1853, 4 Post, om Oprettelsen af Maalselvens Præstegjeld, hvorvidt besørges Gaardens bebygget. Uanmeldt at det høiligen tiltrænges, at Bebyggelsen fortsættes med al Kraft, saa har dog Formandskabet, saavidt mig bekjendt, endnu ikke truffet nogen Foranstaltning dertil. Til Høstlaaden at maa en ny Forladelse eller Bygning være færdig; thi skal Korn indbjerges i den nuværende gamle ind det aabne [illegible] Tag, saa er det at befrygte, at Korn vil blive fordærvet, ligesom alle mine Poteter i Vinter ødelagdes i den uforsvarlig opførte Kjelder under Fornyelsen. [illegible] mægtige [illegible], som Skaber, mangle, og i det Hele taget ere de Udhuse, som forefindes, efter Skjønnets Dom i [illegible] Stand. Da 3 Mand, der af Formandskabets Navn forestaar Bebyggelsen, [illegible] ingen [illegible] er [illegible] at faae Arbeidsfolk her; thi de fleste af dem, der forstaae sig paa Bygningsarbeide, ere, efter hvad jeg har hørt, allerede betingede af Andre; man [illegible] dette Mal gaae an at faae betinget Arbeidsfolk fra Tromsø eller andetsteds. Da det er mig magtpaaliggende at faae Bebyggelsen saasnart muligt sat i Gang for dette Aar, tillader jeg mig at udbede mig Stiftsdirectionens Raad, Vink og Veiledning saasnart muligt med Posten. —

29 April

[illegible] Søndag d. 27 April 1856 havde [illegible] Handelsforvalter [illegible] Ole Jacobsen [illegible] af [illegible] Sogn og Jomfru Johanne Louise Krane et Barn, født d. [illegible] til Daaben i Maalselvens Kirke; det fik Navnet Julius [illegible]. Faddere vare: Hr. Ole Steen Nielsen [illegible] og Jomfru [illegible] Lensmand Johan Nielsen [illegible].

S.d. [illegible] 1855

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

fra Handelsmanden Halvorsen og Kopstad i Maals-
elven om en Middelspr. paa bedste Rug af 5 Spd.
Jeg skulde formode, at Formskb. har taget Henspr
til almindeligt Rugkorn, hvis Priis jeg antager har
vært omkr. 5 Spd., medens min Opgave gjelder
bedste Rug, hvorved antagelig forstaaes østersöisk Rug,
som ude Gjördet kjöbes i Maalselven.

23 Spbr.

Sindssvage Medicin.

En Regn. fra Senj. & Tr. Fogderi af 8 August, ank.
23 s. M., udviser, at Kristine Albertine Israelsd.
(Gjerdelie) Natten til 2den August rømte fra Sygehuset,
hvor hun var indlagt 15 Juni for Syphilis. I Reg.
af denne Maaned forføiet fandt jeg hende paa hendes gamle
Bosted ved Maalsnes. Nils Mikelsen sagde, at hun
var rømt i Vildelse, idet hun var sluppet om Natten.
Hun var syg, og Fattigv. maatte bidrage Noget til
hendes Underholdning, hvilket en sandsynlig ogsaa
vil gjelde om hendes Opgavning, da Manden
maa arbeide fælleskabs for egen og Börnenes Ophold.
Denne Sidste yttrede, at saalenge hun ikke var
frisk, kunde der ikke være at tænke paa Giftermaal.
Mig er det ogsaa en betænkelig Sag at drive paa et Gifter-
maal, hvoraf maaskee kunne ud en Hast. kunde befryktes
sørgelige Følger. Jeg bör vel ialfald först höre, hvad vedk.
Læge maatte erare.

Imidlertid undlader jeg ikke at gjöre Hr Sorenskr. denne
Meddelelse.

16 Octbr.

Frost Trane.

Postregn. fra 13/6 63. Ovennævnte Hr Pr. til Underretning for det Tilfælde,
at de omnævnte Forlovede fort. i Rejsen vedblive deres lovstridige
Samlevnet, leiesleier, saafremt Hr Pr. skulde antreffe dem, beder
dem tilspurgt, om nogen af dem vedgaar tilleiere Leiermaal. Hr. Lensmand Eftersyn
Afkom bring tilbagesendt.

23 Oktober.

Bispekopien.

I Anl. af Hr Bps Skr. af 28 Mai sidstl. vedk. den fastsatte

Konfirmandskole skal jeg for Maalselv og Bardu Vedk. meddele Følgende.

I Maalselv Sogn har i de sidste Aar ingen egentlig Konfirmandskole med fast Ordning fundet Sted. En saadan havde tidligere været, at medens Mlslv var Annex som en Tid efterat det var bleven Hovedsogn, under Assist. af Kirkesangeren, som dertil Pleje havde Nøgelaf hver Konfirmand, havde oppebaaret en fast Løn for hver Skoledag. Dette ophørte imidlertid, og jeg fik af Skole-Forstanderskabet, at min Formand i Løbet i Aaret 1858 forgjæves har søgt tilsat faa Konfirm. til at møde 3 Dage hver 3die Uge, eller at faa Løn skaffet til Lærer ved en Konf. Skole i Form af Fastskole. Heller ikke i min Tid har Sagen kunnet endnu erholdt nogen fast Ordning. Imidlertid havde jeg i Høsten 1861 ved Konf. Underv. nogen Lærerhjelp, som siden af Skolekassen blev betalt; i Høsten 1862 blev bevilget 4 Ugers Lærerhjelp med Kostmaalet; og [struck-through word] paa Skole-Budgetforslag for 1864 har Skolek. nu opført 6 Ugers Lærerhjelp med Kostmaalet og en Kostholdsgodtgjørelse af 24 Skill. daglig. Saafremt dette Forslag bliver vedtaget af Kommunest., vil da, hvad en Lærers Aflønning angaaer, en Konfirm.-Skole kunne ogsaa være ordnet i Maalselven.

Her findes intet fast Skolelokale. Det har da været et Held, at Præstegaarden [illegible] med Værelser, at jeg uden Afsavn har kunnet undervise Konff. [illegible], i denne Høst, da Tallet var c. 60, endog i 2 sammenhængende Værelser.

Konff. bo under Undervisning paa de nærmeste Gaarde. Jeg anser ikke dette mer muligt, end at en saadan Skole [illegible] i en Skolebygning, om end under Opsigt, naar jeg blot kunde bruge det dertil, at der paa nogle Gaarde opholdes alene Drenge, paa andre alene Piger. Presten og Læreren gjøre naturligvis om Aftenen nogle Besøg omkring paa Gaardene.

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1863

Underviisningen har ikkun været saaledes indrettet: Een Form, hvorpaa jeg underv. at Pastor (Provsten etc. Pigenes) i Kirk Underviisningen og Bibellæsning, medens Læreren samtidig har havt det andet i Bibelhistorie (udvalgte Stykker) og Indenadslæsn. Om Aftenen har vi skiftet Partie. Desuden har Læreren i enkelte Aftener havt Sangøvelser med de Unge. Og har Læreren undertiden havt alle eller de fleste underviist, naar jeg enten har maattet reise bort eller har havt endeel af de meest Tilbageliggende besøgt. ~~Ette~~

I Slando, som ved dets Forening med Maalselven fik en holdt jeg Konf. forb. og Konfirmation i Bygden selv (hvert andet Aar), har forhen Kirkes. besørget den største Deel af Underviisningen, og han tillidt Pr. havt denne bort til.

Jeg har forsøgt det paa en anden Maade. De Unge, som skulde konf. Vaaren 1862, havde jeg fra Novbr. samlet her hver 3die Uge, og ved tilsidst 8 Uger i Ende Fredag og Lørdag hver Skjønt denne Orden kan falde besværlig for dem, som har meget lang Vei (og deter mange), saa gik det dog ved at ikke afholdt Menighedsmøde som de Tilstedeværende Gjeste, at den samme Fremgangsmaade atter skal forsøges. Jeg har her ingen Lærer til Hjelp, og Underviisningen bliver selvfølgelig mere indskrænket; men han har afholdt Ungdomme Vinteren igjennem Underv. paa Omgangsskolen ved Siden. Forhandlingen foregaar i Kommunens Skud paa Kirkens Siden.

I Slando findes altsaa f. T. ingen Konf. skole, og kan neppe ventes, naar Forhandlingen skal foregaa i Slando og bestrides af Presten.

Men dette skal Jeg for min Deel ikke beklage, skjønt det forlangede Ophold i Annexet kan have sine Ulemper. Jeg maa nemlig tilstaa, at jeg hidtil havt baade liden Tilliid for den fast. Konf. skole. Forhandlingen vil dog nemlig kun — for at tillade mig at bruge Hr B.s Udtryk — in forevrit Form, ligesaa vel, naar det ikke skal vise fraklig Verden, man haandhæver en hele militær

Tugt over denne ugevis samlede Ungdomsflok.
Imidlertid, Nödvendigheden deraf og er her ogsaa forhaanden, ialfald saalænge, indtil Övrebygden bliver Annex.

Et i Grunden andet Spörgsmaal turde det ansees, om Kirkesanger, som saadan, skal være Lærer ved Konf.-Skolen. Det kunde synes rimeligt, at Pr., som er nödsaget til at have en Konf.-Skole, heller selv skal kunne vælge sin Medhjelper frit iblandt de forhaandenværende Lærere. Men paa den anden Side skulde jo Kirkesanger, der dog som i Bestallings Mæssig skulde staa Pr. og Menighed nærmest; han vil i Regelen have de forreste Lærere ved Kredsskolen; han vil, som i Alm. bosiddende Mand, være den mest stabile Lærer i Kommunen og saaledes vinde Stilling. Skjönt jeg for min Del nok uden Undtagelse har benyttet en anden Lærer, saa maa jeg alligevel erkjende, at Kirkesanger er nærmest til at udföre dette Lærerarbeide, og det kunde saaledes vel være i sin Orden, om Forpl. og dermed Berettigelsen til at overtage samme herefter indföres i Kirkesangernes Bestallingsbreve. Men at jeg skal tillade mig at yttre det som min Formening, at de ikke bör være forpligtede uden Lön. Det er vel nu en hævdet Skik over Landet, at Presten har sin Lön, om man saa skal kalde det; skulde en Kirkesanger maaske en fattig, slet lönnet Kirkesanger arbeide uden Lön? og det, maaske paa en Tid af Aaret, da han kunde udrette Noget for sig selv med sine Hænders Arbeide? Saafremt denne Sag overhovedet bör ordnes ved en lovl. Ordning, formener jeg, at Lönnen ogsaa for dette Kirkesanger-Lærerarbeide bedst kunde bestemmes i Overensstemmelse med Skolel. §28.

Hvad Kommunernes Forpl. i denne Henseende angaar, saa er det vel at antage, at ingen Komm. under Nægtelse vilde beholde det ligesom for en Paastand af Misbrug i et Hjem, saalænge Kredsskolens Skoletid tilstrækkelig fyldestgjör Lovens Fordring. Naar dette Tilfælde maatte blive anderledes, saa er det, efter min Formening, (ikke Konf.-forberedelsen, men) Konf.-Skolen, saalænge som samme er nödvendig, og ikke kan afløses af en anden mere tidelig Ordning, en Skolesag, der rigtig kan i

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1862.

blive det kommunale Skolevæsen uvedkommende. Men det indsees, at en Nøgtelse af Bevilgning dog her vil kunne indtræde, og det vel af den Grund, at Konf. skolen ikke er, som Almueskolen, formelig legaliseret.
Er det saa, at Konf. skolen for disse nordlige Egne er, og vil i længere Tid blive, fornøden, er det da ikke tjenligst at søge den ordnet ved Lov? Derved vilde Fremtiden være sikret, og mangen, om end kun forbigaaende, Strid med Kommunerne undgaaes.

Kommune-beslutninger

28 October.

Maalselv. Kommunebest.

H. H. Biskopen har gjort at tilstille mig kors. Tegning tegnen for Alteret i Tromsø Kirke, i Skr. af 12 Octbr. sidstl. Anledning til nu at forelægge samme for den ær. Kommbest. med Forslag om at forandre efter Alteret i Maalselv Kirke, hvorhos Tegningen efter Afbenyttelsen bedes tilbagesendt.

Tromsø.

Idet jeg paa det Varmeste anbefaler den ær. Kommbest. at fatte Beslutn. om den her paapegede Forandring af Alteret i vor Kirke, hvis altfor saltige og ufuldførte Udseende er iøjnefaldende nok, skal jeg endnu bemærke:

Kommunebest.

1, at Midtpartiet af Altertavlen skulde bedækkes af Tøj (rimeligvis Klæde), og det ud gydede Kors, som staar paa Alteret, forarbejdes af en Mand i Tromsø.

2. I Forb. med den foreslaaede Forandr. af Alteret maatte formentlig tilligemed Borttagelsen af de i Koret opførte Højstole (og de tilsvarende Stole nede paa Gulvet), Altret Kordskranke blive sat. Det maa nemlig ansees for det meest Vanheldende og meest Uværdige ved vor Kirke, at den efter dens nære Indretning ikke kan siges at have egentl. Kor. For dog at spare paa Kammet og for kun at beklage

Frand Sprovst.

Stiftsdirek.

Lensmanden
1865

Igaar meddeelte Gaardbr. Hans O. A. Øvergaard i Forening med Skolel. O. Larsen mig paa Nordmoen nogle foreløbige Omstændigh. ved Gaardbr. Berge Knudsen Nordgaards pludselige Afgang, idet han dog just ikke udbragt for at besættes, nemlig:

Mandag 2den Janr. sidstl. kom Husm. Jon Jonsen Øvergaard Sönnerne med Berge Knudsen, som laa med Hovedet forover bunden med Reb paa en Langslæde, til Øvergaard, hvor Mandag kom være [illegible]. B. Knudsen var bevidstløs saaret og jamrede sig svagt. Han blev derpaa kjört op til Nordg., hvor han strax efter døde. Jon Jonsen skal have forklaret, at han var i Skoven, hvor saavel han som den Afdöde arbeidede med Tömmer, og at han har fundet Sidstn. liggende i Nærh. af Tömmerstokken, som Hesten trak. Der skal i Liigets Hoved findes et dybt Saar (uden Knusning) og nogle grasse ubetydelige Skrammer.

Sandsynligvis er den Afd. forulykket ved Tömmer-Kjörselen, men da det dog er uoplyst, hvorledes Saaret egentl. er ham tilbragt, i hvilken Henseende der skal gaa mærkelige Rygter oppe i Bygden, og da der føres stærke Ankler over Jon Jons. s Uvedkommenhed og Ubehjælpelighed med at bringe den Saarede fra det kolde Leie paa Sneemarken i Hus, fandt jeg det at være min Pligt at lade Liget blive henstaaende i Svalgangen til Bedeh. paa Nordm., medens jeg meldte Sagen, hvilket herved skeer. Jeg skulde udbede mig i Forb. med Skifter. i Albert, Medd. om, hvorvidt Liget kan bisættes.

10 Januar

Fogden –

Ann. om at sende Restoplöbet af Rettigh. Restanser for 1863. Efter Kopib. var Restoplöbet 79 Spd 72 ß

Afdr. af Prestegj. Laanet for 1864 tilsammen 24 Spd
Rest for 1863 - - 9 - 78
[illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Tromsø.

14. Stiftsdirekt.

Den gl. Skoleh. Lars Evensen Forsek i Bardo har i sin Embedstid og jeg ved ikke ret hvormange Aar tidligere været Pr.s Medhjelper i Bardo Sogn, hvor han da kan have sit [illegible] Distrikt med Salangsdalen. Han ønsker nu at fratræde, da det falder ham svært baade at komme til Kirke og i Husene, hvor der er Noget at udrette.

Ved denne Anl. skal jeg bemærke, at der for Salangsdalen, som fra Listarnes? til Bones er omtr. 3 n. M. lang, vel kunde tiltrænges 2 Medhjelpere, hvilket i senere Tid er blevet mig en vis Sag, efterat det ene Tilfælde forargeligt med det andet i moralsk Hens. paa denne Kant af Bygden er passeret. Det er nu saa heldigt, at man kan faa 2 sjelden ordentlige og dygtige Mænd som i en sjelden Grad besidder alm. Agtelse til Pr.s Medhj. der i ovenn. skal herved ærb. begjæres?, at i Lars E.s Sted beskikkes som Præstens Medhj. i Bardo (for Salangsdalen)

1, Grdbr. Ole? Bersven? Andersen Bones,

2, Grdbr. Simon Kristian Simonsen Kroken.

15. d. S.

Grdbr. Ole Olai Nilsen Gulskar?, der i mange Aar over den lovlige Tid har været Pr.s Medhjelper i Maalselvens Sogn, søger sin Entledigelse fra Ombudet, hvilket kan anbefales.

I hans Sted foreslaaes Gaardbr. Hans Olsen Holmen, en velmenende og kristelig Mand med hæderligt Rygte, og som efter flere Aars Virksomhed som Fattigtilsynsmand er velbekjendt med Folk og Forholde i den angj. Del af Bygden

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1866 [illegible] Grund jeg ikke have gjort, saa meget meer som Sagen nu snart er en Maaned gammel hos mig. Men jeg skal ikke undlade, at jeg har været længe for at ~~faae blande~~ blande mig i denne Sag, ~~efter~~ saadan som den har artet sig, og tør heller ikke, førend [illegible] gjøre det, uden saa er, at det af mine Overordnede skulde blive mig paalagt at indhente Oplysninger.

Jeg har hört, at der skulde være i vente fra Øvrebygden en Remonstration, og jeg har ventet paa den; men den er ikke kommen. Jeg har talt med Nogle derovenfra, og de har holdt sig til den Kgl. Res., Noget, hvori Hr(?) maa vi(?) [illegible] mig imod dem, ialfald saalænge Sagen staar saaledes, at Alt synes at blive ud paa Kombinat.s ene Alternativ: at faa Sagen stillet i Bero.

28 April

21. Biskopen. Medd., at det vistnok vilde været ønskeligt at have henl. Visitatsen til længere ud i Juni end i Skr. af 8 d. M. antydet, men at man dog heller ønsker samme 9de eller 10de Juni end i Septbr. Bekjendtgjørelse vil komme betimelig til Kirkegj., naar jeg her modtager samme 14 dage før Visitatsen.

30 April.

22. Amtet. Indsf. til Autoris. Restantselisten for Maalselvens Sogn over 102 Grdbr. (hvoraf 1 [illegible]).

15 Mai

23. Biskopen. Den ved Kvænske Befolkning i Prestegjældet udgjorde 31 Decbr. f.A. 108 Personer. Dissenterstillinger har Lensmanden i A. f. ved ham gjort Uddrag af Folket. listen anført saaledes:

Gaardbrugere	4.	Samtlige i Maalselvens Sogn og gifte.
Lejlændinge	1.	
Rydningsmen	1.	
Kvarmænd(?)	3	
Piger(?)	2	Samtlige gifte.

[a]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Inderster 12, hvoraf i Mbs. 9. Samtlige gifte.
Tjenere 16, — — 9.
Løse Folk 2.

Desuden udgjorde den norsk-kvænske Befolkning 47 Personer,
— — den finsk-kvænske 35 —

Den foranførte Tælling er søgt udført med Nøiagtighed, men kan efter Sagens Natur ikke være fuldt paalidelig. Blandingsracens Fremstilling har jeg ikke paa Tallet. For at supplere og støtte mit Bekjendtskab til Kvænernes moralske og borgerlige Forhold har jeg fra 5 Lærere, i hvis Distrikter de allerfleste bo, faaet, tildels temmelig nøiagtige, Opgaver.

Det viser sig, — for min Frist at blive ved Maalselvens Sogn — at de bedste Kvæner bo/bære die i Øverbygden Bosatte. Endt har i sin Tid i Folkemunde omtalt nogle af disse; endnu leve 3 Generationer af den Kvænfamilie, der udgjorde Øverbygdens allerførste faste Beboere. De fleste af Øverb.s Kvæner tale Kvænsk, Norsk og Lappisk, Børnene dog, saavidt jeg har erfaret, bedst Norsk. Flere af dem anser jeg for gudfrygtige Folk, der dog lidt søge Kirken og navnlig sjelden udenfor deres Altergangsdage. De holde sig helst til deres kvænske Bøger og har tildels havt imod deres Børns norske Skoleundervisning, hvori dog i senere Tid er indtraadt en glædelig Forandring; nogle af Kvænbørnene er meget flinke (især f. Ex. i norsk Retskrivning), og der har været ogsaa brave Konfirmander iblandt dem. (Heraf har Kirkel. Larsen med sin Dygtighed og Venlighed ikke liden Fortjeneste). Skjønt det største af disse Kvæner mærkes som gode, tildels endog meget gode, Naboer, er det dog naturlig, i hvilken Grad de har kun ...

166. hvilke deres eget Stel og gaar sin egen Gang. De ere i Regelen renslige Folk.

Af det Foranførte vil fremgaa, at den norsk- Kvenbefolkning i Øvrebygden gaar, om end med svage Skridt, en Fornorskning imøde, samt at de alle, saagodt som uden Undtagelse, kunne nyde godt af Ordets Forkyndelse i Almindelighed, naar Samtalen derfor er tilstede. Forresten bemærkes at deres Kirkevei f. T. er overmaade lang - over 4 Mile; ved Besøg oppe i Bygden ere de altid tilstede, ligesaa ofte ved Examener.

Nedenfor Fossen (mellem Maukstad og Fossen findes [illegible] paa Kvenerne) stiller Forholdet sig langt anderledes. Paa 11 Grdbr og endeel Leilændinger samt 1 Husmand ere samtlige Familier fattige, nogle yderst fattige; 3 har [illegible] erholdt Fattigunderstøttelse. Omtr. 8 Familier her forstaa og tale mere og mindre godt Norsk; 4 Familier – paa tils. c. 20 Personer – forstaa Lidet eller Intet af Norsk, ihvorvel deres tilvoxende Børn begynde at tilegne sig Noget af Sproget. De fleste ere ~~nylig~~ indflyttede i senere Tid, dog tildels for nogle Aar siden. Disse Familier har hidtil staaet fuldt tildels udenfor vort Menighedssamfund, naar det er, at nogle af deres Lemmer har søgt Nadveren dels i Kirken, dels ved Sognebud og da efter Samtale ved Tolk; en af Konerne har dog nu lært noget Norsk og kommer i Kirke. 3 af disse 4 Familier have et slemt Rygte for Uredelighed og ~~for~~ Uordentlighed; 2 af dem har været straffede; en har vist aldrig været i Guds Hus her, undtagen den Dag han blev viet med en Kvinde, med hvem han havde havt mange Børn, og som havde ligget paa Sygehuset for venerisk Sygdom; Ritualet maatte som gjennemgaaes med dem ved Tolk.

I ~~Af~~ de først antydede c. 8 Familier ~~ere~~ findes nogle ret

Disse Fam. [illegible]

lidlige Undtagelser, ikke Fædrene og de voxne Børn; en Familie er [illegible] fra Balsfjorden; de øvrige [illegible] ikke Guds Ord, med Undt. af en Qvinde oppe i [illegible], hvis Mand er Fin – en heelt igjennem elendig Familie, som bestandig staar under Fattigunderstøttelse, og hvis Børn der vel nu maa blive Alvor med at bortsætte trods deres Modstræben. Forsaavidt der i disse Familier findes skolepl. Børn, søge de Skolen; i Bygd. maatte Lærer og Tilsynsmand gjøre meget for Vandring til dem, dog ikke her som i [illegible], af [illegible] Gr. af national Egenhed, men af de Grunde, som ellers alm. afstedkomme Forsømmelse.

Dette var nu Familierne. Men saa kommer Skaren af de Enkelte, som bo snart her, snart der, opholde sig her udi Arbeide og reise bort, ~~komme~~ snart blive borte eller komme igjen. Det er visstnok ingen stor Skare; men de ere vanskelige at møde, naar man faar med dem at gjøre – vanskelige fordi de som oftest ikke forstaae Sproget, ofte ere gjenstridige og haarde og fulde af Fordomme og Fordreielser, religiøse og borgerlige; og det er tungt at tænke paa dem, naar man ikke møder dem; thi det siger sig selv, at de leve, for Manges Vedkommende blandt dem, – uden uden Guds Ord. I den seneste Tid indflyttede mange Qvinder – i Maalselven; af de 22 fra 1866 L. K. som Indflyttede i Kirkebogen anførte Personer ere 12 Qvinder; af 16 andre fortrinligt [illegible] i.s.A. anmeldte ere 13 Qvinder, tildels Familier med flere Børn. De komme over Fjeldet ned i Bardo og videre til Maalselven, tage ind hos deres fattige Landsmænd og lide ondt, om de ikke finde Arbeidsfortjeneste, som dog tør ikke altid staae færdig. Ikke

[illegible]

Blik

Forstaa da ikke at tale Norsk. Mange af dem
(ere dog tidt ... saa en Kosten den langen omvendte Skjemming)
[illegible] til Tromsø: Naar disse kommer til mig
med deres Attester — som oftest har de en Tolk
med — kan jeg selvfølgelig ikke indlægge dem til
Guds Huus, men kun spørge, om de have
Bøger med sig og tale lidt med dem
om det ene Fornødne og deres Opførsel og Vandel
paa det fremmede Sted — Alt ved Tolken; og
det er ikke godt at tale om saadanne Ting ved
Tolk, ialfald ikke for mig; ~~og~~ men vanskeligst da,
naar det skulde gjælde med Seglenwighed at
undervise dem som trænge dertil. Jeg har
derfor ofte ønsket en brav og kyndig
Hjælper, en Mand, som forstod baade Kvænsk,
Finsk og Norsk, og som havde Evne og
Kunskab til at ~~undervise~~ opfriske i deres Børne-
lærdom baade Kvænerne og de flere ældre
Finner, som ogsaa ere vanskelige at handle
med, især naar de skulle bøges til Guds Bord.
Men her er ikke — ialfald ikke endnu — nogen
Adgang til at erhverve en Kvænsk Lærer
for Maalselven — ikke heller for Maalselven
og Bardo tilsammen. Jeg har tænkt mig
Muligheden af, at nogle Kommuner kunde
have slaaet sig sammen om en saadan
Mand, der maatte være baade ambulerende
Kateket og — om muligt i god kirkelig Forstand —
indre Missionær for de Fremmede.

I Bardo staar en ... Sagen — hvad 24. Konst. Lærer Dangstad [illegible]
angaar Udk.'s Dygtighed til at forst. a. Norsk-
ende. som i Maalselvens Øvrebygd; dog ~~med~~
~~den Forskjel, at i Bardo~~ ogsaa her ere de
fleste Kvæner opførtede, om end ikke fødte i
Bygden selv; flere saadanne ... indbragte Børn

ere flere Skolebørn; de findes navnlig i Skibotn-
[illegible] Kirke. Undtagelse er en især [illegible]
Familie bestaaende af 8 Personer, der
ikke forstaar Norsk, og med hvis Børn man
har havt Vanskelighed m. H. t. deres Optagelse
paa Skolen. En Kvænenke, hvis Mand for
nogle Aar siden kom bort paa Fjeldet, kan
intet Ord af Sproget og har saa hun ikke
gaaet til Alters; hun blev for en Tidsfrist given en
medboende brav Medhjælper, som har en dygtig Kvæn-
pige, der er konfirmeret i Norge, i sin Tjeneste, til
Undervisning i Katekismus [illegible].
Forøvrigt maa jeg med Rimelighed antage, at
de voxne Kvæner i Bonde alder — om end
mer og mindre fuldkomment — ville kunne
forstaa en norsk Prædiken.

Saa er det nu; men hvad hjemme skal kunne
siges om et Aar eller to, hvis den
i denne Vinter begyndte fleraarlede Overflyt-
ning fra Sverige skal vedblive, faar Tiden vise.

Endnu et Par almindelige Bemærkninger om Kvænerne:

Alle ere enige om, at de ere af et usædvanlig
"stivt og stræng t Gemyt."

Ligesom deres fra Sverige medbragte Religions-
kunstelser — saavidt jeg har bragt i Erfaring, — ikke
ere rige, saa er og deres Kristendomsopfattelse tem-
melig subjektiv, Min egen Erfaring i dette Stykke er dog temmelig
indskrænket.

De yttre ingen borgerlig Almeinaand, ikke engang
de, som i Grubb. ere Dyrkere ældste Beboere. Ikke
en eneste Kvæn har nogen Bestilling i Kommunen eller
Menighed. Jo — en Kvæn i Tagadalen, som jeg ikke nok
er dispenseret Lærer — til megen ukyndig Forsøg — Skolekommissionsmand; men det er allerede gaaet i Glemsel, som jeg sagde.

54.
Norsk Kvænmand [illegible]

Den 29de April d. A. (14 Mai) døbtes i Alleskirke
et nøgle Barn, som hvis Forældre opgaves udenfor.
Pige Lava Aanesdr Brandtorm og Gorbs, gift Mand
Ole Gunnarsen Haugen i Havika. Barnet var født
17 Febr. d. A. og fik Navnet Anne Katrine.

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER
1856 - 1881

nogen [illegible] Benaadning. Præstens Svar: "Jeg vover mig . . . . .

Meddelelsen om dette hans Ønske." (No 8/67). I denne Anl. tillod jeg mig at udbede mig af Forstanderens Oplysning og Veiledning — Oplysning om, hvorvidt de Forstanderes antages, at en saadan Ansøgn. i dette Tilfælde med Føie kunde forsøges og da tillige af hvem, — hvis jeg skulde have anmerket, kunde jeg ikke vægre mig derfor; — Veiledning med Hensyn til Maaden, hvorpaa, under hvilken Forudsætning, en saadan Ans. skal affattes og Momenter til dens Begrundelse. Sagen er baade i det Hele og for denne Sags Vedk. for mig ganske ny; jeg ved saal. ikke engang med Vished, til hvor mange Aars Strafarbeide han er dømt.

25 April

Elvetoft. Att. om Martin Hansen — . . . Hans Forhold under Konf. forberedelsen fandt jeg upaaklagelig; men efter hans Afreise herfra Bygden har jeg hørt, at han allerede tidligere har vist sig upaalidelig, saaat det følgelige Skudsmaal, som nu er [illegible], ikke vilde faa nogen Forandring.

1867

10 Mai

Amtet. Hoslagt tillader jeg mig ærb. at indsende en Skr. fra Ordf. E. A. Sandeggen til Undersøgelse og en Udskr. af Målselv Fattigkom. Forh. pr. 6te Mai d. A., begge angaaende den Sultefødning, som i denne Vinter grasserer, især i enkelte Strøg af Bygden.

[a]

Man ved virkelig ikke, hvorvidt H. H. Amtet vil finde sig befoiet til at tage sig af denne Sag saadan som den her foreligger; men man har troet at burde vare sin Herr. om nogen Bistand deraf kunde ventes; thi den tilkommer ganske vist. Der har vist aar. ikke mange Aarsager her for at vinde Bugt med Sulte- og Armod[illegible];

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1867 det har heller ikke været forgjæves; men endelig
dist. fremfor alle Storfj. og Reisfjeld med fattige
Finnebefolkning, hvorblandt Nordre endeel
vor andre Grender, have vist sig hidtil uførle
derlige, og ville neppe rette paa sig, førend
det — om jeg tør tillade mig et velgjort Udtr.
egentl. og uegentl. talt smelder. Denne Vinter
har været haard over det Hele, og der er svær
med Fodret paa de fleste Steder. Men der
formenes dog at være baade Grund og Anledning
til at statuere et Exempl. hist og her, hvor det er
som været, forat det med Grund kunde
blive bedre et andet Aar. Naar en Opslag
kunde været fundet her, vilde det vel været bedst;
naar det ikke kan skee, kunde det maaskee
synes, at man — forat gjøre Sagen paa nogle
Steder vidnefast — kunde hjælpe sig selv
uden Bistand fra höjere Sted. Men det er
min Tanke, at en Lensmanden blev af Øvrigheden
opfordret til at bereise de værste Steder med
et Par kyndige Mænd, idet Sagen baade
kunde komme i Gang og have bedre Fremfærd
Maaskee kunde der afgaa — Lensm. paa Stedet
bevirke, at nogle plagede Dyr kunde paa den
letteste Maade blive dræbte.

Besvaringsmandens for Storfjorden og nærmeste
Grande tragte ikke længe — da Prof. Sandegge —
i sit Hjem langt borte — deres Optegnelser til eventuel
Benyttelse. Jeg tillader mig at tool. Jammer
14 Mai
[illegible] Einar Bertin og Iver Ingebr

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

8 Spd og for fremtiden 6 Spd. At Sagen iøvrigt opnaar en lovlig Ordning, antages saameget mere nødvendigt, som jeg ved Skrivelse fra Sognepræst Valeur af 21 f. M. er underrettet om, at Erik Jonsen med en Enke i Lødingen har avlet et uægte Barn, som var født 2 April sidstleden og døbt 19 f. M. med Navn Johannes Albert Edvard. Hr. Valeur meddeler tillige, at Angjeldende for Tiden skal opholde sig paa Gaarden Vold i Ofotens Præstegjeld. Barnet [illegible] Eriksens Daabsattest hoslægges.

1867

Stiftsdir.

14 Juni.

Ved hosf. at indsende et Andr. til Formandsk. i Mslv. fra den meget gamle P. M. Tvedo paa Moen om Udvisn. af en Gravplads for ham paa Mslv.s Kirkegaard ved Siden af hans der jordf. Svigersøn, samt en Skr. desang. fra Formandsk. til undert., skal jeg ærb. forklare, at jeg ved at afhuse N. L. 2. 21. 32 samt Motzfeldts Kirkeret har fundet det rimeligt, at det er den h. Stiftsd., som i dette Tilf. vil have at afgive gunstigt Bestemmelse om den Godtgjørelse, Tved. vil have at erlægge til Kirken. Hvad selve Sagen angaar, da har jeg forlængst sagt ham, at jeg intet vidste til Hinder for hans Ønske, saameget mere, som jeg just ansaa det godt, at Almuen faar Anl. til at se, at der er Nogen, som med Omhu og Kjærlighed ordner et lidet Gravsted paa vor i denne Henseende meget forsømte Kirkegaard, hvorfor ogsaa Tvede har ladet sig gjøre et lidet Stakit for at indhegne Gravpladsen, saasnart det gaar an.

25 Juni

Formandsk. Maalselven

Paat. Jr. 35/67. Medd. Stiftsd.s Tilbagemelding af 1. Jr. 19. M., og udtalt den Formening, at Tvede efter Analogi af N. L. 2. 21. 32 bør for indhegnet Gravsted paa Kirkeg. betale en Godtgjørelse til Kirkekassen, saameget mere, som han vistnok ikke er henvist til Maalselv Kirke, samt at denne Afg., som Formandsk. har at bestemme, neppe kan sættes lavere end 2 à 3 Spd ingenlunde for alle.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Jorden... 12 | [illegible] Opholdsted, [illegible] [illegible] Hansdt, [illegible] Bardo.

1871

~~[illegible]~~

Diss. Sanieg[illegible] 3/1. | For Annexsognet i 1870 til Bardo og Øverbygden tilkommer mig efter Gudvansmaalss Beregning i Skyds og Dalgodtgjørelse: 59 Spd 1 ort 16 ß; to Tredeedele deraf eller 39 Spd 2 ort 18 Skill. bedes mig anvist til Udbetaling. I Tegningspenge har jeg modtaget 7 Spd 4 ort 2 ß, som bedes fradraget dette Beløb.

do do | I Kalgodtgjørelse under Opholdet i Bardo ved Konfirmanderne tilkommer mig for 11 Dage i 5 Spd 2 ort 12 ß. De to Tredeedele bedes mig anvist med 3 Spd 3 ort 18 ß.

[illegible] i Bardo s.d. | Samme Regning, en Tredeedel bedes anvist.

[illegible] Lenvig 7/1 | underretter om, at en Pige med Navn Johanne Haugdt, som vil komme og begjære af ham Udflytningsattest, [illegible] har nylig faaet Udflytningsattest herfra; [illegible] med mit at begjære [illegible] fra Lenvig er [illegible] at flytte for det Vinter, [illegible] [illegible] det med at blive [illegible] i Lenvig, da hun [illegible] efter at flytte til Malangen.

[illegible] Helleren 2/1 | Anmodes om at sørge for, at den Haugdt, som er i hans Tjeneste, og som er over den sædvanlige Konfirmationsalder, kan blive konfirmeret enten her eller i Balsfjorden, hvorhen mit [illegible] Sogneprest skal være det Kvænske Sprog mægtig.

Prostiet. [a] | Ang. Dissenterforholdene i Malangens Prestegjeld [illegible] [illegible] Dissenter findes kun i Hovedsognet, derimod ikke i Annekssognene Øverbygden og Bardo. I Hovedsognet ere følgende Dissenter: Handelsmand Chr. Halvorsen Flatmo, der antages være udtraadt af Statskirken [illegible] Tromsø [illegible] 2. hans Kone Karoline Ovre Flatmo, 67 [illegible], antages til [illegible] 3. hendes Søn Karl Berntsen Ovre 38 Aar [illegible] [illegible], nu [illegible] 4) hendes Datter Helene Abrahamine 22 Aar, [illegible] med Moderen. 5) Enkemand Gbr. Peter Hansen [illegible] [illegible] i Tagebdalen ca. 55 Aar. [illegible] at have to Børn, [illegible] 15 Aar og 4 [illegible], der ligge [illegible] døbte i Balsfjorden. 6) Gbr. [illegible] Tobiassen Hagen i Tagebdalen, hvis Hustru [illegible] til Statskirken, de have 5 Børn, hvoraf de 3 ere døbte i Balsfjorden og [illegible] i Kirken. De to [illegible], [illegible] [illegible] i Balsfjorden, [illegible] [illegible] Hansen [illegible] [illegible] at være [illegible] af den Menighed.

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1871

Ingen Mennesker siges at være i [illegible]. Af Udmeldelser i
[illegible] Udmeldelse af Statskirken der [illegible] Sted i Aarets Løb.
Den [illegible] Antal i Sognet har [illegible]. Man [illegible]
ikke egentlig [illegible] nogen [illegible] Tid til dem.
([illegible] daglige Handel og Vandel, [illegible] i Almindelighed)
[illegible] af dem [illegible] Kirken, medens det ikke siges at [illegible]
[illegible] af dem [illegible] Statskirken kommer [illegible] den dag-
lige Handel og Vandel [illegible]. Noget [illegible]
ikke at [illegible] Sted [illegible] af de [illegible]
Samtale [illegible] No 5, der [illegible] at være en
[illegible] Mand, [illegible] at han var [illegible]
at [illegible] at træde tilbage til Statskirken, [illegible]
Skridt.
Kundskaben om [illegible] Kirkens [illegible] synes ikke at være
gandske ringe i Præstegjeldet; Kirkebesøgningen har i min Tid været
nogenlunde jævn i ~~[illegible]~~ Landsognet og Overbygden; i Bardo
[illegible] synes at være meget god; [illegible] i Husene findes vel
i Almindelighed det N. Test., paa mange Steder ogsaa Bibelen; ligesaa
ogsaa [illegible] Mængde af Andagtsbøger [illegible] synes at være [illegible];
af disse bruges vel især J. Arndt, Hauges Skrifter og den [illegible]
[illegible] Samlingspostille", udgivet af H. N. Hauge. Det synes som
om Luthers Skrifter ikke staa i den Agt, som man kunde ønske,
[illegible] ikke [illegible] Flere af dem, der [illegible] ville [illegible] for [illegible].
Nogen [illegible], der [illegible] med Kristendommen eller Kirkens
Grundvold synes ikke at kunne gjøre [illegible] om Fremgang
[illegible] i Menigheden, da der [illegible] synes
at være [illegible] nogen Respekt for den gamle gode Sandhed.
[illegible] ikke [illegible] i nogen [illegible] Be-
[illegible] med alle de enkelte i Menigheden [illegible]
[illegible] altid [illegible]
dog at have [illegible]
[illegible] gjøre Fordring paa Kristennavnet, [illegible]
[illegible] Sand. At Menigheden [illegible] med
alle dens enkelte Sjæle [illegible] Kirkens [illegible], de
[illegible] Sakramenterne, synes [illegible] at være [illegible]
[illegible] dens [illegible] Prester" og [illegible]
[illegible] at de [illegible] Kirken, uden [illegible]
[illegible] "[illegible]" [illegible] Mand [illegible] at
det skal [illegible] i den senere Tid. Det
har [illegible] at de Enkeltes [illegible] af Mis-
[illegible] har været [illegible] nogen [illegible]
[illegible] Sakramentet [illegible] at føre [illegible]
høieste Form for [illegible] A vare
[illegible] af [illegible] Lægmand. — [illegible]

[illegible] Nüchtern [illegible] dog ikke for Bardo Vedkommende, hvor et [illegible] synes at røre sig og hvor den ganske Menighed i det Store og Hele ~~kommer~~ med en glædelig Kjærlighed ~~[illegible]~~ slutter sig om sit Embede. — [illegible] i Præstegjeldet [illegible] Opgaver nærmest gaaet paa det Negative, [illegible] for nogen Opfordring til at gaa nærmere ind paa Forhold og Tilstande i Menighederne i det [illegible].

Punkt 4 {a}

Efter [illegible] Paalæg har jeg kunnet tilsendt at [illegible] en Salmebogsagen i Malselvens Præstegjeld. I Malselvens og Overbygdens Sogne bruges fra Tiden [illegible], i Bardo [illegible] Salmebog. Nogen i de [illegible] Forhold begrundet Trang til at [illegible] [illegible] Sagen [illegible] Følgelig ikke [illegible] at være tilstede; [illegible] lod [illegible] Menighederne [illegible] at være [illegible] [illegible] [illegible] Tiden [illegible]. — Altsaa [illegible] [illegible] af [illegible] Salmebog med Anvisning til [illegible] [illegible] indført, [illegible] i den første Tid [illegible] [illegible] [illegible] Sagen. Jeg [illegible] i Erfaring, at baade Landstads og Hauges Salmebøger for de Allerfleste vare ganske ubekjendte Bøger; Landstads Navn var [illegible] ubekjendt for de Fleste, medens Hauges af gode Grunde [illegible] [illegible] i Malselven i Bardo. [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i Sagen, da ikke Faa i ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] under det bekjendte Navn og mene, at de [illegible]. [illegible] godt Valg. [illegible] ikke [illegible] [illegible] Dag et Votum med Landstads [illegible] de Fleste aldrig [illegible] autoriseret Hauges. — Under 14de November tilskrev jeg [illegible] Sammenhold med [illegible] at [illegible] [illegible] af [illegible] Salmebog at [illegible] Kunde [illegible] Skolebørn. Menighederne [illegible] endelig [illegible] [illegible] ind paa nogen [illegible] i den Anledning, ~~[illegible]~~ [illegible] at en Del af Medlemmerne [illegible] Samvittighed [illegible] af Bøger, [illegible] [illegible] Gjennemsyn. — I Bardo blev Salmebogsagen behandlet paa et Menighedsmøde, som [illegible] [illegible] [illegible] Hauges i Kirken, i Hjemmet bruges den dog [illegible]. Paa dette Menighedsmøde [illegible] [illegible] af Hauges [illegible] Vanskelighed [illegible] Tabeller [illegible] mellem L. og H. [illegible] [illegible], at [illegible] 10 [illegible] af Lands. og Hauges [illegible]; men [illegible] Menigheden [illegible] at have [illegible] at have [illegible] [illegible] Menighedens [illegible] [illegible] [illegible] autoriseret, [illegible] Valg, [illegible] [illegible] L. — [illegible] [illegible] Præstens [illegible] om Sagen. — [illegible] Sagen. Jeg skjønner godt

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

at deslige Ungre Salmebøger blive anbefalede, han vil der blive
[illegible], [illegible] Strid. – Landstads Salmebog er [illegible] under
offentlig Medvirkning; [illegible] [illegible] [illegible] til [illegible]
at vække Misfornøielse til [illegible], og [illegible], [illegible]
Bygde-[illegible] det er tilladt at [illegible] en [illegible]
[illegible] – [illegible] ophævet [illegible] Forbindelse [illegible]
[illegible] en Lægpredikant. [illegible]
[illegible]. [illegible] i [illegible] for [illegible] af [illegible]
[illegible], der [illegible] de [illegible] med [illegible]
for [illegible]. – [illegible] Beskaffenhed ikke [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
og har [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
til at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; og har ikke
[illegible] at gjøre gjeldende [illegible] nogen [illegible] eller [illegible]
[illegible], hvilket [illegible] [illegible] [illegible] nyttet.
[illegible] og har [illegible] [illegible] [illegible] og Salmebøger
[illegible] og [illegible] at [illegible] og rettede, [illegible] – [illegible]
[illegible] at [illegible] [illegible], vil jeg efter Samraad med
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], at [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] for Sagen.

Amtsdirektøren. 18/1 — Ved Eftersendelsen af Fortegnelsen over Gifte og Fødte for 1870
[illegible] [illegible] maa jeg tillade mig i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] af de [illegible]
[illegible] Oplysninger, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

Skolekommissionen [illegible] 18/1 — [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] o. s. v.

Bidsdirektøren i [illegible] og Bodø 18/1 — Ved nærmere Eftersyn har jeg fundet at mine Beregninger over det mig
[illegible] for [illegible] og [illegible]: 1870 ikke var ganske rigtige. De
[illegible] 5 [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] at rette.

[illegible] Sognepr. [illegible], [illegible] 29/1 — Hr. [illegible] [illegible] [illegible] er [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Erfaring, at [illegible] [illegible] [illegible]. Han
[illegible] [illegible] i en [illegible] af [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nogen Skole. Han taler nu [illegible] godt Norsk [illegible]
da han [illegible] at [illegible] [illegible] i det kvænske Sprog
og [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] i kvænske Bøger – [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[illegible] 15/5 — Forespørges om til hvem Regning fra Skydsudgaften [illegible] Malangens Kirke kan fremsendes.

[illegible] paa Vardø 15/5 — Ifior opholdt sig en Tid paa Vardø efter at have arbeidet under Fiske[illegible] to unge Mand – Gaardmandssønner – her fra Målselv, nemlig Lars Jonsen Løberg og Lars Johansen Moen. Der gaar nu her i Sognet det Rygte, at disse to unge Mennesker under sit Ophold paa Vardø skulde have gjort sig skyldige i bedrageriske Omgang med fremmed Gods, især skal [illegible] have [illegible] [illegible] Tjeneste. Efterat [illegible] Rygte [illegible] [illegible] [illegible] tilstrækkelig disse Personers Adgang til den hellige Nadvere, saa er det mig magtpaaliggende at komme efter hvorvidt Rygtet stemmer med Sandhed. Det er blevet mig meddelt, at en Skrædder A. Nyss skulde kunne være istand til at give sikkre Oplysninger. Istedetfor i en Sag af denne Beskaffenhed at henvende mig til en privat Person, tager jeg mig herved den Frihed, at stille en ærbødigst Anmodning til Hr. Sognepræsten om at De ville ved Henvendelse til den nævnte A. Nas eller paa anden muelig Maade søge at skaffe nogen Oplysning om det omtalte Faktum. Til maa bemerkes, at Bedrageriet eller Tyveriet ifølge Rygtet ikke kom under kriminel Behandling men ~~blev af~~ Sagen blev afgjort ved privat Forlig.

1871

[a]

Sagfører [illegible] i Tromsø 25/5 — Attest. Opsidderne paa Gaarden øvre Rossvoll i Maalselven. [illegible] samtlige i et Hus, enhver af dem [illegible] i [illegible] Forfatning. Til deres Brug [illegible] som ingen Tømmerskog, hvorfor de væsentlig ere henviste til Indkjøbet, men paa Grund af Gaardenes Beliggenhed ved Elven ere disse [illegible], at Kvæget hyppigt forvilder og [illegible] blev [illegible]. Saavidt mig bekjendt er det derfor en [illegible] for dem at have god Havnegang for sine Kreaturer. [illegible] nu [illegible] at procedere om Havnegang, saa er det heller [illegible] den yderste Nødvendighed [illegible] at gribe [illegible] Maade. Men da Sagen efter Forlydende maa [illegible] [illegible] [illegible], er der ingen Sandsynlighed for, at de selv kunne [illegible] Retssagen, med mindre der kunne tilstaaes dem beneficium paupertatis i Sagførsel. Forsaavidt en Anbefaling fra Undertegnede kunde tillægges nogen Vægt, tør jeg derfor trøstigen anbefale den hertil, hvorved af de anførte Grunde [illegible] jeg [illegible] mig [illegible] at [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible] til [illegible].

[illegible] 1/6 — [illegible] om [illegible] af [illegible].

Sogf. [illegible] 1/6 — ~~Jørgen Sevaugen anføres i det Hr. [illegible]. Saavidt mig bekjendt [illegible] en [illegible] Person. Uden at mit Kjendskab [illegible] saa langt at jeg kan [illegible] noget bestemt enkelt Faktum hvorpaa Dommen om hans [illegible], har jeg dog faaet det bestemte Indtryk, at~~

[illegible] Krogh 1/7 — Anmodes om at meddele mig [illegible] om Jørgen Sevaugen.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1881

[illegible] Præsteg. [illegible] i Trondhjem:

[illegible] født [illegible] i [illegible] er en [illegible] af [illegible] Olsen [illegible] og Sigrid [illegible] Datter, siger at være confirmeret i Hospitals Kirken i Trondhjem d. 3 Juni 1869. Han anmoder om at [illegible] at [illegible] [illegible] Vielsesattest [illegible] da det [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] hvorfor [illegible] mig Oplysning om, hvorvidt [illegible] tilligemed [illegible] Attest i Deres Kirke.

[illegible] 2/2

Kirkesangeren [illegible] meddeler, at han [illegible] i de [illegible] al. Skr. 12/1 71. [illegible] mig [illegible] Aaret 1879: 469; [illegible] i de [illegible] 1869, [illegible] [illegible] efter det Regnskab, [illegible] Beretning om [illegible] 1870.

[illegible] Tromsø 2/2

[illegible] 7/2. mo.

[a]

De anmodes herved om, godhedsfuldt at meddele mig, hvorvidt Hanna Rönning fremdeles skal forblive hos Dem, og i saafald hvorlænge. Dersom hun ikke skal være længere hos Dem, saa er De kanske tilstede at meddele mig, hvor hun senere skal hen, enten hun skal hjem til Tromsö igjen, eller om hun agter at tage et andet [illegible] her i Præstegjeldet. Min Hensigt med at erkyndige mig herom vil De [illegible] let kunne skjönne.

[illegible] Dom. 7/2.

[b]

De vil tillade mig at fremkomme med en ærbødigst Henvendelse til Dem angaaende en Sag, som i længere Tid har ligget mig [illegible] tungt paa Sinde, og om hvilken jeg ogsaa her [illegible] Ledning til at høre flere af Menighedens bedste Mænds Mening. Det er om Udstødelsen i Maalselvens Præstegjeld af Personer fra Deres Menighed, deres legemlig eller sjælelig Fordærvede, eller [illegible] Udstødelsen som [illegible] af [illegible] Personer [illegible] til at [illegible] skal blive almindelig Praksis fra Deres Side. Jeg [illegible] paa [illegible] udtale min Overbevisning om, at jeg intet Øieblik har tvivlet paa, at De i denne Sag handler og vil [illegible] Hensyn [illegible] Deres egen Menighed og de [illegible] udkommende Personers Tarv, men jeg maa paa samme Tid [illegible] Dem til at udtale en [illegible] [illegible] om hvorvidt Deres Handlemaade viser det Hensyn til en anden Menighed og dens Sjælesørger, som i dette Tilfælde

1

Deres Side. Jeg kan naturligviis ikke vide, hvordan De ~~[illegible]~~ Sa-
~~gen~~ da De var Prest i Maalselven; thi var dengang vaeret tilfreds
~~med~~ om en fremmed Prest vilde have bebyrdet Dem og Deres Me-
nighed med ~~[illegible]~~ Affald af sin egen Menighed, og det uden i For-
veien at have henvendt sig til Dem selv og Deres Medhjelpere.
At dømme efter hvad der hidtil er skeet, vilde De formodentlig
saa fundet den Sag i sin Orden. Men saameget kjender jeg
nu til mange gode Folks Mening om denne Sag, at jeg trygt
tør sige uden Overdrivelse, at de ere Faa, som baade paa dette
uden Bekymring, ligesom de alle kjende Stedets Tilstand og have
sat alvorligt Syn paa vor Menigheds Tarv. At enkelte Mænd
kan være og maaske fremdeles vil være villige til at tage imod
Saadanne Personer fra Tromsø Menighed, det kan let baade Fortæres
[illegible] og maaske undskyldes, naar Hensyn tages til den
[illegible] og [illegible], som [illegible] [illegible] Mand [illegible] i [illegible]
[illegible] til sin Sjelesorg. — I denne Sag føler jeg mig selv
paa, at vi her i Maalselven — baade Prest og Menighed — ved det tillbør-
lige Hensyn hendes til at handle efter de selles [illegible] Grundsæt-
ning: [illegible] tilbydes [illegible] nærmest. De Stiftsprosten kjender naturlig-
viis mere end nok til Maalselvens Menighed skal kunne vide, at
her er nok, mere end nok af Synd og Fordærvelse her af sig selv, og at
Prest eller det Menighedslem, som uden Bekymring kunde se paa,
at Synd og Fordærvelse bliver indført fra en anden Menighed, kan
man sige for vist [illegible] Vedkommende [illegible], at jeg finder hos i
Maalselven en saadan [illegible] af baade Personer og Forhold, der kunne
fylde mig med Bedrøvelse, Angelelse og Bekymring, at det visselig er
tungt at faa Stene lagte til Byrden udenfra. Forat vise, at
jeg her taler om mere end Muligheder, kan jeg ~~[illegible]~~ meddele Dem, at en af de
[illegible] Mænd, som har [illegible] til at [illegible] Tingen fra første Hold,
har fortalt mig, at de Tvende, som Hanna Rønnaugs Ophold i
Nils Isaksens Hus og dermed hans Dom, har bragt over af den [illegible]
[illegible], at Nils I. vist gav flere Penge for at [illegible]
end han har modtaget for at være Vedkommende [illegible]
dog at Nils Isaksen selv [illegible] der [illegible] Syn paa det
[illegible] Samme Mand sagde ogsaa [illegible], at [illegible]
han havde en Datter der [illegible] Konfirmation, han [illegible]
[illegible] paa det Sted og til den Tid, hvor den [illegible] Hanna
[illegible] — [illegible] Husvarer da [illegible] med denne
Henvendelse [illegible] med alt det Menneske som det [illegible]
Sagen og [illegible] med [illegible] kan [illegible], af rette en
[illegible] til De Stiftsprosten om at [illegible]
[illegible] Overbevisning. [illegible] Menigheder for at tage imod [illegible]
Personer [illegible]

[2]

dens Menighed vil ikke finde han mindst kan paa
fra Deres Side

Personer der kunne bringe legemlig eller aandelig Smitte hertil

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1871.

Jeg har endnu ikke behandlet denne Sag med min nogetsteds [illegible] tilsvarende, men jeg har begyndt i holt med flere af Medhjelperne ved den, hvilke alle har givet mig Ret i min Betragtning af Sagen; Det har, efter [illegible] med det Förste [illegible] Stiftsprovsten, [illegible] for min [illegible] med Herren til den [illegible], [illegible] til at behandle denne Sag.

Bardo 7/2. Jeg [illegible] nu for [illegible] [illegible] Svar paa en Henvendelse til Bardo Communebestyrelse om Forlængelse af Tiden for Konfirmandforberedelsen i Bardo, [illegible] afgive den [illegible] [illegible] ang. Ordningen af Gudstjenesten i Maalselvens Prestegjeld. — Af medfølgende Skr. fra ~~[illegible] Formand~~ [illegible] tillader mig [illegible] [illegible] til [illegible] at Formandskabet i Bardo ikke er villigt til at gaa ind paa den af mig foreslaaede Forlængelse af Konfirmationstiden. Som Grund herfor er ikke [illegible] nærmere Overvejelse [illegible] at [illegible] med [illegible] [illegible] i denne Sag aldeles i Overensstemmelse med det [illegible] Prestens [illegible] Skr. af 24/10 70 til Tromsö Biskop. Forslaget [illegible] følgende:

1. I Bardo Annekskirke holdes aarlig 15 Gudstjenester, nemlig i [illegible] 1 i hver af Maanederne Januar, April, Juni, September, Oktober og [illegible]ember, 2 i hver af de övrige Maaneder, undtagen Mai Maaned, samt [illegible]dag af den Höjtid, som da [illegible] tilfalder Bardo. Og [illegible] den Tid, da Konfirmationsforberedelsen foregaar i Bardo, holdes Gudstj. paa 2 efterhinanden [illegible] Söndage.
2. I Överbygden Kirke holdes 8 aarlig 8 Gudstjenester, nemlig 1 i hver af Maanederne Febr. April, Juni, Aug. Sept og [illegible] [illegible] de to paa [illegible] af de [illegible] Höjtider, [illegible].
3. Gudstjenesten paa de 3 store Höjtider holdes [illegible] i de 3 Kirker, dog saaledes, at Paaske-Gudstjenesten holdes [illegible] i Bardo [illegible] af Konfirmationstiden.
4. Paa alle de övrige [illegible] og Helligdage holdes Gudstjeneste i [illegible] Kirken.
5. Forsaavidt Vejforholdene Vaar og Höst [illegible] Afvigelse fra den her bestemte Ordning, [illegible] Gudstjenesten dog at [illegible] [illegible] mulig.

Sognepresten i Lenvig 17/2. [illegible] [illegible] [illegible] en Mand ved Navn [illegible] [illegible] [illegible] med en Datter [illegible] [illegible] med [illegible] [illegible] at [illegible] med Datteren, der [illegible] [illegible] i [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Manden

3

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1872.

Provstiet 11/1 — Den 22de September fr. d. begravedes paa Øverbygdens Kirkegaard en Fjeldfinkvinde og hendes nyfødte, et Par Timer gamle Barn. Konen opgaves at hede Sara Guttormsdtr. og at være fra Karesuando og at være død d. 3die September efter at være forløst med [illegible] Barn. Hun hørte til et Flytfinne-Følge; [illegible] Forløsningen og Døden [illegible] Fjeldet; en af Følget – om hendes Mand, vides jeg ikke – bragte Budskab om det dobbelte Dødsfald til en norsk Mand af Øverbygdens Sogn ved Navn Severt Andreas Olsen Rossa med Anmodning om at besørge Begravelsen. Da han kom frem til det paagjeldende Sted, var hele Følget draget sin Vei og kun de to Døde – Moder og Barn – fandtes efterladte, paa en Maade, der, som jeg troer, ~~vakte~~ at gjøre [illegible] af ialtfald for [illegible] Efterlevende. Videre Kundskab har jeg ikke kunnet erholde om denne Sag, som jeg har fundet det fornødent nu at [illegible] indmelde, naar jeg [illegible] udsteder ikke Navnet paa den afdøde Kones Mand.

Maalselvens Kommunebestyrelse 24/1 — meddeles Uddrag af Udskrift af [illegible] [illegible]. [illegible] 1871 ang. de [illegible] Tilsyn [illegible] Bygninger.

Provstiet 24/1. — Ifølge Tilladelse af Senjens Provst under 3/11 71 meddeles herved [illegible]:
I Maalselvens Prestegjeld er Dissenternes Antal i Aaret 1871 ~~[illegible]~~ forbleven uforandret; her findes altsaa 6 Saadanne, alle i Hensigten Mormoner [illegible].

I Løbet af et Aar kan det under almindelige Omstændigheder ikke ventes at paatagelige Forandringer i kirkelig og [illegible] Henseende skulle kunne paavises; saadanne Forandringer kan derfor heller ikke [illegible] i dette Prestegjeld, og [illegible] ialtfald [illegible] det [illegible] [illegible] i denne Henseende dufor [illegible] henholder mig til min Indberetning for 1870.

[illegible] Salmebøger endnu ikke er indført i dette Prestegjeld, saavidt de [illegible] Afgjørelse med Hensyn til Autorisation af Landstads Salmebog, ~~[illegible]~~ ikke er der nogen liden Udsigt til, at den snart vil blive indført, ialtfald ikke i Maalselven; hvordan det er [illegible] i [illegible], er jeg ikke [illegible] mægtig, at [illegible] [illegible] har [illegible] Tilbøielighed.

~~[illegible]~~ Om Menighedsmøder kan jeg at [illegible] Efterrette I Løbet af 1870 afholdtes Menighedsmøder flere i [illegible], hvorpaa deels [illegible] mere almindelige kirkelige Anliggender, saasom Kirkens [illegible], deels andre Anliggender [illegible] Kirke [illegible] [illegible], saasom om Fattigvæsenet. Det viste sig imidlertid, at

[illegible] Emn[illegible]
[illegible] [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1872.

Aanden og Interessen for de mere kirkelige ~~Anliggender~~ [Sager] ikke var saa stor og saa almindelig, at den kunde [illegible] overvinde de Hindringer, som de besværlige locale Forholde her i Menigheden lægge i Veien for at deltage i saadanne Møder. Det er kun paa enkelte Tider af Aaret, at Forholdene ere saaledes at Folk, om de ville, kunne deltage i saadanne Møder; i den mørke Vintertid kan der i Regelen ikke være Tale derom; heller ikke i den saakaldte Sætertid. Om Vaaren før Fiskefarten kan vist Ingen være den bekvemmeste [illegible] Tid, men selv da har den ~~[illegible]~~ [illegible] Tid, som ~~[illegible]~~ har villet udsætte sin Hjemreise fra Kirken om Søndagen for at overvære et Menighedsmøde Søndag Eftermiddag. Om Ørkedagene gaar det ikke an at tænke paa Afholdelsen af disse Møder. Det fortjener ogsaa desuden, at den, tildels ufornuftige politiske Interesse, som er vaagnet ogsaa her i ~~Menigheden~~ Præstegjeldet – formentlig i ~~Anledning~~ af Maalsagen – har absorberet en stor Del af Folkets Lyst og Eftertanke. I 1871 blev afholdt et Menighedsmøde i Hovedsognet anden Paaskedags Eftermiddag for at forhandle Salmebogssagen. Til dette Møde indfandt sig temmelig Mange, derimod, frygter jeg, for Mange Vedkommende ikke for at komme til et godt Resultat i Sagen, men for at forhindre da denne Sag af mer eller mindre [illegible] Grunde syntes at interessere Folk. Opinionen ~~syntes~~ [syntes] at være temmelig stærkt imod Landstads Salmebog; for Nogle var det [illegible] Hjertets og Overbevisningens Sag at stemme imod Indførelsen af Bogen, da de i den samme saa [illegible] Salmer og flere andre [bekjendte] ~~[illegible]~~ stærkt beklippede og forandrede; at Mange stemte imod den af rent økonomiske Grunde, for at undgaa den Udgift, som vilde være forbunden med dens Indførelse, anser jeg for afgjort; var der Mange, som dømte uden nogen selvstændig Prøvelse. Resultatet af Forhandlingerne blev dette, at Guldbergs Salmebog skulde beholdes, indtil det viste sig, om Hauges Salmebog blev autoriseret; dersom ikke dette skulde ske, skulde man ingen Forandring foretage. I Overbygdens Annexsogn var sammen bestemt Afholdelse af et Menighedsmøde, men da Sognepresten blev forhindret fra at [illegible] dette paa den fastsatte Dag, blev der intet af. I Dævo holdtes intet Menighedsmøde i 1871, da flere saadanne vare afholdte i Løbet af 1870, hvis [illegible] forhandlede de paa Dagsordenen staaende kirkelige Gjenstande, deriblandt Salmebogssagen; ✓ Resultatet af det sidste [illegible] bekjendt. – (Behandlede Emner af den mosaiske Husandagt) [illegible] Mand var bestemt at [illegible] Maalselven; noget saadant kunde ~~[illegible]~~ [illegible] ikke holdes, det blev imidlertid bestemt at holde et kirkeligt Møde, og da dette for den allerstørste Del var besøgt af Folk fra alle tre Sogne her i Præstegjeldet, tør det vel være paa sin Plads at omhandle benævnte det her. Paa dette Møde forhandledes om Konfirmationen efter dens nuværende Ordning og om Grundlovens § 92. De fleste Udtalelser angaaende det første Punkt gik ud paa, at den nuværende Konfirm. maatte ansees for at være mislig i sine Konsekvenser. Om det andet Punkt syntes de Fleste at være mere konservative Anskuelser.

Mellem Jul og Nytaar 1871 afholdtes i 2 Dage paa [illegible] i Maalselvens Annexsogn et [illegible] Møde, bestaaende mest af Folk fra dette Præstegjeld men og [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

af nogle Faa fra enkelt Nabopræstegjeld. Efter Motion af Sognepræsten blev det bestemt, at saadanne Möder, som man ogsaa vilde forsöge at faa istand for Fremtiden, skulde holdes kristelige Brodermöder. Et saadant er ogsaa bleven afholdt i Maalselven i 1871 paa Gaarden Nær[illegible] anden og femte Juledag. Da Sognepræsten havde Gudstjeneste i [illegible] baade anden Juledag og da der paa samme Tid ond [illegible] Sygdom i min Familie, hindredes jeg desværre fra at deltage i disse Sammenkomster, hvilket jeg ved de Mødeste havde ønsket. Jeg har [illegible] hört, at Möderne var godt besögte baade af Mænd og Kvinder, fornemmelig her fra Præstegjeldet. De Gjenstande, som behandledes var - som jeg ved - om den kirkelige Husstand og om Sagmandsvær [illegible] - i hvilket Forhold Menigheden skal holde sig til den. Da jeg ikke overvar Möderne, kan jeg ikke udtale mig noget nærmere om det, men jeg troer at have Grund til at sige, at disse Möder have virket og at saadanne Möder i Fremtiden ville kunne bidrage til at virke adskilligt Godt for Menighedens Fremgang i Aanden, naar de ledes paa en saadan og kjærlig Maade, hvilket jeg troer, hidtil er skeet.

Naar jeg tilslutning skal udtale min Mening om disse saakaldte Menighedsmöder eller [illegible] nærmere om Meningheden saaat som saadanne forudsatte i Præstegjeldet, saa er det min Overbevisning, at det hörte vil kunne nytte at fordre saa at saa nogen större Del af hvert enkelt Sogn samlet paa saadanne Möder; kunde der derimod holdes mindre Möder hist og her omkring i dette vidtstrakte Præstegjeld, da vilde det imidlertid kunne gaa bedre; men hertil fordres adskillig Tid for Præsten, der just ikke altid har saadan til sin Disposition, især paa den betydeligste Del af Aaret, da Tiden desuden saa ofte maa benyttes til de Ting, som unegtelig maa siges at ligge nærmere for Præstens Virksomhed. Jeg har imidlertid bestemt mig til at forsöge paa denne Maade og haaber at det skal gaa bedre end hidtil, det större Möde i September 1871 synes at have vakt [illegible] for at Menigheden [illegible] til at vaagne mere og mere til en levende Bevidsthed om hvad den er og hvad den burde være; hvortil har en ikke liden Del af den Kristlighed, som [illegible] Menighedslemmer betragtet den nu fremgaaende Bevægelse i kirkelig Henseende med [illegible] Mistro, vistnok af Mangel paa den rette Kundskab. Angaaende Tilladelse til at reise til Byen for at kommunicere.

Under 5te August 1870 blev P. M. Sellevog af Tromsö Stiftsdirektorat konstitueret til Kirkesanger og Kirkebetjent i Maalselvens Hovedsogn af Maalselvens Præstegjeld. Han har nu begjæret Attest om sin Vel[illegible] i disse Bestillinger, da han alene agter at före en bymæssig Bestilling ad andre Tid. - Sellevog er i Be-

Sognebrev te 1/11

Attest. 1/2

[illegible]

Möte 10. oktober 1872

Sak nr.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

til hidindtil ikke bekjendt. I Sommer, troer jeg, har Manden faaet et andet
Barn, som formentlig ikke er døbt. I Henhold til Skrivelse fra Kirkedept.
af 26 August 1836 maa jeg herved anmelde dette Tilfælde, for at Faderen
kan blive tilholdt til at efterkomme sin Forpligtelse.

[illegible] i Finnmarken 7/11 — anmodet Skr. fra Simon Davos med Anmodning om at tilholde Alten-Guttaykarm at gjøre sin Pligt mod denne [illegible].

1872 [illegible] Kommunebestyrelse 2/11

Jeg tillader mig herved at henvende den ærede Kommunebestyrelses Opmærksomhed paa en Sag, der efter min Mening er af Vigtighed for Maalselvens baade økonomiske og aandelige Henseende. Handelsmand Tollef Olsen, som har Øl- og Vin-Handel har, forekommer mig, belagt sig paa en Udvikling og Retning, som visst ikke vække grundet Bekymring hos dem, der ere interesserede for Maalselvens Vel. Det er ikke nok hermed, at der drives en Handel om Hverdagene, der ofte foraarsager utiltalelig Støj og gjør Veifarende usikkerhed — ofte for Kvinder — men og Søndagene skal her være en Skueplads af høist forargelig Støj, ([illegible]) Naaborne, hvilke ~~[illegible] mig~~ klage ofte om ~~Søndags~~-Aftenerne at udover Natten forstyrrede af drukne Menneskers Støj og Spektakel. Jeg har ikke ~~[illegible]~~, som det vel vil kunne forstaaes, selv undersøgt Sagen personlig paa Stedet, men jeg troer alligevel, at det forholder sig som ovenfor anført. Jeg antager, at den ær. Komm. bestyr. er enig med mig i ~~det~~ at ~~[illegible]~~ Uforsvarligt, Ukristeligt og Forkasteligt, at Søndagens Fred skal forstyrres paa en saa skammelig dan Maade. Jeg antager ogsaa, at Komm. best. vil indrømme, at en saadan aaben Vin- og Ølhandel paa Søndagene giver altfor meget Anledning og Fristelse især blandt Ungdommen i Bygden, som det er gjentagne Gange har været beklaget. Jeg formoder fremdeles, at Kommunebestyrelsen med Iver har Bekymring som mange andre Mænd i Bygden har lagt Mærke til, at Drik af Brændevin og Vin tager betænkelig Overhaand i Bygden til Skade baade for dens økonomiske og aandelige Fremgang og dens [illegible]. Men naar saa er, saa synes det ogsaa at være rigtigt og fornødent at søge dette Uvæsen undertrykket saameget det lader sig gjøre. Jeg er usikker om, hvorvidt det staar i Kommunebestyrelsens Magt ganske at forbyde al Søndagshandel med Øl og Vin; hvis dette ikke kan ske, turde det være mig tilladt at antyde, at en kraftig Forhøielse af Øl- og Vinrettigheds Skatten vistnok ikke skulde skade, naar den lægges paa den Handelsmand, som det vel især er fornødent at ramme paa denne Maade. Som Menighedens Prest er det især den moralske Side ved Sagen, jeg med Henlyn til. Jeg finder det derfor mindre fornødent at bringe frem Mere, hvorvidt den Forstyrrelse at Huus- og Bygde-Fred, som foraarsages ved Tilstanden paa Stedet, hvilke [illegible] Kommunebestyrelsen vil [illegible] paa en eller anden Maade.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Sagen kan gjøres bedst, maatte Sandheden fremmes, [illegible] [illegible] hvor ved han spredes saavel [illegible] af [illegible]. — Jeg anser det fornødent at tilføie, at Peder S. [illegible] i [illegible] Tid har hat denne [illegible] Person i sit Hus [illegible], at Medlidenhed [illegible] [illegible] [illegible] han tilbudt [illegible] [illegible] [illegible] at finde Huus andetsteds, og han [illegible] ikke [illegible] til [illegible] [illegible] [illegible]. Denne Medlidenhed har han [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] Huset. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] og [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

1877

Alt som [illegible] jeg ved om Sagen; jeg har [illegible] det fornødent at meddele dette [illegible]. Jeg skal, om [illegible], [illegible] undersøge om flere Personer kunne [illegible] som Vidner. [illegible] [illegible] har [illegible] [illegible] været hos en [illegible] [illegible], der [illegible] [illegible].

Skolelæreren i Finmarken. 13/12 — Simon Mikkelsen [illegible] [illegible] Penge [illegible] [illegible] [illegible].

Sognepræst 14/12. — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Stilling [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] med Meddelelsen [illegible] [illegible] [illegible] ærbødigst at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Bent [illegible] [illegible] der [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Penningene, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

do 19/12. — Medfølgende Skrivelse, der indeholder H. [illegible] Forhandling med Tromsø [illegible] [illegible] om de [illegible] [illegible] Gutter paa [illegible], [illegible] jeg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Jeg sendte da Skrivelsen til [illegible] Medhjelper med Anmodning til denne, om at gjøre hvad han kunde i Sagens Anledning. Under 28de f. M. [illegible] [illegible] [illegible] Underretning fra ham, at Gutterne [illegible] [illegible] paa Sildefiske, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Jeg har [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i den [illegible] Tid, at jeg ikke har kunnet [illegible] mig [illegible] hos [illegible]. Naar min Tid tillader mig at [illegible] [illegible] [illegible] om at [illegible] [illegible] [illegible], skal jeg gjøre det.

[illegible] Lensmand [illegible] 18/12. — Efter Forlydende skal der et [illegible] [illegible] i Henrik [illegible] Hus, idet denne [illegible] Datter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] med en [illegible] og [illegible] med den Mand, med hvem hun er forlovet; desuden skal der være kommen en anden Datter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] der og her [illegible] [illegible]. Jeg tør anmode Dem om, saafremt [illegible] muligt at undersøge Forholdet, samt meddele Henrik [illegible], at [illegible] er [illegible] fra hans og [illegible] Hus, og [illegible] underrette [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sagens Anledning.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

[a]

1872.

[illegible] 1/12. Ifølge Anmodning i Skrivelse af 21de f. M. indberettes herved Følgende:

1. Angaaende Sektvæsenets Bevægelser videre at have fundet Sted i Maalselvens Prgj. i Aaret 1872. – En Person har i Aaret sidst meldt sig ud af Statskirken, nemlig Ungkarl Andreas Larsen, f. 1849, Søn af en Rydningsmand oppe i Dyrlidalen. Jeg har troet mig, at ~~[illegible]~~ Udtrædelse skede ifølge hidtil og til andre Motiver; han levede nemlig i Konkubinat med en Pige, der er – eller var – under Sistnævnes Tilsyn, og da der var lyst for dem i Sommeren 1871, nødtes jeg, efter gjentagne forgjæves Forsøg paa at faa dem adskilte, at anmelde ham for Øvrigheden. Da han herom blev underrettet, meldte han sig ud af Statskirken, formentlig i den Tro, at han da var fri for [illegible] Matters Love. Jeg har ingen Meddelelse faaet om til hvilket Samfund han har sluttet sig; hans Løs har vel forhaabentlig, at neppe noget Dissentersamfund, der udøver Tugt, vil optage ham i sin Midte. Hans Forældre, der er fra Østerdalen, hører ikke til Statskirken.

2. Der er for Øieblikket hidtil ikke ringe Udsigt til, at Landstads Salmebog skal blive indført til Kirkebrug. Saalænge man endnu [illegible] Ukjendskab om Hauges Bøgers [illegible] og frygter jeg for, at det ikke nytter stort ikke at tage Salmebogssagen frem her.

3. Anden Pinsedag om Eftermiddagen holdtes et meget talrigt besøgt Menighedsmøde for Maalselven i Kommunehuset paa [illegible] efter Indbydelse af [illegible] efter Bekjendtgjørelse uden foregaaende Sag, som der skulde behandles: „Storthingsmand og Folkeskribent Søren Jaabæks Forhold til Kristendommen.“ Som [illegible] Grunde nærmede det sig, at Jaabæks havde begyndt at trænge ind i Menigheden, ~~[illegible]~~ Udbredelse af hans Artikler, som i sin Tid hævdet sig i „Morgenbladet,“ [illegible] hos mig den Beslutning at behandle denne Sag paa denne Maade. At det ikke var noget uberettiget Arbeide, [illegible] først af den store Mængde, som indfandt sig; dernæst [illegible] aldeles [illegible] Vidnesbyrd om, at ~~[illegible]~~ Artikler[illegible] ikke har været ringe, og at ~~Kirken og Kristendommen~~ ~~[illegible]~~ i Jaabæks ~~Dogt~~ [illegible] Veie [illegible] Indgang hos os i [illegible] Tid, der er kommen ind i Anskuelserne ~~[illegible]~~ Tvang, og der skal efter [illegible] neppe findes mange af de mere agtede og agtværdige Mænd i Menigheden, der [illegible] i Jaabæks Udsæd. Forøvrigt [illegible] mig med Foredrag i [illegible] væsentlig til hans Artikler i Morgenbladet. – ~~Nogen~~ ~~Artikler~~ [illegible] ikke; Formanden i Maalselvens „Bondevennsforening“ søgte at retfærdiggjøre at man kunde følge J. paa det politiske og sociale Felt, om man ikke [illegible] hans Betragtning og Behandling af Kristendommen. Forandringen [illegible] Kirken den 10de Juni holdtes atter Menighedsmøde sammesteds til Behandling af Spørgsmaalet: Hvad i Menigheden kan og bør gjøres Noget for at [illegible] Kvindernes Ungdom Adgang til at lære og udvikle de Kundskaber og den Dannelse, som er [illegible] Menigheden. Og ogsaa dette Møde var meget talrigt besøgt. – Jeg [illegible] Anmeldelse og [illegible] Grunde, som have foranlediget mig til at sammenkalde et Møde om en saadan Sag. – Under [illegible] at man [illegible]

[illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1872.

Om Nødvendigheden og Tilbørligheden af at holde den konfirmerede Ungdom [illegible] vedligeholdt Kundskaber, af hvilke Kundskaber [illegible] nogen Tvivl [illegible] Maaden, hvorpaa dette skulde forsøges i Menigheden. Nogle mente, at man i alt fald maatte begynde [illegible] med Aftenskole hos Almueskolelærerne, hvor der hovedsagelig skulde lægges an paa at meddele Færdighed i at skrive rettere, tydeligt og logisk, i at regne [illegible] og i at læse godt og med Fatning. Da imidlertid et Par af de tilstedeværende Lærere bestemt erklærede, at de ikke [illegible] kunne magte at læse om Aftenen med den voksne Ungdom efter at have læst om Dagen med Børnene, maatte man (foreløbig) slippe den Tanke. Andre vilde at man skulde forsøge paa at faa oprettet en særskilt Skole for voksen Ungdom og henstillede [illegible] Mænds Forslag i den Retning. Tilslutning [illegible] Forsamlingen om at henstille til Skoledirektionen at tage Sagen under Behandling. — Skoledirektionen har ogsaa anerkjendt denne vigtige Sag, for en Del men Vanskelighederne ere [illegible] Resultatet kun blevet at man [illegible], hvordan det kan blive [illegible] Tankes Realisation i [illegible], hvis der kan nogen "udøvende" Skole i Gang, skulde man først [illegible] Plads for [illegible] Elever [illegible]. Skolekommissionen er [illegible], at Lundberg skulde begynde med nogle konfirmerede Gutter 14 Dage før Jul; [illegible] dog alle [illegible] optagne af [illegible] i Menigheden har endnu kun med [illegible] i denne Sag.

Menighedsmødet holdt, det 5te Menighedsmøde i Maalselven for 1872, denne Gang med Forandringer under Kirkelige Stemmeret. [illegible] Møde var [illegible] tilstede. Jeg søgte efter [illegible] Skr. og Kirkens Bekjendelse at henstille de Principer der maa lægges til Grund for en kirkelig Forfatning; fremstillede, hvorvidt vor nuværende kirkelige Ordning [illegible] Principer, navnlig Begrebet [illegible] Vedtagelsen af "kirkelig Stemmeret", og [illegible] i Kaldet [illegible] den nødvendige Betingelse for Erhvervelsen af samme. Diskussionen var [illegible] mangfoldige [illegible] Sagen syntes at vække Interesse og jeg har faaet Opfordring til at holde Møde om samme Gjenstand længere oppe i Dalen.

I [illegible] holdt Menighedsmøde paa [illegible] 1ste Sønd. efter Paaske. Her gav jeg først i Kaldet en Fremstilling af de vigtigste kirkelige "Reformspørgsmaal", som for Tiden ere under Overveielse i den norske Kirke, da [illegible] mente, at Forsamlingen ikke var tilstrækkelig forberedt nu til at tage under Behandling nogen enkelt af disse Sager. Man samtalte derpaa om, hvorvidt man burde holde andre Menighedsmøder før 1872. Alle vare enige om, at der skulde [illegible] at afholde Møde i September Maaned paa en Søndag, som de skulde benytte helst til dette Øjemed; [illegible] at Sognepresten skulde søge at faa afholdt i Aarets Løb mindre Møder hist og her i det udstrakte Sogn, paa hvilke "mindre" Møder man da nærmest burde at behandle Sager af [illegible]. Jeg bragte derpaa frem [illegible] et saadant Spørgsmaal, som Sagen (Konfirmationsforandring) synes at lægge nær, nemlig om den konfirmerede Ungdoms Forhold til Forældre og Husbondsfolk. [illegible]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1872

[illegible]
i Bardo (og Maalselven) at Fattiglemmers Børn optages paa de bedre Gaarde i en temmelig ung Alder, hvilket naar de ere saa gamle, at de kunne gjete. Disse have nu Opdragerne den væsentligste Nytte. Forsørgerne eller de Paagjældende kunne have af saadanne Børn, især endskjønt ofte [illegible] [illegible], til de ere Konfirmerede. Jeg udtalte som min Mening, at saadanne Børn maatte staa tilstede i et Slags Taknemligheds-Gjeld til sine Forsørgere, og at denne Gjeldsbyrde afbetales til [illegible], ved at de blive hos de Samme et Aarstid eller efter sin Konfirmation forinden de [illegible] maatte eller kunne gjøre Regning paa. [illegible] syntes de Ældre at [illegible], men de yttrede paa samme Tid, at [illegible] ofte paa en betydelig Maade viser [illegible]. Yngre er af en anden Mening. Frihedsfølelsen vaagner tidlig, især naar de ere færdige med Konfirmationen. [illegible] mellem Forældre og Børn viser ytterst den samme Frihedsfølelse og paa en mindre glædelig Maade mangen Gang, naar Børnene efter Konfirmationen anse sig for voksne. –

Fogden i Senj[en] — Attest

[illegible]

Mandagen den 9de September holdtes det store Menighedsmøde paa Gaarden [illegible]. Om Formiddagen samtalte man om, efter et Indledningsforedrag af mig, om de [illegible] og for en Udvikling for samme. Om Eftermiddagen, efter et Indledningsforedrag af Ole P. Andersen Moen, om "det borgerlige [illegible]". De Fleste, som udtalte sig, yttrede sig saa i Retning af, at den kirkelige Vielse ikke kunde være en tvungen Sag. Referenten, P. Andersen, holdt sig det især paa, at man maatte for det Første nøie sig med, om man kunne faa istand en bedre Ordning med Hensyn til [illegible] Vielse. – ~~[illegible]~~ Et tredie Møde var bestemt at afholdes i November Maaned; dette maatte dog indstilles, da, forinden efter Anmodning fra Lenvigs Præst, [illegible] til Lenvik, og den Tid, som jeg da havde i Bardo, maatte benyttes til Skoleexamina. Senere har der ikke Leilighed været for mig til Afholdelse af [illegible] Menighedsmøde. I Bardo omfattes, som det synes, Menighedsmøderne med mere almindelig Interesse end i Maalselven. – Det bemærkes, at samtlige Menighedsmøder have begyndt eller sluttet, eller begge Dele med Salmesang. Et Par Gange – [illegible] i Maalselven og 9de September i Bardo, ere Forhandlingerne sluttede med Velsignelse af mig.

Sagf. [illegible]

[illegible] i Maalselven 17/12 — I 2det Halvaar af 1872 har jeg foretaget 4 Annexreiser til Overbygden à 2 Spd 30 ß: 9 Spd. 8 Annexreiser til Bardo à 2 Spd 40 ß – 18 Spd 80 ß. Natteleie i Overbygden 1 Spd, i Bardo 88 ß. Færgepenge paa 6 Reiser til Bardo: 2 Spd 24 ß. Summa: 41 Spd 110 ß. [illegible] Tredie-del der falder paa Maalselven, udgjør: 27 Spd 4 Ort 14 ß. Herfra gaar for [illegible] i 1872: 10 Spd 22 ß, samt 3 Spd 9 ß, som jeg [illegible] har beregnet formeget, Skyds i 1ste Halvaar 1871. Tilbage: 14 Spd 5 Ort 7 ß, som beder anvist til Udbetaling.

Attest

[illegible] i Bardo 17/12 — Samme Opgave: En Tredjedel for Bardo udgjør: 13 Spd 4 Ort 19 ß, hvoraf formeget beregnet i Skyds 1ste Halvaar 1871: 1 Spd 2 Ort 17 – tilbage: 12 Spd 1 Ort 16 ß. Som beder anvist til Udbetaling.

1872.

Fogden i Senjen [illegible] 11/12 — Herved meddeles, at Ole Anny Henrik Gundersen [illegible] i Fordedalen i Målselven idag har bragt i Kirke de 3 Børn, om hvilke der skeet Anmeldelse til Maalselvens Lensmand under 1872.

Attest. 11/12 — Hans Olai Kristensen, der ~~[illegible] var født~~ i Fra [illegible] Maalselv Ministerialbog at være indflyttet til Bardo i Aaret 1856 — Følge [illegible] fra Herstad i en Alder af 26 — otte og tyve — Aar. — Saalænge jeg har været [illegible] Vedkommende, har jeg havt alltfor gode Grunde til at antage ham som en Hykler og Løgner. Før den Forandring, for hvilken han nu er anklaget, jeder Tiltale, har han været mere end mistænkt i en Rolle af et [illegible] Adeur og som Følge deraf udelukket fra Nadveren i mine Embedstid og, [illegible] formodet, ogsaa i min nærmeste Formands. Den Grund af den Mistanke, som har hvilet paa Barda paa ham, har det været vanskeligt for ham at erholde Arbeide eller Tjeneste nogetsteds i Bygden, hvorfor jeg ogsaa tror, at han har været anseet for et ødent Menneske. I det Hele taget kan jeg ikke give ham andet Skudsmaal, end at han — paa Grund af den paa ham hvilende Mistanke og deraf følgende Fortræd i [illegible] Øvelses Beskaffenhed — og [illegible] han ikke har Hjemmet eller ikke har tilladt arbeide for Andre i sine Alders Stand — har været betragtet som en Byrde for Bardo. Om nogen Varighed fra hans Side med Alle andet end at have engang begyndt for mig nogle Svar at [illegible], han havde begyndt for nogen Tid siden.

Sagf. [illegible] 11/12 — Hr. Sagførerens Anmodning om af 14de den Attest i Mdl. Jordeskifte mod Jens Johansen Bardo og dennes Fader, modtog jeg paa Postaabneriet den 19de næst efter, ~~[illegible]~~ og idet jeg var underviist til [illegible] Anmodning, da jeg har erfaret fra denne Tid, var Indleverings Tiden for Posten for den Gang ude. Heller ikke med denne Post kan jeg sende de forlangte Attester, da Johan Adolf Johansen og [illegible] en for aldeles udelagt Person, at jeg udelt har attesteret den hans forend jeg faarsmaalet med vedkommende Medhjelper i Bardo. Omtrent det Samme er Tilfældet med Sønnen. Da jeg skal til Bardo til Nytaar, vil jeg forhaabentlig kunne sende Attesterne med næste Post.

Attest 15/12 — Maalselvens Ministerialbog udviser, at Kvæn Gustav Persen indflyttede hertil i Aaret 1860 i en Alder af 40 Aar. Han har under sit Ophold her ~~[illegible]~~ eneste for og sin Familie som Gaardbruger og Huusmand, og ansees han for at være en dygtig Arbeider. Hvad der ~~[illegible]~~ [illegible] at være et Særkjende for en Stor Del af de Kvæner, der opholde sig i Målselven, synes i høi Grad at være tilfælde hos Gustav Pedersen: et krydsfyldt ophoerende Sind, Uenighedsløshed og [illegible] og Voldsomhed naar Nogel gaar imod. Derfor formelig gaaet Skræk af ham, og dog skal det [illegible] ham til sin Nabo i Længere Tid, han [illegible] af egen Erfaring [illegible] vidne, at dette ikke har været ugrundet. Ligesaa for Fattigvæsenet der han [illegible] ogsaa var sid [illegible] Ubeskedenhed, ihvorvel han ved [illegible] hatsent, [illegible] godt ved sit Arbeide. Han har med flere Sydboere med, at han har ~~[illegible]~~ liden Respekt for Lov og Orden og for Forskjellen mellem Mit og Dit. [illegible] jeg i den senere Tid — og kanske meest for at han Tid siden — ikke Grund havde var Aarsag at tro, at noget Godt laa gyst at [illegible] i ham; han søgte [illegible]

1872.

[illegible] Nødvergen og [illegible] i det [illegible] at vare bleven noget [illegible] og [illegible]. Men [illegible] Ulykke er [illegible] med [illegible], der [illegible] i sig [illegible] Magt at [illegible] hans [illegible], [illegible] [illegible] Vande [illegible] og [illegible], og [illegible] maatte [illegible] begyndt at arbeide [illegible], [illegible] Fiende [illegible] i hans [illegible] Natur og [illegible] Hustru. Han skal vare en brav og flittig Familiefader, og det turde maaske – trods Alt det Overensstemmende – komme Sandheden nærmest, naar man beskriver hans [illegible] ved [illegible] Syfluders [illegible] Overtro af Forfølgelse [illegible] [illegible] Tungsind at bringe sig [illegible] [illegible] Forholde end det bedste Forsæt at gjøre Uret.

1873

Attest. 3/1 Husmand Johan Adolf Johansen [illegible] i [illegible] til Maalselven siges at han opholdt sig i en Række af Aar i [illegible], hvilket Ophold er bleven afbrudt ved et midlertidigt Ophold i Lyngen. Manden er mig personlig ganske ubekjendt. Vedkommende Medhjelper har erklæret, at hans Liv i Menigheden, siden han flyttede tilbage hid fra Lyngen, har været ulasteligt. Om hans [illegible] Tiden før hans Ophold her kan jeg Intet sige, da hans Navn ikke findes blandt de Udflyttede i den [illegible] Ministerialbog.

Attest. 3/1 [illegible], Søn af Husm. Johan Adolf Johansen [illegible] i [illegible] og Hustru Julie [illegible], er født den 11te December 1853. Han blev confirmeret 24/4 70 med Vidnesbyrd om meget [illegible] Kundskab, god flittig Opførsel. Fra [illegible] har han det Vidnesbyrd [illegible], at intet [illegible] Kunne siges om ham. Efter sin Confirmation har han, saavidt mig bekjendt, ført en ulastelig Vandel.

Prosten 3/1 6 Spd 5 [illegible] [illegible] for Maalselvens [illegible] for 1872 [illegible].

Bankkontoret i Trom. [illegible] 4/1 [illegible] en [illegible] paa 58 Spd.

Prosten 6/1 Jeg andrager herved om Tilladelse til at [illegible] en Tur til Tromsø for at [illegible] mulig [illegible] [illegible], at min [illegible] vil blive [illegible] ~~Søndag~~ at han [illegible] [illegible] for Menigheden.

1874.

Provsten 4/1. Indlagt fremsendes Extracterne af Maalselvens Kirker for 1873 med 8 Spd 3 [illegible].

Mr. Johannes Lille eng [illegible] Ohlsen 7/1 anmodes om for hvilket han mulig at opgive Antallet af [illegible] i 1873.

Distriktslægen 7/1. Gbr. Niels Sörensen Præstbakken Norge i hvem födte hermed Slutningen af Januar dar et Barn, der formenes ikke lige fra sin Födsel ideelt have været frisk. Moderen pleyede at have Barnet hos sig i Sengen om Natten, ligesom hun tidligere efter har været brugt med sine andre Börn. En Morgen opdagede Moderen, hvor [illegible] Barnet, hvorpaa det döde i Sengen, det var da 7 Uger gammelt. Jeg meddeler dette til Hr. D. for det Tilfælde, at De finder, at Sagen nærmere bör undersöges. Barnets Gudmoder skal efter Barnets Faders Sigende have udtalt, at Liget ikke viser Spor af Kvælning. Jeg har nægtet Tilladelse til at begrave Liget, indtil der kunne erholdes nærmere Besked fra Hr. D. Saafremt Intet er til Hinder for at begrave Barnet, beder jeg dette meddelt saa hurtigt som muligt.

Tromsö Amtsforv. 9/1. Beløbet af medlagte Anvisning p. Tiende [illegible] behørig tilstillet.

Distriktslægen 15/1. Schematisk Opgave over Döde og Dödfödte i 1873.

Indredepartem. 13/1. do. do. — Födte og do — do.

Kirkens Fogd 13/1. Beløbet af 60 Regningen over Skyds og Reise-Godtgjørelse 2 Halvaar 1873 behørig tilsendt.

Provsten 17/1.

1. Ifølge Forlangende i Skriv. af 10/12 f. A meddeles hermed tjenstl. Følgende: 1. Ingen sekteriske Bevægelser har fundet Sted i Maalselvens Prg. i Aaret 1873. Heller Udmeldelse af eller Indtrædelse i Statskirken har fundet Sted i samme Löb.
2. I indeværende Aar vil der formentlig blive afholdt Möder i de ~~forskjell.~~ Prgjeldets Sogne ang. Antagelse af de nu brugelige Salmebögers, Guldbergs og Kinggs, i Sognene. Jeg tör ikke [illegible] Formodning udtale nogen Mening om, hvad Udfaldet denne Sag endelig vil faa.
3. Trefoldigheds Söndag 1873 afholdtes Menighedsmöde for Maalselven i Kirkestuen paa Moen, ~~hvorpaa~~ Mödet var godt besögt. Jeg holdt et Indledningsforedrag om "daglig Huusandagt". Med "Huusandagt" menes i Maalselven i Almindelighed det, at der paa de Söndage, da der ikke er Gudstjeneste ved Kirken, eller Folket af andre Grunde ikke rejser til Kirke, læses "Teksten" o: en Prædiken over Dagens Evang.

1874.

Medens denne Skik formentlig er temmelig almindelig i alfald
i de bedre ordentlige Huse, er det dog ikke alligevel [illegible],
at der gives fåvegelige(?) Undtagelser med Hensyn til denne Anven-
dte Brug af Guds Ord. Daglig Husandagt er vist en ganske
ukjendt Ting i de allerfleste Huse, ialfald ved og kjendte Mand [illegible]
fra Husfaders Side, for ... at gjøre det til en regelmæssig Husand-
agt at samle sit Husfolk om sig hver Dag til fælles Opbyggelse.
I [illegible] Menighedsmøde søgte jeg derfor at fremstille det Velsignel-
sesrige i, at Husfolket om muligt hver Dag er samlet en liden
Stund til fælles Bøn og Betragtning af Guds Ord. Jeg gav og saa
Anvisning paa forskjellige Bøger, der kunde benyttes til saadant
Brug, samt antydede, hvorledes man rettest kunde indrette sig
ved en saadan daglig Husandagt. Jeg mindte om Gossners Skat-
kiste og den Husandagtsbog, der nu helt er udkommen fra "Luther-
Stiftelsens" Forlag samt Bøger henhørende til Gjemmet(?). Det var ikke
at Mange, som yttrede sig i Sagens Anledning, men de Fleste, som
udtalte sig, vare alle enige i, at de sædvanlige ~~[illegible]~~ [Vanskelighed] [illegible]
[illegible] med Indførelse af daglig Husandagt, udenfor [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ kunne [illegible] naar kun Husfaderen havde
den rette Vilje. Om nogen synderlig Frugt af Mødet kan jeg
endnu ikke ~~[illegible]~~ tydeligt Erfaring. —
Til 24de Sønd. p. Trin. havde jeg tillyst Menighedsmøde i Forsamlings-
huset paa Nordmo, [illegible] [illegible] i Syrebrøg(?) og Sognehuset
langt oppe i Øvrebygden samme Dag, hvorfor Mødet ikke kom istand.
I Bardo afholdtes Menighedsmøde Mandag 17 Novbr paa [illegible]
Kirken; trods slemt Veir var der dog mange Folk tilstede. Man
enedes om at samtale om den "Kristelige Husstand", efter at jeg ved et
Indledningsforedrag havde berørt flere henhørende Spørgsmål.
Samtalen førtes med Liv og Interesse baade For og Eftermiddag. Man
meddelte hverandre Erfaringer og Meninger om Børneopdragelsen,
om Husandagt, om Salvelse(?) (hemmelig Salvelse(?)) ...
[illegible] o.s.v. Som venteligt kunde man, fremfor Samtalen [illegible]
[illegible], men jeg fik paa samme Tid et levende Indtryk af, at Mødet var
til Hygge og Glæde for Mange. Til Slutning anmodede jeg Folket
om at søge at vænne sig [illegible], at de nu og da kunde komme
sammen for at samtale om Kirkelige, Kristelige og almeninteressan-
te Gjenstande, hvorved Sognepresten altid kunde [illegible] tilstand til
at være tilstede og lede Forhandlingerne. I Bardo gives der flere Mænd,
som vel kunne formaa at [illegible] saadanne Møder. De Tilstede-
værende med [illegible], at det maatte kunne lade sig gjøre, og der
blev strax stillet Opfordring til nogle gode Mænd om at tage sig af
Sagen. Det har udentvivl [illegible] fra Malangen(?) med mange og
mangeartede Veie til Presten, idet denne vanskelig kunde magte
at være ~~[illegible]~~ tilstede ved alle Lejligheder.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1874.

Alene skjønt der vare i Menighederne at være tilstede en to visenerkice, som kun kan avvinnes ved enkelt Mands-Presters Meddelelsesvarelse og i deler, udafbrudte Pester paa de tvende Lærekrafter. Han hans og tillo mere ... sig og Mand er, som skulde det vel opfra... bestaa ... sig, alene Kristen Menighedsskabere en hel Del, menbra dirzectarmen en Enkelt for Mandsmiddlerne dannerz idelig sammen(...) ... den enkelte Person). Jeg anser det derfor som et af de vigtigste Maal for min Virksomhed her i Maalselven ved Sakelhovningen, Fattigtvæsen ... Mishandeler ... Ordet som ... som muligt ... i dette ... Forbindelse med den skrevede Befalling.

Provstiet 18/4 — Idet jeg herved fremsender Udtræk af Ministerialbogen for dette Præstegj. for 1873 maa det være mig tilladt at ledsage same med nogle Oplysninger. Jeg gjelder det sogneprestligere forøgede Misforhold mellem ægte og uægte Fødsel i Maalselven og Overbygden. Ved Almindelighed tilhører i Præstegjeldet, der paa ... altid ... ... saa ... uægte eller ... at ... 1873 ... har vant et ... Aar, er vel ... men Misforholdet

Ad Ministerialbogen. — tyder dog var mindre end det ved første Øiekast ... Blandt de 4 som uægte opførte Børn i Overbygden ere de to (og det Tvillinger) fødte i 1872 men indkomne i Ministerialbogen for 1873. (Af de 13 uægte Børn i Maalselvens Sognerder to, hvis Forældre (...) ikke ere Medlemmer af Statskirken. Moderen ... er en indflyttet ... fra ... Faderen er den ... under 18/12 72 ... af Børnene er født i 1872. Forældrene blev i Mai 1873 ...) Jeg (Naar disse to Børn ere regnede blandt de 13 uægte, saa er dette formentlig mindre ..., da de ere imidlertid indførte ... i Ministerialbogen ...) Med 2 andre uægte Børn ... at Forældrene ere blevne ægtevede i ... 3 andre have ... Fædre udenfor Pr.gjeldet; 1 er født af en ... der ... indflytter i ... fra Sverige, hvor Faderen er. ... Herren give, at det ... maatte ... at ... gjøre ... med Haab.

Gl. H. I. Brattlien 7/4 — Jeg har underrettet ... om det, som ... de Barn ... da jeg ... ved ... ingen Ting ... at De begrave Barnet, ... De vil

Sorenskr. i Senj. 7/4 — Liste over Begravede 1873.

Lensmanden i Vaage i Gudbrandsdalen 7/2 — Anmodes om at foranstalte ... Anskt. Resolution om Opfostrings-bidrag for ... Anne Ørdt ... hvis ... Ole ... Lensm. Paa ... vedlagt.

Tromsø Amt

Attest.

Lensmanden

Distriktslæge Hovden. Mels... — M. .. —

Provstiet.

Medlg. L. ...

Provstiet

Sogneprest i Vars...

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER.

1874.

Tromsø Amt 15/2. Herved tör jeg ærbödigst anholde om at höie Amts Autorisation til at lade indrive ved Udpantning de paa medfölgende Liste opförte Restancer for Aaret 1873

Attest. 20/2. Ole Olsen Vanberg har i min Embedstid været [illegible] og [illegible] han [illegible] at han ansees for at være dygtig i sit Fag efter Landsbygdens Behov. Han [illegible] at udvide sit Bedrift, idet han agter at i den Tid han ikke [illegible] for Andre, at opkjøbe Klæder paa egen Regning. Han trænger [illegible] til en Del Manufakturvarer for at kunne realisere denne Plan, og det har ikke undret mig at han [illegible] af tilstrækkelig [illegible] til dette Indkjöb, [illegible] at forlove i Tromsø. [illegible] Kredit, [illegible] for en Fremmed, at erholde. Paa Opfordring om at meddele ham Attest i den Anledning, skal jeg da meddele, at jeg ikke personlig har noget Kjendskab til hans [illegible] i Handel og Vandel, men jeg har ved Forespörgsel erfaret, at han ~~[illegible]~~ ansees for en paalidelig Mand i denne Henseende. Jeg tör derfor tro, at han vil bestræbe sig for at opfylde sine indgangne Forpligtelser, [illegible] i denne Henseende [illegible] Vanskelighed [illegible] at tilstaa ham Kredit [illegible] efter Omstændighederne passende Belöb.

Lensmanden 4/3. [illegible] tilbage.

Distriktslæge 23/3. [illegible] 14/74.

[illegible] 26/3. anmodes om at opgive [illegible] afdöde [illegible] ~~[illegible]~~ Moi [illegible] Menighedens [illegible] — —

Tromsø Amt 31/3. I Anl. af Tromsø Amts Skr. af 13de denne [illegible] Erklæring [illegible] medfölgende [illegible] "Kirkebøger," [illegible] at, da [illegible] ikke [illegible] Materie, [illegible] i sammes Anledning.

[illegible] 23/4. anmodes om at undersöge om [illegible] Kaifas [illegible] Husbondsfolk.

Tromsø Amt 23/4. [illegible] Ole Olsen Skogstads Öpe.

Sognepr. i Balsfj. 23/4. I Anl. af Hr. Sognepræstens Skr. af 17de denne [illegible] at [illegible] Kirkebøgerne anförte [illegible] Opgave over [illegible] ikke [illegible] til mit Kjendskab, skal fornöden Meddelelse derom blive afgivet.

1856 – 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER.

1874.

Senjens Provst. 7/10 Hölge Opgave fra de 4 Medhjelpere i Barnessundet i dette Sogn 146 Husfædre.

Lensmanden... 7/10 Johan Hansen [illegible] antages ei formentlig at være 35 Aar. Angaaende hans Fædrelandsforhold er mig ikke bekjendt noget [illegible] Uforsvarligt, endskjøndt der Grund [illegible] antage, at han [illegible] [illegible] end de fleste unge Mennesker ude paa Maalselven, [illegible] til Menighedens [illegible] [illegible]. [illegible] Pigen Hannes Thea Kristine Jensdtr. hvis [illegible] paa samme Sted [illegible]. At [illegible], at de altid have [illegible], hvorvidt dette [illegible] [illegible] Hensyn [illegible] ikke [illegible]. [illegible] paa Sognepresten Udgivnes [illegible] Medhjelper Hans Olsen Holmen

Senjens Provst. 22/10 Som yderligere Oplysning om de 3 i mit Skrivelse af 30 Sept. sidstl. omhandlede over 19 Aar gl. ukonfirmerede Brødre i Maalselven og [illegible] Sædvanlig i [illegible] af Hr. Provst. [illegible] Tilladelse [illegible] tillader mig at meddele Følgende: Nævnte Gutter kunne formentlig ikke komme ind under Skolelovens § 51 Post 5 eller 6? [illegible] i Sognekaldets Kopibog findes en Skrivelse af 2/5 67 hvori Maalselvens daværende Sogneprest underretter [illegible] om, at Sognepr. Schumann i Lenvik havde lovet at ville konfirmere [illegible] Gutter, [illegible] hvorfor [illegible] anmodes om at medvirke til at disse kan [illegible] til Konfirmandundervisningen i Lenvik til rette Tid. [illegible] [illegible] ikke [illegible] Gutterne dengang som forhenværende [illegible] [illegible] nævnte Skrivelse [illegible] i Kaldsbøgerne nogen videre Forhandling om denne Sag. [illegible] privat Veje har jeg imidlertid erfaret, at Maalselvens daværende Sogneprest en Tid efter meddelte [illegible] Sognepr. Schumann mod Gutternes Konfirmation i Lenvik, for grunden deraf, at disse [illegible] eller deres Forhaltn. [illegible] [illegible] til [illegible] holdes om Tilladelse til at konfirmeres af [illegible] [illegible]. ~~[illegible]~~ Maalselvens Sogneprests Skrivelse, [illegible] indeholdt dette ~~[illegible]~~ Forbud, skal være indtruffet til Lenvik Konfirmations-Søndag, just som Gutterne stod i Begreb med at gaa til Kirke for at konfirmeres. Nu maatte de vende hjem med uforrettet Sag og siden – [illegible] [illegible] – [illegible] det for utilstrækkeligt, at [illegible] langere [illegible] [illegible] med Kirken.

Sognepr. i Tromsø 28/10 [illegible] for Malene Jensdtr. [illegible]

Tromsø Stiftsdir. 31/10 Efter Anmodning af daværende [illegible] i Malangen og Ordfører i Maalselvens Fattigkommission, Otto Sigdell, administrerende [illegible] den 1ste Marts sidstl. et Møde af Maalselvens Fattigkommission, [illegible] O. Sigdell havde indkaldt,

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER.
1856 - 1881

men som han blev foranlediget at lide selv. Imod en Beslutning [af] Fattigkommissionen dengang fattede – forsaavidt enstemmig – har Dr. Sigfeldt erklæret, [illegible] ved indlagt Skrivelse, at Fattigkommissionen derved gjort sig skyldig i en Forbrydelse o. s. v. Om Medlemmer af Fattigkommissionen agte at gjøre Noget for at fralægge sig en saadan Beskyldning, ved jeg ikke. – Men Personlig har ikke faaet noget godt Skudsmaal af Doktoren, idet han erklærer, at jeg "ogsaa denne Gang har forledet Kommissionen til en ulovlig Beslutning." Det sammenholder mig, at jeg ikke godt kan lade en saadan [grov] Beskyldning for mislig Udførelse af offentligt Hverv hvile paa mig uden at forsøge paa at faa dens Ophavsmand til enten at [illegible] tilbage eller til at bevise den, om han det formaar. I Egenskab af Sogneprest var jeg Medlem af Maalselvens Fattigkommission og i samme Egenskab var jeg ved Loven bunden til at modtage Ordførerbestillingen i 4 Aar. Det var følgelig, hvorfor jeg nødig havde været Ordfører i Fattigkom. at Sigfeldt anmodede mig om at [illegible] hans Møde og [illegible] at Beskyldningen rammer mig baade som Embedsmand og som Stillingsmand. Jeg tør bede bemerket, at Dr. Sigfeldts Ytring [illegible] vorer, at jeg flere Gange skal have misbrugt min Stilling som Ordfører til at forlede Komm. til ulovlige Beslutninger. Ordet "forlede" ~~[illegible]~~ fører uvilkaarlig og naturligt Tanken hen paa [illegible], ubehagelige og ulovlige Midler. | At det ikke er en almindelig Bondemand, der | At de omtalte for mig graverende Udtryk ere benyttede ikke af en almindelig Almuesmand, der [illegible] udenfor at [illegible] Vidden af deres Indhold – men af en akademisk dannet Mand, flereaarig Embedsmand, [illegible] offentlig Embedsprotokol, | der [illegible] skulde vide baade at veie sine Udtryk og at han med Selvfølgelighed [illegible] man staa ved og bevise. Ordet gjør Beskyldningen saameget graverende og Nødvendigheden for mig at fralægge mig den større. I Henhold til Ovenstaaende andrages [illegible] ærbødigst om høie Stiftsdirektionens Medvirken til, at det paa [illegible] Maade i hvilket Tilfælde [illegible] mig paalagt at ved Sagsmaal [illegible] at [illegible] fralagt [illegible] Doktor Sigfeldt brugte ærekrænkende Beskyldninger. Bd.

Senjens Provst [illegible] Indsendes af Hr. Biskoppens anordnede Møde afholdtes [illegible] 23de Sønd. e. Trin. De 63 mødende [illegible] enstemmig den [illegible] Beslutning om Indførelse af Hauges Salmebog.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1875.

Sognepr. i Balsfjorden — 2/1 Underretning om Student Edvard Larsen Sörlimos Begravelse paa Maalselvens Kirkegaard.

Provsten — 14/1 Ifölge Paalæg har jeg hermed den Ære ærbödigst at indberette:

1. Saavidt mig bekjendt har ingen sekteriske Bevægelser fundet Sted i Maalselvens Præstegjeld i Aaret 1874. En Kvinde har i Aarets Löb udmeldt sig af den evang.-luth. Statskirke; hun er gift med en Rydningsmand oppe i Tagelvdalen, der i mange Aar har været Dissenter. Om Forespörgsel, om hun ikke [illegible] sig om Grunden til Udtrædelsen, [illegible] hun og [illegible] ikke [illegible], [illegible] Kirkesamfund, hun agtede at træde ud. Jeg har mærket, at [illegible] Mandens [illegible] til [illegible] ordnet Kirkesamfund.

2. I Bardo er Hauges Salmebog taget i Brug fra sidste Nytaarsdag. I Maalselvens Sogn har to Möder [illegible] fattet Beslutningen om dens Indförelse fra 1ste Sönd. i Faste [illegible]. I Overbygdens Sogn er endnu intet Möde afholdt i Salmebogssagen.

3. Lördag d. 18de Juli holdtes Menighedsmöde i Forsamlingshuset paa [illegible]. Mödet var ret talrigt besögt af Mænd og Kvinder. Jeg holdt et indledende Foredrag om den kristelige Husstand, efter hvilket fölgende Samtale dreiede sig [illegible] om Ting, som [illegible] i Forbindelse. (Mödet syntes at være [illegible] for Folket og Samtalen [illegible] at interessere.

[Margin: Samtalen [illegible] [illegible] denne.]

I Bardo holdtes, [illegible] i Aaret [illegible] besögt Menighedsmöde Mandag [illegible: insertion above line] d. 13 April om "Skolen og Hjemmet". Efter at jeg havde holdt et indledende og orienterende Foredrag, blev Samtalen ført med Liv og Interesse. Skolesagen [illegible] i Bardo med [illegible] og almindelig [illegible] og fandt det dog [illegible] at fremhæve, at Skolens Formaal er at understötte [illegible] at den kirkelige Opdragelse [illegible] ikke at gjöre denne overflödig, men [illegible] Hjelp til Befæstigelsen af [illegible] kristelig Oplysning. I Samtalens Löb blev det ogsaa udtalt, at det maatte ansees som en Ulykke, om [illegible] Skolen [illegible] Middel fra Kirken. — Fredag d. 18de [illegible] holdtes atter Menighedsmöde, denne Gang höiere oppe i Dalen. [illegible] og Mödet [illegible] indledende Bemærkninger. Man [illegible] flere Udtalelser, [illegible] i og udenfor Kirken [illegible] Kirkedagene, [illegible] Udbrede [illegible] at [illegible] Menighedens [illegible] Kirken, för den [illegible] Gudstjenesten [illegible]; at der har været [illegible] til at faa [illegible] Kaffe under Gudstjenesten, [illegible] at Mange [illegible] gaa i Kirken og [illegible]. Derefter [illegible] man, hvad der kunde og burde gjöres for at [illegible] og [illegible] dette [illegible] til [illegible].

[Margin: ("Konfirmationsmandag")]

[Margin: [illegible] Kirken]

[Right margin: Provsten — Sognefogden — Indredepartementet — Stiftsamt — Indredepartem. — Kirkedep. — Stiftsamt — Biskopen]

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

1875.

Ingen af de Tilstedeværende kunde negte at Sanden har Adgang til at [illegible] i Dansen, [illegible] [illegible] Tegn at Omstændighed (i denne Henseende) Undersøgelsen for den allerstørste Del af den ældre Befolkning, fast hos blandt den opvoxende Slægt [illegible] Forholdet mindre godt, dog endnu [illegible] en mindre Del, især da hos dem, [illegible] i de store Fiskerier, især besøgte [illegible] Kirker, for at have bidraget meget til at udbrede [illegible] i denne Henseende. Alle [illegible], fandt det formodent at og rigtigt, at den Del af Menigheden [illegible], samler sig og holder sig imod den indbydende Fiende. Jeg foreslog at der skulde oprettes en Forening - navnlig af Gaardbrugere - [illegible] [illegible], men [illegible] og ikke [illegible] [illegible] denne som en egentlig Afholdsforening. Mødet enedes om, at der skulde sammenkaldes et større Gaardbrugermøde i Sognet i Anledning til 2den Januar. Dette Møde blev et [illegible] Møde [illegible] den Dag, men [illegible] [illegible] nu i Aaret 1875, hører Beretning derom ikke hid.

Provsten — 12/1 Uddrag af Ministerialbøgerne for 1874. Med Hensyn til de uægte Fødsler fandt jeg det ikke urigtigt at tilføie Følgende: i Maalselven er et uægte Barn født efter [illegible] [illegible], der [illegible] var frugtsommelig ved Tilflytningen; Faderen er Gaardbruger i Bergs Præstegjeld; et andet Barn er avlet af et Par Forlovede, som [illegible] i Octbr. 1874. Foruden Ministerialbøgerne: [illegible] Fødsler er født efter indflyttet [illegible] efter Tilflytningen; Faderen bor i Senje Præstegjeld, hvorfra [illegible] [illegible] Fordring til [illegible] for Maalselvens [illegible] [illegible] [illegible] paa Faskyllen mellem ~~[illegible]~~ 1873 og 1874; maatte Fremgangen til det Bedre blive varig!

Sognepræsten i Berg — 17/1 Ved Gjennemgaaelsen af Maalselvens Ministerialbog for 1874, som nu er afskrevet, fandt jeg, at der blandt uægte Fødte Børn er opført et, hvis Fader er opgivet at være Gbr Anton Albert Johannesen af Bergs Præstegjeld. Moderen er en Pige, Sara Margrethe Jonsdt. Barnet er [illegible] [illegible] Døden. Dette finder jeg, det ikke urigtigt at meddele H. Broder.

Indredepartementets Statist. Kontor. — 19/1 ~~Ud~~ Schemat. Uddrag af Ministerialbøgerne

Indredepartem. — 19/1 Summarisk Opgaveskema.

Kirkedepart. — 19/1 Kvittering for Modtagelsen af [illegible] 2det Halvaar 1874.

Biskopen — 19/1 Stolpe Dev, Høiærværdighed [illegible] afholdt 2den Søndag efter Hellig 3 Konger i Maalselvens Kirke [illegible] Tilslutning et [illegible] Møde: Salmebogsspørgsmaalet. 31 Husfædre mødte, der enstemmig [illegible] [illegible] [illegible] Salmebogs Indførelse. Ved [illegible] Søndag i [illegible] Samtlige [illegible] afholdte Møder angaaende Maalselvens Hovedsogn.

Biskopen — 19/1 [illegible] i [illegible], eller [illegible] paa [illegible], [illegible] til [illegible] Politie [illegible] 6 [illegible] uden nogen Oplysning eller [illegible]

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

No	Til hvem	Dat.	1879 Brevenes indhold.
			November s. å. således: „I anledning af deres ærede af 5te Sept. s. å. skyldes jeg at meddele, at jeg i sin tid har tilskrevet forstassistenten, at jeg ikke finder tilstrækkelig opfordr. til at lade i fremtiden føre forstlig tilsyn med M. elvens prestegårdsskov." Efter dette har jeg også handlet, idet jeg i sommer lod hugge nogle stokker til en pumpeledning uden at henvende mig til forstassist. Da imidlertid forstassistenten var gamle fremmed for sagens stilling og formente skogen at stå under forstligt tilsyn, og på grund af en henvendelse til forstbestyrelsen i anledn. en husmandskontrakt, tør jeg herved bede hr. forstmesteren om at bringe sagen på det rene, at jeg for fremtiden kan være sikker på, hvordan jeg har at forholde mig.
16.	Sognenes provst		I anledning Tromsø biskops gennem provstiet fremkomne forespørgsler om dissentere etc. i Målselvens pr. gjeld for året 1878 meddeles her ved tjenstlig følgende oplysninger.
			1. Såvidt vides, jeg har kunnet erfare har her i M. elvens hovedsogn ved årets udgang kun været 3 dissentere, i Bardo og Øverbygdens sogne ingen. De 3 omtalte har så vidt vides, stået udenfor ethvert ordnet kirkesamfund. Her findes ingen mormoner.
			2. Ingen er indmeldt i kirken i det, forløbne år.
			3. Heller ingen udmeldt af kirken.
			4. Hvad angår det forhold, hvori menigheden stiller sig til de herværende dissentere, er der ej andet at sige, end at de visstnok ikke i nogen henseende har betingelserne for at øve nogen indflydelse i religiøs retning, såsom religionen synes at være dem en ligegyldig sag. Her synes ikke at være stor tilbøjelighed til anskuelser stridende mod den lutherske kirkes bekendelse. Det sted i prestegjeldet, hvor befolkningen helst skulde ville give sekteriske predikanter gehør måtte vel være Tagdedalen, hvor der før i tiden har været nogen sekterisk bevægelse. Baptistiske predikanter, der havde tænkt sig derop fra Balsfjorden fornylig, blev imidlertid af en af opsiddserne nægtet hus, hvilket havde tilfølge, at de udebleve. Forøvrigt har her i hele det forløbne år været ganske frit for al sekterisk eller åbenbart ukirkelig påvirkning i lære.

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

No.	Til hvem	Dat.	1879 Brevenes indhold
			5. Efter det bekendtskab jeg nu efter et års ophold her har til Målselvens præstegjelds menigheder har jeg ikke grund til at antage, at her gives nogen mere udbredt slags og ukirkelig anskuelse i menigheden. I forholdet til embedet tror jeg ikke heller noget der billigvis kan klages over. Den kirkelige sandheds bevidsthed er vistnok i disse tider her som anstedes [illegible] svag, dog tror jeg, at Bardo menighed i denne henseende snarere står over, end under det almindelige.
			a. Antallet af ægteviede i 1878 var for Målselven 21, f. Øverbygden 3, f. Bardo 12.
			b. Antallet af döde i s. å. f. Målselven 30, f. Øverbygden 5, f. Bardo 8.
			c. Antallet af födte var f. Målselven 88, deraf uægte 7. f. Øverbygden 21, deraf uægte 2. f. Bardo 37, deraf uægte 2.
			d. Antallet af dödfödte for Målselven 5. f. Øverbygden ". f. Bardo ".
			e. Antallet af konfirmerede f. Målselven 59. f. Øverbygden 9. f. Bardo 41.
			f. Antallet af kommunikanter f. Målselven 646. f. Øverbygden 112. f. Bardo 603.
			M. hens. til de ægteviede bemærkes, at en af de i Bardo viede brude havde sit ophold i Rejen (i Trans præstegjeld). Med „ födte menes ovenfor levende födte. Af de i Bardo uægte födte börn er det ene forældre senere viede. 2 af de födte er döbte udenfor præstegjeldet.
17	Opsidderne Draugen – Solbergnes	25/1	Bekendtgjörelse om gudstj. sönd. sep. sexagesima d. 16de Febr.
18	Opsidderne Solbergnes – Alesjellmo	25/1	Samme indhold.
19	Opsidderne i Dividalen	25/1	Samme indhold
20	Opsidderne i Rostadalen	25/1	Samme indhold
21	Opsidderne [illegible]	25/1	Samme indhold.

No.	Til hvem
22	Provstiet
23	Kirkeklokker Qvale
24	Provsten
25	Bardo formandskab.
26	Målselvens formandsk[illegible]
27	Biskopen

1856 - 1881
UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

Nº	Til hvem	Dat	1881 Brevenes indhold.
4	Biskopen gjen. provstiet	14/1	Indberetn. om kirkelige forholde i Målselven Bardo og Øvrebygden.

1. Målselvens sogn:

Såvidt vides findes der for tiden i sognet 6 dissentere, der alle opholdt sig her i året 1880. Ingen af dem hører til noget ordnet samfund. Alle på en nær, der bor på Målsnes, har havt sit tilhold i Tagelvdalen, hvorhen flere af dem er komne fra Balsfjorden.

Ingen indmeldelse i statsk. har fundet sted. Imidlertid oplyses, at et dissenterpar i Tagelvdalen lod hjemmedøbe et af sine små børn, da det lå på sit yderste, og at det samme par folk har tilstedet, at en ældre - sjøvårig søn, der opholder sig hos sit der ejer dissenter fædrene, blev døbt.

Ingen udmeldelse af statsk. har fundet sted.

Da ingen ordnede dissentersamfund er repræsenterede inden menighedens grænser, og heller i det forløbne år vides at have gjort noget forsøg i retning af proselytmageri, er intet at meddele om menighedens forhold til sådanne samfund. Hvad forøvrigt menighedens kristelige og kirkelige standpunkt angår, er dette omtrent uforandret som tidligere. I det skjulte findes der vel en del vantro og foragtelse af grovere art, men i det hele og store taget bøjer dog folket sig for Guds ord som et ubestrideligt sandhedsord og holder i det ydre ialfald fast ved kirken og dens bekendelse. Forøvrigt er det et sørgeligt tegn, at lysten til at høre og læse Guds ord synes at aftage end at tiltage, ligesom også fra gammel tid af selve bibelen er lidet benyttet, medens andagtsbøgerne fornemmelig foretrækkes. Antallet af kommunikanter er i de senere år stadig gået nedad i det forløbne år endog meget stærkt. Vækkerne har i altfor høj grad lagt beslag på navnlig ungdommens interesse, og endnu holder man sig desværre hos forunderlig til sådanne, der stiller sig i et tvetydigt eller endog rent ud oppositionelt forhold til kristendommen (rystende).

Antal ægteviede par i 1880	14
Levende fødte	77.
Dødfødte	5.
Uægte fødte	4.
Døde	28.
Konfirmerede	57.
Kommunikanter	401.

1856 - 1881

UTDRAG AV MÅLSELV SOGNEPREST KOPIBØKER

No.	Til hvem	Dat. 188	Brevenes indhold.
			2. Bardo sogn.
			Her fandtes ingen dissentere.
			Ingen indmeldelser har fundet sted,
			heller ingen udmeldelser.
			Menighedens tilstand i Bardo sogn synes at være af glædeligere beskaffenhed end i Målselven. Kirkesøgningen er langt bedre, nadveren bliver langt mere benyttet; samholdet er større mellem de stridige i menigheden. Brugen af Guds ord ved husligt andagt rigeligere, ligesom den vantro tidsånds tilsmand i det hele taget betragtes med langt mistænkeligere øjne end tilfældet er i Målselven.
			Antal ægteviede par i 1880 — 8.
			— levende fødte — 45.
			— dødfødte — 1.
			— uægte fødte — 3.
			— døde — 14.
			— konfirmerede — 31.
			— kommunikanter — 544.
			3. Overbygdens sogn.
			Her fandtes ingen dissentere
			Ingen indmeldelser har fundet sted,
			heller ingen udmeldelser
			Menighedens tilstand er i det væsentlige som i Målselven.
			Antal ægteviede par i 1880 — 1.
			— levende fødte — 9.
			— dødfødte — 0.
			— uægte fødte — 0.
			— døde — 2.
			— konfirmerede — 9.
			— kommunikanter — 87.
5	Ole Olsen Gjerli	21/1	Svar på skr. No 11/81 på brevkort: I ministerialbogen for Bardo findes f. 1870 blandt konfirmerede en pige: Josefine (ikke Josefine Marie) født i Bjugn (ikke Måsø) af forældre: ind. Ole Olsen Skeileslid (ikke Gjerlid) og Johanne Marie (ikke blot Johanne) Johannesdatter. Jeg har intet at finde angaaende v. navn Josefine dansk i Bardo, derimod begge, men da hun nævnt er deres moder — datter og imod indvendinger af 80 in f. attest ... blive hun tilstillet.

No.	Til hvem
6.	Skomager...
7.	Bibelselsk... stifts komi...
8.	Provstiet
9.	Svenne... Kirk...
10.	Tanens og...
11	Ole Og...
12	Målselven... mandh...
13	Provst...
14.	Det stat...
15.	Gdbr. ...